

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : Toestand van de Belgische landbouw in 1946 — Economische wetgeving — Statistieken

TOESTAND VAN DE BELGISCHE LANDBOUW IN 1946

België behoort, evenals Groot-Brittannië, Nederland en Zwitserland, tot die landen waar de landbouw t.a.v. de bevolking die er bij betrokken is, een minder vooraanstaande plaats bekleedt dan de industrie. Het mag dan ook geen verwondering wekken dat de overheid in de eerste plaats haar aandacht wijdde aan de vraagstukken in verband met de herneming onzer industriële bedrijvigheid. De noodzakelijkheid om zo spoedig mogelijk opnieuw vaste voet te krijgen op de buitenlandse markten, waarvan we gedurende vijf jaar lang afgesneden bleven, was een reden te meer om dadelijk onze fabrieken op gang te brengen.

Doch, zo het meest dringende werk aan die zijde lag, de landbouwproblemen werden daarom niet verwaarloosd. De oorlogsomstandigheden toch noopten ons tot wijzigingen in 's lands landbouwstructuur, die meer gericht was op vee- en nijverheidsteelten dan op het verbouwen van voedingsgewassen. Waar vóór de oorlog onze voedingsbehoeften voor meer dan de helft door — grotendeels overzeese — invoer gedekt werden, en 75 pCt. onzer tarwe uit het buitenland kwam, konden we, eens in de greep van de Angelsaksische blokkade, alleen nog rekenen op een betrekkelijk minieme en door de bezetter zorgvuldig afgemeten aanvoer uit landen van Europa die zelfs in de blokkade gekneld zaten.

Ten einde de bevolking van onontbeerlijke levensmiddelen te voorzien, moesten de landbouwers dus hun teeltplannen wijzigen en al hun inspanningen richten op de intensieve productie van voor 's lands

ravitallering onmisbare voedingsgewassen, waaronder vooral broodgranen.

Aan het einde van de oorlog had die intensieve productie de grond uitgeput, te meer daar de nodige vetstoffen ontbraken om hem te verbeteren. De opbrengst daalde, terwijl de productiekosten een proportionele stijging te zien gaven. Het globaal inkomen uit de landbouw verminderde.

Eens het land bevrijd, was het normaal dat de landbouwers tot veehouderij en nijverheidsteelten wilden terugkeren. Daarmee was het vraagstuk der reconversie gesteld; hieraan kon nochtans niet onmiddellijk een oplossing gegeven worden, daar onze landbouw en ravitallering verder in ruime mate van de aanvoer op de wereldmarkt afhankelijk bleven. Nu heerste er juist over de gehele wereld een schaarste aan basisgrondstoffen — met name veevoeder en meststoffen — voor onze landbouw, terwijl anderzijds het tekort aan voedingsmiddelen ons nog zoveel mogelijk tot zelf-voorziening noopte. Dienvolgens moest de Belgische landbouw tegen hoge kostende prijzen producten voortbrengen die, wijl de levensduurte op een redelijk peil diende te gehouden, op de binnenlandse markt onder de kostprijs moesten verkocht worden.

Het voorlopig behoud der grote lijnen van onze landbouwstructuur uit de oorlogstijd en, anderzijds, de trage evolutie naar die verhoudingen die alleen voor onze landbouw renderend zijn, hadden tot gevolg dat met verlies moest gewerkt worden. De Regering kwam ter hulp door middel van een subsidiepolitiek die er op berekend was de twee tendenzen te onder-

steunen met voorrang nochtans voor de eerste. Haar onmiddellijk doel was de landbouwers er toe te bewegen de voor onze ravitaillering onontbeerlijke teelten in stand te houden, dank zij toelagen aan de verbouwers van aardappelen en suikerbieten. Doch ze wilde eveneens een normaal inkomen aan de landbouw verzekeren en de overschakeling vergemakkelijken, hetzij door prijsverhogingen, hetzij door toelagen bedoeld om de kostprijs te verlagen of om een normale vergoeding aan de producenten te verzekeren, spijt de daling van de verkoopprijs.

Dank zij die politiek zou de reconversie zonder diepgaande storingen in de landbouwprijzen en -inkomens worden bewerkstelligd.

De overgang van de ene structuur naar de andere blijkt reeds duidelijk uit de verdeling van de teelten en het herstel van de veestapel. De veehouderij neemt van jaar tot jaar een steeds groter aandeel in het landbouwincome, terwijl hetzelfde mag gezegd worden van de daarmee verband houdende teelten. Doch die uitbreiding van de veeteelt wordt nog steeds geremd door een tekort aan voeder in de wereld alsmede door de nog bestaande dwangteelten. Alhoewel onze veestapel weer op peil werd gebracht, blijft dienvolgens zijn rendement in de vorm van boter, melk en vlees ontoereikend. De evolutie is nog niet voltooid en er dienen nog aanzienlijke verbeteringen in de veehouderij doorgevoerd.

De andere teelten maken plaats voor de nijverheidsgewassen, voedergewassen en ook weiland, zulks onder invloed van twee factoren: het verlangen der landbouwers hun inkomen te verhogen en de schaarste aan werkkrachten in sommige streken, die de landbouwers er toe beweegt hun weiland uit te breiden.

In 1946 — welk jaar nog in het teken van de reconversie stond — trad de vooruitgang reeds duidelijk naar voren. De gezamenlijke productie bereikte reeds een bevredigend peil, terwijl ook de invoer vrij belangrijk was en de behoeften grotendeels kon dekken; het gezamenlijk inkomen van de landbouwkende een verheugende vermeerdering. Het jaar 1946 kan dus reeds met de vóór-oorlogse jaren vergeleken worden.

Wij stellen het zeer op prijs dat wij, dank zij de welwillendheid der diensten van het Ministerie van Landbouw, in dit nummer een door statistieken rijk gedocumenteerde studie kunnen publiceren, waarin een vergelijkende tabel over de toestand van onze landbouw in 1946 en in 1936-1938 is opgenomen.

Onderhavige studie beschrijft niet alleen de voorwaarden waaronder de landbouwproducties in de loop van 1946 zich ontwikkeld hebben, doch tevens de prijzen- en subsidiepolitiek alsmede de waarde der producties.

Wij betuigen onze dank aan de auteurs die ons welwillend deze studie mededeelden en toelating tot publicatie er van verleenden. Het spreekt van zelf

dat ten aanzien van de hierin voorkomende cijfergegevens en meningen, de Bank geen stelling inneemt.

I — Weersomstandigheden in het jaar 1946

1) *Temperatuur*

De lente van het jaar 1946 was gekenmerkt door een zeer zacht weder. De daarop volgende zomer kon als normaal worden beschouwd althans wat de temperatuur betreft, ook al heerste er een lichte koelte gedurende dit seizoen.

In de herfst was de temperatuur normaal, zodat de herfstuitzaai in gunstige omstandigheden kon geschieden.

Gedurende de maand December heerste er een strenge koudegolf, die belangrijke schade aanrichtte inzonderheid aan de teelt van wintertarwe, doch ook aan die van wintergerst.

De groei der gewassen was in April met zeven dagen en in Mei met acht dagen vooruit op de normale stand.

2) *Zonbestraling*

De zonbestraling, die een sterke invloed uitoefent op de plantengroei en de opbrengst der gewassen, bleef beneden het normale peil tijdens zeven maanden van het jaar; zij was daartegen abnormaal overvloedig in de maand April.

3) *Vochtigheid en neerslag*

De neerslag in de maand Februari veroorzaakte uitgestrekte overstromingen, doch richtte geen belangrijke schade aan het winterzaaisel aan. De lente was gekenmerkt door een vrij regenachtig weder.

Daar in Juli tamelijk droog weder heerste, kon een goed deel van de graanoogst in de Vlaanderen onder goede voorwaarden worden binnengehaald. In het overige gedeelte van het land hinderden de vrij grote vochtigheid en de overvloedige neerslag de graanoogst (tarwe en haver) in de maand Augustus en richtten belangrijke schade aan die gewassen aan.

In de herfst was het weder betrekkelijk droog, welke omstandigheid voor de suikerbietoogst, alsmede voor de akkerbewerking en de uitzaai vóór de winter, zeer voordelig was.

Resumerend kan worden gezegd dat de weersomstandigheden voor de landbouw in het jaar 1946 als gunstig konden worden beschouwd, hetgeen een voordelige uitwerking had op de opbrengst der teelten, de werkzaamheden en de verzorging der gewassen.

II — Akkerbouw

Wegens de gunstige weersomstandigheden, de ruimere meststofvoorziening en het uitgelezen plant- en

zaaigoed was de oogst in 1946 belangrijker dan een jaar te voren.

1) Graangewassen

Onze aandacht gaat vooreerst naar de tabel van het graanareaal.

TABEL 1

Oppervlakte der graanteelten in 1946

Teelt	Gemiddelde 1936-1938 (1)	1945 (2)	1946 (2)	Verschil t.o.v.	
				1936-1938	1945
	<i>Ha</i>	<i>Ha</i>	<i>Ha</i>	<i>pCt.</i>	<i>pCt.</i>
Wintertarwe.....	172.505	167.544	137.939	—	—
Rogge.....	153.916	115.685	105.086	— 32	— 9
Overige gewassen.....	12.561	10.187	10.164	—	—
Totaal broodgranen....	338.982	293.416	253.189	— 25	— 14
Gerst.....	31.795	67.190	61.671	—	—
Haver.....	213.490	168.682	189.886	— 11	+ 13
Overige gewassen.....	456	1.742	1.308	—	—
Totaal voedergranen...	245.741	237.614	252.865	+ 3	+ 6
Totaal granen.....	584.723	531.030	506.054	— 13	— 4

(1) Raming door de Staatsagronomen.
(2) Telling van 15 Mei.

Het graanareaal in 1946 bestreek een oppervlakte van 506.000 ha tegen 531.000 ha in 1945, zegge een vermindering van 25.000 ha of 4 pCt. Vóór de oorlog werden 585.000 ha voor de graanteelt bestemd, zegge 78.000 ha of 13 pCt. meer dan in 1946.

Aangaande de statistieken der graanteelten in 1936-1938 moet evenwel volgende opmerking worden gemaakt. Wij hadden kunnen uitgaan van de resultaten der gedeeltelijke tellingen in plaats van de ramingen door de agronomen. Beide statistieken stemmen evenwel in zeer grote mate overeen, behalve voor rogge, waarvan de oppervlakte naar de gedeeltelijke tellingen slechts 146.000 ha zou bereiken. Ten einde de eenheid onze statistische bronnen te handhaven, hielden wij ons aan de ramingscijfers der agronomen.

De broodgraanteelt vertoonde sedert 1936-1938 een sterke teruggang. In 1946 bestreek de broodgraanteelt een areaal van 253.000 ha, tegen 293.000 ha in 1945 en 339.000 ha voor de periode 1936-1938, zegge in pCt. een vermindering van resp. 14 pCt. en 25 pCt.

In het tijdvak 1936-1938 werden gemiddeld 172.000 ha met tarwe bezaaid. Dat areaal beliep 167.000 ha in 1945, waarna het daalde tot 138.000 ha in 1946. Van de tarweteelt werd gedeeltelijk afgezien ten einde bepaalde voedergraanteelten uit te breiden.

Ook de rogge- en speeltteelt gaven een teruggang te zien t.o.v. de periode 1936-1938 en het jaar 1945.

Wat de voedergranen betreft (vooral gerst en haver), hun gezamenlijk areaal vermeerderde van

246.000 ha in 1936-1938 tot 253.000 ha in 1946, zegge een toeneming van 3 pCt. Vergeleken met het jaar 1945, bedroeg die uitbreiding een 15.000 ha, zegge 6 pCt. Deze cijfers tonen aan dat de voedergraanteelten zich naar hun vóór-oorlogspeil bewegen.

De gerstteelt daalde met 5.000 ha ten opzichte van het jaar 1945. Daarentegen overschreed zij met 30.000 ha de gemiddelde oppervlakte tijdens de periode 1936-1938. Er moge worden opgemerkt dat die uitbreiding van de gerstteelt vooral op rekening komt van zomergerst.

De haverteelt bereikte nog niet haar vóór-oorlogspeil, ook al kon een duidelijk streven in die richting worden waargenomen. Het areaal vermeerderde met 21.000 ha in 1946, zegge een stijging van 13 pCt. t.o.v. 1945 en bereikte aldus 190.000 ha. De gemiddelde oppervlakte voor de periode 1936-1938 werd geraamd op 213.000 ha en overtreft met 11 pCt. het areaal van 1946.

De maisteelt (voor de korrel) blijft zich op hetzelfde peil bewegen (ca. 500 ha) en kan nog steeds niet de belangstelling van de landbouwers gaande maken.

TABEL 2

Opbrengst per ha en gezamenlijke productie van granen in 1946

Teelt	Gezamenlijke productie			Verschil van de productie t.o.v.	
	Gemiddelde 1936-1938 (1)	1945 (2)	1946 (2)	1936-1938	1945
		<i>Tonnen</i>		<i>pCt.</i>	<i>pCt.</i>
Tarwe.....	470.245	309.735	366.014	—	—
Rogge.....	362.395	150.755	221.486	— 39	+ 47
Overige gewassen.....	26.089	14.583	17.805	—	—
Broodgranen.....	858.729	475.073	605.305	— 30	+ 27
Gerst.....	84.690	113.137	146.618	—	—
Haver.....	564.813	367.121	496.358	— 12	+ 35
Overige gewassen.....	786	2.318	2.589	—	—
Voedergranen.....	650.289	482.576	645.565	— 1	+ 34
Totaal graangewassen..	1.509.018	957.649	1.250.870	— 17	+ 31

(1) Raming door de Staatsagronomen.

(2) Naar de landbouwcorrespondenten van het Nationaal Instituut voor de Statistiek.

De opbrengst per ha der graanteelten in 1946 ligt dichtbij de gemiddelde opbrengsten voor de periode 1936-1938. Het voortdurend gebrek aan potasmeststoffen heeft ongetwijfeld een nadelige invloed doen gelden op de opbrengst. In 1945 waren de opbrengsten abnormaal laag in verband met het tekort aan meststoffen en de ongunstige weersomstandigheden.

Blijkens de gegevens in tabel 2 opgenomen, beliep de broodgraanproductie gemiddeld 859.000 t per jaar tijdens de vóór-oorlogse basisperiode. Zij was in 1946

tot 605.000 t gedaald, zegge een vermindering van 30 pCt. In 1945 beliep die productie slechts 475.000 t.

De tarweoogst voor 1946 werd op 366.000 t geraamd, tegen 310.000 t een jaar tevoren en 470.000 t in 1936-1938. Er zij in herinnering gebracht dat de tarweoogst in 1943 het topcijfer van 534.000 t bereikte.

De roggeoogst bracht in 1946, 221.000 t op tegen slechts 151.000 t in 1945, zegge een stijging der productie van 47 pCt. Desniettemin ligt de oogst in 1946 met 141.000 t beneden het vóór-oorlogspeil dat op 362.000 t geraamd werd.

De wintergerst leverde 68.000 t en de zomergerst 79.000 t op, zegge samen 147.000 t tegen 113.000 t in 1945 en slechts 85.000 t in 1936-1938. Uit deze vergelijkingscijfers blijkt hoe zeer de gerstteelt aan betekenis gewonnen heeft.

In 1945 werden 367.000 t haver geproduceerd en 496.000 t in 1946, zegge 35 pCt. meer dan een jaar tevoren. Tijdens de vóór-oorlogse basisperiode werd de jaarproductie op gemiddeld 565.000 t geraamd.

Wat de gezamenlijke voedergraanoogst betreft, hij bereikte in 1946, op zowat 4.000 t na, het productiepeil van de periode 1936-1938. Hij overtrof met 34 pCt. de oogst van 1945.

Resumerend kan worden gezegd dat de broodgraanproductie in 1946 aanzienlijk beneden het vóór-oorlogspeil bleef. Vergeleken met het jaar 1945, is het broodgraanareaal verder teruggelopen, doch de productie ging er op vooruit ingevolge de hogere opbrengsten.

De oppervlakte voor voedergranen bestemd breidde zich verder uit en wel dermate dat het gezamenlijke areaal in 1946 boven dat van 1936-1938 uitging. De productie van voedergranen bereikte in 1946 het peil van vóór de oorlog.

2) Peulgewassen

In 1936-1938 werden gemiddeld 19.000 ha aan de teelt van peulgewassen (voor de boon) besteed. Dit areaal steeg tot 22.000 ha in 1945, waarna het in 1946 tot 16.000 ha viel, zegge een vermindering van 12 pCt. t.o.v. 1936-1938 en 25 pCt. t.o.v. 1945.

De teelt van gedroogde erwten werd tijdens de oorlogsjaren aanzienlijk uitgebreid; haar areaal verminderde in 1946 met 3.000 ha ten opzichte van het jaar tevoren en bedroeg nog slechts 9.000 ha. Deze teruggang wordt verklaard door de omstandigheid dat de vastgestelde prijzen als onvoldoend werden beschouwd.

Statistische gegevens betreffende de teelt van gedroogde witte bonen voor de periode 1936-1938 zijn niet beschikbaar. In 1946 bleek uit de telling dat 4.000 ha aan de teelt van paardenbonen werden besteed, welk cijfer met 11 pCt. beneden het peil van het vorige jaar ligt.

Deze teelt bestreek nog slechts de helft van het vóór-oorlogse areaal (8.000 ha).

Ten aanzien van de opbrengst der erwten en paar-

denbonen, zij vermeld dat zij in 1946 iets beneden die van de periode 1936-1938 lag.

De gezamenlijke productie van peulvruchten bedroeg in 1945 38.000 t en slechts 31.000 t in 1946.

3) Nijverheidsgewassen

Hieronder volgt een vergelijkingstabel voor het areaal der nijverheidsgewassen.

TABEL 3

Areaal der nijverheidsgewassen in 1946

Teelt	Gemiddelde 1936-1938 (1)	1945 (2)	1946 (2)	Verschil t.o.v.	
				1936- 1938	1945
Suikerbieten	Ha 48.329	Ha 38.317	Ha 44.488	pCt. — 8	pCt. + 16
Cichorei	5.426	1.894	4.329	— 20	+ 128
Vlas	29.473	24.339	31.388	+ 6	+ 28
Tabak	2.468	3.148	4.699	+ 90	+ 49
Hop	857	496	533	— 38	+ 7
Overige teelten	93	1.217	783	—	—
Totaal der nijverheids- gewassen	86.646	69.411	86.220	—	+ 24

(1) Raming door de Staatsagronomen.

(2) Telling van 15 Mei.

Uit bovenstaande opstelling blijkt al dadelijk dat, vergeleken met 1936-1938, de teelt van industrie-
gewassen in 1946 zich op weinig na hersteld had.

In 1946 werden 44.000 ha met suikerbieten beteeld tegen 48.000 ha in 1936-1938 en 38.000 ha in 1945. Hier werd dus door de telers een krachtige inspanning geleverd in weerwil van een nijpende schaarste aan landbouwarbeiders. Het areaal in 1946 lag met 8 pCt. beneden dat van de basisperiode van vóór de oorlog.

Het cichoreiareaal vermeerdeerde in 1946 met 2.500 ha, zegge met 128 pCt. waardoor de aan deze teelt bestede oppervlakte 4.000 ha beliep of 80 pCt. van het vóór-oorlogscijfer.

Het vlasareaal overtrof in 1946 met 2.000 ha of 6 pCt. het gemiddelde van vóór de oorlog, dat toentertijde zowat 29.000 ha bedroeg.

Met betrekking tot de tabaksteelt zij opgemerkt dat dit industrie-gewas sedert 1939 een krachtige uitbreiding te zien gaf. De teeltoppervlakte was in 1946 tweemaal groter dan in 1936-1938 en bereikte 4.700 ha.

Daarentegen ging de hopteelt verder achteruit t.o.v. vóór de oorlog.

De koolzaadteelt, die gedurende de oorlog een voorname plaats onder de industrie-gewassen had ingenomen, wordt hoe langer hoe meer prijsgegeven; in 1946 werden slechts 600 ha voor oliehoudende planten bestemd.

De opbrengst der nijverheidsteelten lag in 1946 afgetekend boven die van de periode 1936-1938, daar eerstgenoemd jaar zeer gunstig was voor deze cultu-
tures.

De oogsten overtroffen die van vóór de oorlog, behalve voor hop en cichorei.

Zo werden in 1946 1.486.000 t suikerbieten geproduceerd, zegge 600.000 t meer dan in 1945. Wat de oogst 1936-1938 betreft, hij lag met 10 pCt. beneden die van het jaar 1946.

De inheemse productie van ruwe suiker bedroeg in de periode 1936-1938 gemiddeld 226.000 t per suikerjaar. In 1945 beliep zij slechts 141.000 t, terwijl de productie voor 1946 op 231.000 t geraamd wordt. Onze suikerproductie blijkt dus het peil van vóór de oorlog te hebben bereikt.

Al steeg ook de productie van suikerijwortels met 300 pCt. t.o.v. het jaar 1945, zij vertegenwoordigt toch niet meer dan 90 pCt. van de oogst in 1936-1938. Dit product vormt een bron van deviezen, aangezien het door het buitenland zeer gevraagd wordt en de productie er van ruim de eigen behoeften te boven gaat.

De vlasoogst bereikte in 1946 een topcijfer van 190.000 t, welke productie 115 pCt. vertegenwoordigt van het peil der basisperiode 1936-1938. Dit product vindt een zeer goede afzet en wordt dan ook tegen zeer lonende prijzen verkocht.

De binnenlandse tabaksteelt leverde in 1946 11.000 t op (gedroogde bladeren) tegen 5.500 t vóór de oorlog. Ofschoon de kwaliteit van dit product nog geen algehele bevrediging schenkt, is zij er niettemin gedurende de laatste jaren op vooruit gegaan.

De hopproductie van 1936-1938 overschreed die van 1946 met 500 t.

Wat de koolzaadteelt betreft, zij leverde in 1946 900 t op tegen 885 t in 1945 en slechts 90 t in 1936-1938.

Uit bovenstaande cijfergegevens kan worden geconcludeerd dat de nijverheidsteelten zich bewegen naar hun vóór-oorlogsomvang; in dit opzicht is de oogst van 1946 buitengewoon mee gevallen.

4) Aardappelen

Onze aandacht gaat vooreerst naar het verloop van de beteelde oppervlakte dezer belangrijke cultuur.

Het valt te betreuren dat toereikende statistische gegevens voor de vóór-oorlogsjaren ontbreken. Naar de ramingen van de Staatsagronomen zou het gezamenlijk areaal late en half-late aardappelen ca. 140.000 ha hebben bedragen. Wij menen dat dit cijfer niet in aanmerking kan komen, daar de bevoegde diensten van het Departement uitgaan van een areaal groot 90.000 ha; dit cijfer werd door ons overgenomen.

Het aardappelareaal in 1946 lag nog steeds belangrijk (23 pCt.) beneden de gemiddelde oppervlakte van 1936-1938. Uit de telling blijkt dat 79.000 ha, waarvan 5.000 vroege en 74.000 ha andere aardappelen werden beplant. Deze oppervlakte is 13.000 ha, of 14 pCt., kleiner dan die van 1945. De vroege aardappelen

bestreken evenwel een areaal dat met 1.500 ha of 36 pCt. dit van 1945 overtrof, doch met 7.500 ha beneden de oppervlakte van de periode 1936-1938 bleef.

De opbrengst der vroege aardappelen viel in 1946 buitengewoon mee. Wat de half-late en late aardappelen betreft, hun opbrengst was eerder laag, ook al werd het peil van 1945 overschreden.

In 1946 werden 1.477.000 t aardappelen geoogst waarvan 108.000 t vroege en 1.369.000 late en half-late aardappelen. In 1936-1938 werd de productie geraamd op 2.255.000 t, waarvan 221.000 t vroege aardappelen.

5) Veevoeder

Blijft ons nog de teelt der voedergewassen, d.w.z. wortelgewassen, hooiweiden, weiland en groenvoeder, na te gaan.

TABEL 4

Areaal der voedergewassen in 1946

Teelt	Gemiddelde 1936-1938	1945	1946	Verschil t. o. v.	
				1936-1938	1945
	(1)	(2)	(2)		
	Ha	Ha	Ha	pCt.	pCt.
Voederbieten	83.472	84.899	86.151	+ 3	+ 1
Overige gewassen	7.833	5.598	4.240	—	—
Totaal voedergewassen ..	91.305	90.497	90.391	— 1	—
Hooiweiden	256.674	228.441	231.574	— 10	+ 1
Weiland	455.549	513.091	535.079	+ 17	+ 4
Totaal hooiweiden en weiland	712.223	741.532	766.653	+ 8	+ 3
Groenvoeder	92.277	90.651	90.340	— 2	—

(1) Raming door de Staatsagronomen.
(2) Telling van 15 Mei.

De teelt der voederbieten werd ietwat uitgebreid t.o.v. 1936-1938 en 1945. Deze aangroei geschiedde ten nadele der andere wortelgewassen die als veevoeder worden aangewend; die cultures bestreken een totale oppervlakte van 90.000 ha tegen 91.000 ha in 1936-1938.

Anderzijds, bedroeg de gezamenlijke oppervlakte van hooiweiden en weiland in 1946, 767.000 ha, zegge 25.000 ha of 3 pCt. meer dan in 1945. In 1936-1938 werd deze oppervlakte geraamd op 712.000 ha, zegge 8 pCt. minder dan in 1946.

Uit de beschikbare statistieken blijkt dat het weiland het meest werd uitgebreid sedert 1936-1938 en wel met 57.000 ha, zegge 17 pCt. De hooiweiden daarentegen verminderden in totaal met 25.000 ha, zegge 10 pCt.

De teelten van groenvoeder bestreken in 1946 een gezamenlijk areaal van 90.000 ha, d.w.z. 2.000 ha minder dan in 1936-1938.

De toestand zoals die zich vóór de oorlog voordeed inzake productie van veevoeder, blijkt dus te zijn hersteld, terwijl anderzijds de oppervlakte der weiden thans die van vóór 1940 overtreft.

Voor de teelt van gewone klaver blijkt de belangstelling minder groot te zijn dan voorheen. De teelt van incarnaatklaver, luzerne en andere klaversoorten werd uitgebreid.

De bouw van mannaklaver werd daarentegen hoe langer hoe meer prijsgegeven. Haar areaal viel van 2.500 ha in 1936-1938 tot 900 ha in 1946.

In 1946 bereikte de productie van voederbieten 6.000.000 t, zegge 50 pCt. meer dan in 1945 en 16 pCt. meer dan gedurende de basisperiode van vóór de oorlog.

Tijdens het jaar 1946 werden 723.000 t weidehooi geoogst, d.i. evenveel als in 1945. Dit cijfer lag evenwel met 390.000 t beneden de productie van 1936-1938.

De productie van gewone klaver bedroeg minder dan in 1936-1938 en in 1945. Zij bereikte slechts 6/10 der gemiddelde opbrengst der jaren 1936-1938.

De incarnaatklaver leverde een zeer goede oogst op in 1946. In dat jaar beliep de productie 258.000 t.

Wat de andere hooisoorten betreft, overtrof de gezamenlijke productie op verre na die van 1945 en van de driejaarsperiode 1936-1938. De opbrengst per ha was evenwel in 1946 niet zo hoog als in 1936-1938.

6) *Samenvatting*

Na het onderzoek der verschillende teelten blijft ons nog volledigheidshalve de indeling van de Belgische landbouwgrond na te gaan aan de hand van de beschikbare statistische gegevens.

TABEL 5

Indeling van de landbouwgrond in België, in 1946

	Gemiddelde 1936-1938		1943		1945		1946		Verschil t.o.v.	
	(1)		(2)		(2)		(2)		1936-1938	1945
	<i>Ha</i>	<i>pCt.</i>	<i>Ha</i>	<i>pCt.</i>	<i>Ha</i>	<i>pCt.</i>	<i>Ha</i>	<i>pCt.</i>	<i>pCt.</i>	<i>pCt.</i>
Graangewassen	584.723	35	579.088	35	531.030	32	506.054	31	- 13	- 4
Poulegewassen	± 18.000	1	21.240	1	21.961	1	16.490	1	- 12	- 25
Nijverheidsgewassen	86.646	5	100.287	6	69.411	4	86.220	5	-	+ 24
Wortel- en knolgewassen	194.305	12	182.925	11	181.087	11	169.818	10	- 13	- 6
Groenvoeder	92.277	5	84.832	5	90.651	6	90.340	6	- 2	-
Totaal bouwland	976.586	58	948.372	58	894.140	54	868.922	53	- 11	- 3
Weiden en weiland	712.223	42	700.661	42	741.532	46	766.653	47	+ 8	+ 3
Totaal landbouw	1.688.809	100	1.649.033	100	1.635.672	100	1.635.575	100	- 1	-
Groenteteelt	39.403	34	32.686	31	32.929	32	30.822	31	- 22	- 6
Bloemeteelt	1.144	1	564	0,5	617	0,6	714	0,7	- 38	+ 15
Teelt van zaad- en plantgoed	± 900	1	816	0,5	926	0,9	728	0,7	- 19	- 21
Fruiteelt	75.532	64	72.293	68	69.052	66,5	66.527	67,8	- 22	- 3
Totaal tuinbouw	116.979	100	106.359	100	103.524	100	98.791	100	- 16	- 5
Boomteelt	2.637	-	1.777	-	1.942	-	2.606	-	-	+ 34
Toenland en diversen	± 10.000	-	8.002	-	12.290	-	10.117	-	+ 1	- 18
EINDTOTAAL	1.818.425	-	1.765.171	-	1.753.429	-	1.747.089	-	- 4	- 0,4

(1) Raming door de Rijksagronomen en de Rijkstuinbouwconsulenten.
(2) Telling van 15 Mei.

De gezamenlijke oppervlakte van de land- en tuinbouwgrond werd in 1936-1938 geraamd op 1.818.000 ha; in 1946 bedroeg zij 1.747.000 ha, zegge een vermindering van 4 pCt. Uit de telling van 15 Mei bleek dat de gezamenlijke oppervlakte in 1943 1.765.000 ha beliep.

In 1946 bedroeg de eigenlijke landbouwooppervlakte 1.636.000 ha tegen 1.649.000 ha in 1943 en 1.689.000 ha in 1936-1938.

Gedurende de periode 1936-1938 beliep het aandeel van het bouwland in de landbouwooppervlakte 58 pCt., terwijl de resterende 42 pCt. grasland vertegenwoordigden. In 1943 had deze verhouding weinig of geen wijzigingen ondergaan. Daarentegen was het aandeel van het bouwland in 1946 nog slechts 53 pCt., terwijl het grasland 47 pCt. vertegenwoordigde. Uit de wijzi-

gingen in het areaal der verschillende teeltgroepen, valt op te merken dat de relatieve achteruitgang van het bouwland t.o.v. het grasland, toe te schrijven is aan de inkrimping der teelt van graangewassen en van wortel- en knolgewassen.

De tuingrond bestreek in 1946, 16 pCt. minder oppervlakte dan tijdens de jaren 1936-1938. Hij verminderde van 117.000 ha tot 99.000 ha. Wat het aandeel der verschillende takken van de tuinbouw betreft, moge worden opgemerkt dat de groenteteelt achteruitging ten voordele van de fruitteelt.

In 1946 werden 2.600 ha aan boomkwekerijen geteld, welke oppervlakte met die van vóór de oorlog overeenstemt.

* * *

Uit bovenstaande statistische gegevens blijkt eens te meer dat de Belgische landbouw nog volop in een overgangperiode verkeert en opnieuw naar een evenwichtstoestand streeft. Reeds nu valt een sterke tendens waar te nemen tot uitbreiding der veevoedertelten, hetgeen aantoont dat het zwaartepunt van de landbouw hoe langer hoe meer bij de veehouderij gaat liggen. Te dien aanzien is het evenwel gewaagd met voorspellingen uit te komen : de invoer van veevoeder geschiedt nog steeds bij mondjesmaat, zodat de Belgische landbouwer voor het herstel van zijn veestapel genoodzaakt is in ruimere mate zelf te voorzien in de voeding van zijn vee.

III — Veeveelt

1) Veestapel

In de hierna volgende tabel zijn naast elkaar opgenomen de uitkomsten van de tellingen van 1 Januari 1946 en 1 Januari 1947.

TABEL 6

Veestapel per 1 Januari 1946 en 1 Januari 1947

(duizenden stuks)

	Telling (1)		Eenheid (2)		
	1-1-46	1-1-47	1-1-45	1-1-46	1-1-47
Landbouwpaarden.					
Veulens	27,3	27,3			
Paarden van 1 tot 3 jaar	57,3	58,3			
Paarden van 3 jaar en meer	172,0	176,0			
Totaal...	256,6	261,6	250,7	261,5	267,1
Runderen.					
Runderen tot 1 jaar.....	365,6	460,2			
Runderen van 1 tot 2 jaar	259,8	231,7			
Melkkoeien en trekdieren.	790,9	779,4			
Vaarzen	96,7	99,4			
Dekstieren	7,8	8,0			
Ossen	14,5	22,9			
Mestrunderen	4,0				
Totaal...	1.539,3	1.651,6	1.161,6	1.240,7	1.292,7
Varkens.					
Tot 6 maanden.....	444,0	576,5			
Zeugen en beren.....	195,6	129,2			
6 maanden tot 1 jaar.....	84,2				
Meer dan één jaar.....	11,5	70,2			
Totaal...	735,3	775,9	218,8	253,3	255,2
Schape.					
Lammeren	30,8				
Schape	146,6	143,7			
Totaal...	177,4	143,7	24,8	21,9	17,4
Pluimvee.					
Totaal pluimvee	8.000,0	8.000,0	71,4	114,3	114,3
TOTAAL...	—	—	1.727,3	1.891,7	1.946,7

(1) Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(2) Diereneenheid :

Onder diereneenheid dient verstaan het aantal voedereenheden die dagelijks voor een melkkoe van twee jaar en meer vereist zijn. Wij gaan uit van een cijfer van 7 voedereenheden per dag en per melkkoe. Voor de andere groepen van de veestapel werd het aantal diereneenheden berekend op grond van de verhouding tussen het aantal voedereenheden vereist voor een dier uit die groep en het aantal vereist voor een melkkoe.

Het aantal landbouwpaarden steeg met 5.000 stuks tijdens het jaar 1946. Per 1 Januari 1947 werden 261.600 landbouwpaarden geteld, waarvan 27.300 van minder dan één jaar. De paardenstapel vertegenwoordigde per 1 Januari 1945, 250.000 diereneenheden. Twee jaar later was dit cijfer gestegen met 17.000 eenheden.

Op 1 Januari 1947 telde België 1.651.000 runderen, zegge 12.000 stuks meer dan in 1946. In diereneenheden uitgedrukt, steeg de rundstapel van 1.161.600 eenheden in 1945 tot 1.292.700 eenheden in 1947, zegge een verhoging met 31.000 diereneenheden tijdens de twee jaar na de bevrijding.

Het aantal jonge runderen nam in belangrijke mate toe in de loop van 1946, zulks evenwel ten nadele van de melkkoeien, waarvan het aantal daalde van 791.000 stuks per 1 Januari 1946 tot 779.000 stuks per 1 Januari 1947. De vaarzen, evenals de mestrunderen, stegen in aantal.

Wat de varkensstapel betreft, hij telde blijkens de telling van 1 Januari 1947, 776.000 stuks tegen 735.000 stuks per 1 Januari 1946. Sedert 1 Januari 1945 groeide de varkensstapel aan met 36.000 diereneenheden.

Het aantal varkens van minder dan zes maanden gaf een belangrijke stijging te zien. Daarentegen verminderde het aantal zeugen en beren met 66.000 stuks. Deze achteruitgang dient naar voren gebracht, daar hij een prijsstijging van biggen en varkensvlees zal ten gevolge hebben. Het aantal mestvarkens daalde met 25.000 stuks in verband met de schaarste aan voedergewassen.

Wat het aantal leghennen en ander pluimvee betreft, het werd geraamd op 8.000.000 stuks. Vóór de oorlog werd de pluimveestapel op ca. 20.000.000 geraamd. Deze 8.000.000 stuks vertegenwoordigen 114.000 diereneenheden, zegge 43.000 meer dan op 1 Januari 1945.

De gezamenlijke veestapel in diereneenheden uitgedrukt, bereikte 1.727.000 eenheden per 1 Januari 1945, 1.892.000 eenheden per 1 Januari 1946 en 1.947.000 eenheden per 1 Januari 1947. Aldus steeg de veestapel gedurende deze twee jaar met 219.000 eenheden, of 12,7 pCt.

Uit deze gegevens blijkt dat het herstel van onze veestapel op bevredigende wijze verliep, behalve voor de runderen waar een vermindering van het aantal melkkoeien kon worden opgemerkt. Dit herstel betekent evenwel niet steeds een verbetering van de waarde van het vee. Bij de bevrijding was de veestapel immers samengesteld uit een kern uitgelezen runderen en leghennen.

2) Vleesproductie

In tabel 7 is een overzicht gegeven van de inheemse vleesproductie per groep. In deze cijfers is zowel het vlees voor het openbaar verbruik als dit voortkomend van slachting ten huize begrepen.

TABEL 7

Inlandse vleesproductie

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Dieren	Gemiddelde 1936-1938		1945		1946		Vleesproductie in 1946 t.o.v.	
	Aantal stuks	Vleesgewicht	Aantal stuks	Vleesgewicht	Aantal stuks	Vleesgewicht	1936-1938	1945
	(Duizenden)	(Tonnen)	(Duizenden)	(Tonnen)	(Duizenden)	(Tonnen)	pCt.	pCt.
Runderen	855,8	139.861	536,7	63.096	526,4	81.255	- 42	+ 29
Varkens	1.954,8	164.399	363,3	25.908	567,8	43.729	- 73	+ 69
Schapen en geiten ..	144,3	3.085	41,6	630	214,1	4.411	+ 43	+ 600
Paarden	21,1	6.596	7,5	2.481	24,3	9.329	+ 41	+ 276
EINDTOTAAL...	—	313.941	—	92.115	—	138.724	- 56	+ 51

In 1936-1938 werden gemiddeld 314.000 t vlees door de Belgische landbouw voortgebracht. In 1945 konden slechts 92.000 t worden beschikbaar gesteld en 139.000 t in 1946. De inheemse vleesproductie vertegenwoordigde in 1946 slechts 44 pCt. der gemiddelde productie van vóór de oorlog (1936-1938). Zij overtrof evenwel met 51 pCt. de productie van 1945.

In 1946 werden 81.000 t rundvlees geproduceerd, zegge 42 pCt. minder dan in 1936-1938 en 29 pCt meer dan in 1945. De productie van osse-, vaarzen- en kalfsvlees verminderde t.o.v. vóór de oorlog in sterkere mate dan de productie van koe- en stier vlees.

Vóór de oorlog bereikte de varkensvleesproductie 164.000 t; in 1945 was deze voortbrenging gevallen tot 26.000 t waarna zij in 1946 opnieuw steeg tot 44.000 t. Hieruit blijkt dat de varkensvleesproductie in 1946 slechts 27 pCt. van de voortbrenging van de jaren 1936-1938 beliep. Zij overtrof evenwel met 69 pCt. de productie van 1945. Uit deze gegevens kan worden afgeleid dat er nog een krachtige inspanning dient geleverd vooraleer normale verhoudingen zullen teruggekeerd zijn in de voorziening van inheems varkensvlees.

Het aantal schapen nam toe tijdens de oorlogsjaren. In 1945 en 1946 werd een groot aantal er van geslacht ten einde deze teelt op zijn normaal peil terug te brengen.

De paardenhandel ondervond moeilijkheden. De prijzen daalden daar de afzetmogelijkheden gering waren; verscheidene paardenfokkers en landbouwers zagen er zich dan ook toe gebracht, paarden te doen slachten; de vrijheid van handel in paardenvlees was trouwens oorzaak van een sterkere vraag naar deze waar.

De vleesopbrengst bleef nagenoeg gelijk aan die van de periode 1936-1938, 1945 en 1946. De opbrengst der paarden was hoger dan vóór de oorlog. Zulks ligt hieraan dat de aan de slachthuizen geleverde paarden thans meer gevleesd zijn.

Behalve voor ossen lag het gemiddeld gewicht der geslachte runderen in 1946 beneden dat der geleverde runderen tijdens de basisperiode van vóór de oorlog. Nochtans is dit gemiddeld gewicht groter dan dat van 1945.

In 1946 bereikte het gemiddelde gewicht der slachtvarkens 100 kg tegen 107 kg in 1936-1938 en 91 kg in 1945.

3) Melkproductie

In onderstaande tabel komen enkele statistische gegevens voor betreffende de voortgebrachte melk- en boterhoeveelheden in 1943, 1945 en 1946.

TABEL 8

Melk- en boterproductie in 1943, 1945 en 1946 (1)

	1943	1945	1946	Productie in 1946 t.o.v.	
				1943	1945
Aantal melkkoeien per 15 Mei	834.876	806.433	775.832	pCt. - 7	pCt. - 4
Gezamenlijke melkproductie per duizenden liters (2)	1.448.443	1.087.016	1.167.641	- 20	+ 7
Gemiddelde melkproductie per koe en per dag (liters) (2)	4,6	3,6	4,0		
Gezamenlijke boterproductie (tonnen)	33.327	18.507	21.823	- 34	+ 18

(1) Bron: *Ministerie van Ravitaillering.*

(2) Productie = hoeveelheden aan de melkerijen geleverd + room (uitgedrukt in liters melk) + opgehaalde hoeveelboter (uitgedrukt in liters melk) + volle melk op de hoeve tegen zegels verkocht + volle melk door de kalveren verbruikt.

De melkhoeveelheden die op wettelijke of normale wijze aan de bevolking werden beschikbaar gesteld, verminderden met 20 pCt. t.o.v. 1943. Er zij opgemerkt dat ook het aantal melkkoeien verminderde met 7 pCt. t.o.v. hetzelfde basisjaar. In 1946 overtrof de melkproductie met 7 pCt. die van het jaar 1945, ondanks een vermindering van 4 pCt. van het aantal melkkoeien. De melkproductie per koe en per dag bereikte gemiddeld 4,6 liter in 1943, 3,6 liter in 1945 en 4 liter in 1946. Er zij evenwel genoteerd dat deze cijfergegevens geen beeld geven van de werkelijke productie, doch wel van de verantwoorde hoeveelheid overeenkomstig de te dezer zake geldende reglementering.

De inheemse boterproductie viel van 33.000 t in 1943 tot 22.000 t in 1946, zegge een vermindering van 1/3.

Vergeleken met het jaar 1945 steeg de boterproductie in 1946 met 3.000 t, zegge met 18 pCt.

De aan de verbruiker verkochte melkhoeveelheid vermeerderde; 47 pCt. der gezamenlijke productie van volle melk werd voor de boterproductie bestemd.

Over de productie van derivaten van volle melk, valt weinig te zeggen ten aanzien van de wijzigingen in het resp. aandeel der verschillende producten.

Voor de afgeroomde melk zij aangestipt, dat de voortbrenging van poeder van afgeroomde melk in 1946 vermeerderde, terwijl de productie van wrongel verminderde.

Over het geheel werd minder melk dan in 1943 bestemd tot de voortbrenging van derivaten; het resp. aandeel der verschillende producten onderging sindsdien evenwel weinig of geen wijzigingen.

IV — Grondstoffenvoorziening voor de landbouw

1) Plant- en zaaigoed

De voorziening van pootaardappelen voor de teeltjaren 1944-1945 en 1945-1946 vertoonde volgend beeld :

	1944-1945	1945-1946
	(tonnen)	
Inheemse productie	5.000	20.000
Invoer uit :		
Nederland	50.000	86.000
Denemarken	11.000	20.000
Luxemburg	500	2.000
Zwitserland	5.000	—
Totaal :	71.500	128.000

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat de voorziening van pootaardappelen een belangrijke verbetering te zien gaf. Dank zij de beschikbare hoeveelheden voor

1945-1946 kon een areaal van 65.000 ha tegen 35.000 ha in 1944-1945 met veredeld pootgoed beplant worden.

De inheemse productie van pootgoed verviervouddigde.

TABEL 9

Voorziening van veredeld zaaigoed in 1944-1945 en in 1945-1946 (1)

	1944-1945		1945-1946	
	Inheemse productie (2)	Invoer (3)	Inheemse productie (2)	Invoer
	<i>Tonnen</i>		<i>Tonnen</i>	
Wintertarwe.....	5.102	—	8.049	405
Zomertarwe	295	—	76	—
Rogge	535	—	1.010	1.277
Spelt	40	—	101	—
Gerst	219	—	2	2.151
Wintergerst	1.038	—	510	886
Haver	2.421	—	1.174	1.771
Erwten	589	—	107	19
Bonen, paardenbonen	22	—	—	5
TOTAAL...	10.261	—	11.030	6.514

(1) Bron : Algemene Keuringsdienst voor Zaaizaden en Pootgoed voor Land- en Tuinbouw (A.K.D.).

(2) Productie van gesorteerde zaden.

(3) Gegevens ontbreken.

Op de markt voor veredeld zaaigoed viel geen enkele belangrijke wijziging aan te stippen. De voorziening in het buitenland gaat nog steeds met grote moeilijkheden gepaard.

2) Meststoffen

Gedurende het tijdvak 1936-1938 verbruikte de Belgische landbouw gemiddeld 59.000 t zuivere stikstof, 65.000 t P₂O₅ en 53.000 K₂O per teeltjaar.

Tijdens het teeltjaar 1945-1946 werden 87.000 t stikstof, 77.000 t P₂O₅ en 64.000 K₂O verdeeld. Het huidige verbruik van chemische meststoffen overtreft dus in sterke mate het peil van vóór de oorlog; zo de voorziening toereikend ware, zou het nog aanzienlijker geweest zijn.

Het verbruik voor het jaar 1945-1946 gaf volgend beeld te zien :

	Stikstof	(tonnen)	P ₂ O ₅	(tonnen)
Ammoniumsulfaat	39.000		39.000	
Ammoniumnitraat	34.500		32.000	
Ammoniumchloride	4.000		6.000	
Cyanamide	5.000			
Chilialpeter	3.500			
Diversen	1.000			
		87.000		77.000

Voor het teeltjaar 1946-1947 voorziet het verdelingsplan 90.000 t zuivere stikstof, 95.000 t P₂O₅ en 90.000 t K₂O.

3) Veevoeder

De voorziening van veevoeder op de wereldmarkten stuit nog steeds op grote moeilijkheden. In de lente van 1946 kon van een werkelijke wereldcrisis worden gesproken: de beschikbare hoeveelheden in de grote productie- en exportlanden waren nihil. Deze toestand bracht zeer schadelijke gevolgen voor de veehouderij met zich: de inkrimping van de varkens- en pluimveestapel nam ramspoedige afmetingen aan en ook de varkensteelt werd er door getroffen. Nu nog blijft de toestand zeer gespannen.

TABEL 10

Veevoeder verdeeld via de normale weg (1)

Veevoeder	1945	1946
	<i>Tonnen</i>	
Samengesteld veevoeder (allerhande)	480.123	646.696
Haver	20.693	51.536
Mais	12.500	20.944
Rogge	1.100	—
Mais of gerst	—	12.500
Graanmengsels	12.800	7.697
Zemelen	145.366	49.694
Vleesmeel	—	1.528
Lijnzaadkoeken	36.637	15.041
Palmittenkoeken of maïs <i>gluten</i> <i>feed</i>	—	15.041
<i>Calteefood</i>	52.152	—

(1) Bron: *Ministerie van Ravitallering*.

De voorziening van veevoeder en ander krachtvoeder was in 1946 kleiner dan in 1945. Minder zemelen werden door het Ministerie van Ravitallering aan de landbouwers beschikbaar gesteld, doch ze werden in grotere mate aangewend voor de productie van samengesteld veevoeder. De toewijzingen van graan waren in 1946 belangrijker dan in 1945.

Daar de fabrieken niet regelmatig konden worden voorzien, werden de dosering en de samenstelling van het veevoeder aanhoudend gewijzigd.

In verband met de heersende schaarste op de wereldmarkt is de rantsoenering van veevoeder steeds van kracht.

4) Landbouwmachines

Voor deze sector zijn alleen statistische gegevens voor de gezamenlijke invoer voorhanden.

In 1946 was de toestand te dien aanzien aanmerkelijk beter dan in 1945, zowel t.a.v. de invoer als van de Belgische productie.

V — De buitenlandse handel in land- en tuinbouwproducten

Door de blokkade van het Europese vasteland tijdens de laatste oorlog, werd België van al zijn overzeese voorzieningsbronnen afgesneden.

Een industrieland als België kon vóór de oorlog niet met eigen middelen de voedselvoorziening van zijn bevolking verzekeren. Het invoersaldo van plantaardige producten, vooral brood- en andere granen, was zeer belangrijk.

Wat de dierlijke producten betreft, kon de inheemse productie nagenoeg de gezamenlijke binnenlandse behoeften dekken. Deze massale productie was evenwel afhankelijk van de invoer van grote hoeveelheden veevoeder.

Na de bevrijding van het grondgebied ondervond de buitenlandse handel verscheidene moeilijkheden: daar de oorlog voortduurde, werden de scheepsruimte en de andere vervoermiddelen bij voorrang voor militaire doeleinden aangewend; verder had de ravitallering van het leger de prioriteit. Anderzijds waren de behoeften in de bevrijde landen uiterst groot, ten gevolge van de verarming die door de bezetter stelselmatig werd teweeggebracht; verscheidene producten waren schaars voorhanden en werden dan ook aan rantsoenering onderworpen.

Al deze en andere moeilijkheden vormden lange tijd een hinderpaal voor de buitenlandse handel. De herneming geschiedde traag en moeizaam. De schaarste aan sterke deviezen alsmede het gebrek aan stabiliteit der buitenlandse valuta's, waren eveneens oorzaak van een vertraging in het economisch herstel.

1) Landbouwproducten

In 1936-1938 bedroeg het gemiddeld invoersaldo voor tarwe 1.038.000 t ter waarde van fr 1.279.000.000. In 1945, beliep het invoersaldo 747.000 t en in 1946 762.000 t. Er kon dus een lichte stijging van de tarwe-invoer in 1946 t.o.v. 1945 worden geboekt, ook al bleef de gezamenlijke hoeveelheid nog steeds ver beneden het vóór-oorlogsgemiddelde ten gevolge van de schaarste aan dit product.

Wat de invoer van voedergraan betreft, was de toestand in 1945 en in 1946 ramspoedig te noemen. Behalve voor haver, lagen de ingevoerde hoeveelheden ver beneden de cijfers van 1936-1938. Afgezien van maïs, was de invoer van voedergraan in 1946 kleiner dan in 1945.

Ten aanzien van het meel was België vóór de oorlog een uitvoerland. In 1945 en vooral in 1946 werden grote meelhoeveelheden ingevoerd. Deze omstandigheid valt te betreuren daar zij o.m. met een verlies van veevoeder (zemelen) gepaard gaat.

De uitvoer van cichoreiwortels was onbeduidend, zo hij met de cijfers van 1936-1938 wordt vergeleken. Vóór de oorlog werden suikerbieten uitgevoerd, dan wanneer ze in 1945 en 1946 werden ingevoerd. Terwijl in 1936-1938 de netto-import van aardappelen slechts 33.000 t bedroeg, dienden er in 1945 77.000 t en in 1946 147.000 t uit het buitenland betrokken.

De invoer van strovlas hernam: in 1946 bedroeg het gezamenlijk invoersaldo 117.000 t tegen 164.000 t in 1936-1938.

TABEL 11

Buitenlandse handel in landbouw-, dierlijke en tuinbouwproducten (1)

Producten	HOEVEELHEDEN (tonnen)								
	Invoer			Uitvoer			Saldo (2)		
	1936-1938	1945	1946	1936-1938	1945	1946	1936-1938	1945	1946
Graangewassen :									
Tarwe	1.149.529	781.086	822.649	111.593	34.131	60.574	- 1.037.936	- 746.955	- 762.075
Rogge	129.873	85.120	24.970	90	2.145	4.788	- 129.783	- 82.975	- 20.182
Gerst	447.957	79.415	79.854	26.881	1.035	10.234	- 421.076	- 78.380	- 69.620
Haver	45.888	65.970	55.088	104	—	5.503	- 45.784	- 65.970	- 49.585
Mais en overige graan- gewassen	872.123	90.179	121.009	26.171	—	4.788	- 845.952	- 90.179	- 116.221
Totaal...	2.645.370	1.101.770	1.103.570	164.839	37.311	85.887	- 2.480.531	- 1.064.459	- 1.317.680
Meel.....	23.032	4.186	89.134	57.621	644	2.728	+ 34.589	- 3.542	- 86.406
Peulgewassen	85.955	23.353	24.597	35.744	1.458	10.779	- 50.211	- 21.895	- 13.818
Andere landbouwproduc- ten	412.361	178.858	294.194	89.157	5.960	13.616	- 323.204	- 172.898	- 280.578
TOTAAL LANDBOUWPRO- DUCTEN	3.166.718	1.308.167	1.511.495	347.361	45.373	113.010	- 2.819.357	- 1.262.794	- 1.398.485
Levende dieren :									
Paarden	2.162	26	239	5.309	1.077	1.710	+ 3.147	+ 1.051	+ 1.471
Andere	10.085	3.217	7.633	775	5	52	- 9.310	- 3.212	- 7.581
Totaal...	12.247	3.243	7.872	6.084	1.082	1.762	- 6.163	- 2.161	- 6.110
Vlees- en vleeswaren : .	24.280	—	11.217	6.432	1	278	- 17.848	+ 1	- 10.939
Zuivelproducten :									
Boter	2.366	3.279	7.921	24	—	28	- 2.342	- 3.279	- 7.893
Gegiste kaas	23.253	705	21.604	142	—	7	- 23.111	- 705	- 21.597
Overige zuivelproduc- ten	599	—	—	137	—	—	- 462	—	—
Totaal...	26.218	3.984	29.525	303	—	35	- 25.915	- 3.984	- 29.490
Eieren	409	1	6.656	11.090	—	10	+ 10.681	- 1	- 6.646
Honig	935	—	1.239	9	—	—	- 926	—	- 1.239
TOTAAL DIERLIJKE PRO- DUCTEN	64.089	7.228	56.509	23.918	1.083	2.085	- 40.171	- 6.145	- 54.424
Verse groenten	48.967	6.499	15.845	54.222	3.267	20.236	+ 5.255	- 3.232	+ 4.391
Ingemaakte groenten ..	35.543	233	3.713	9.469	4	235	- 26.074	- 229	- 3.478
Vers fruit	57.034	211	32.916	10.635	37.444	9.359	- 46.399	+ 37.233	- 23.557
Ingemaakt fruit	5.939	1.880	18.830	861	149	2.958	- 5.078	- 1.731	- 15.881
Serreplanten	796	27	263	6.935	1.057	4.251	+ 6.139	+ 1.030	+ 3.988
Planten en struiken ...	952	75	509	2.451	647	1.028	+ 1.499	+ 572	+ 519
TOTAAL TUINBOUWPRO- DUCTEN	149.231	8.925	72.085	84.573	42.568	38.067	- 64.658	+ 33.643	- 34.018

(1) Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(2) Saldo :

Uitvoersaldo aangeduid door +
Invoersaldo aangeduid door —

Over het geheel werden in 1936-1938 gemiddeld 2.819.000 t landbouwproducten ingevoerd ter waarde van fr 3.253.000.000. Voor 1945 en 1946 beliepen de ingevoerde hoeveelheden resp. 1.263.000 t en 1.398.000 t.

Dooreengenomen lag de invoer van levensmiddelen voor de bevolking in 1946 op een hoger peil dan in 1945; daarentegen kwam minder veevoeder het land binnen.

2) Dierlijke producten

België leverde in 1946, 1.710 paarden aan het buitenland tegen 5.309 in 1936-1938.

Uit het buitenland werden per saldo 2.161 levende dieren in 1945 en 6.110 in 1946 betrokken, tegen 6.163 in 1936-1938.

Voor vlees en vleeswaren bleef de invoer zeer beperkt.

In 1945 werden 3.280 t boter uit het buitenland betrokken en 7.920 t in 1946 tegen slechts 2.366 t in 1936-1938.

Wat de invoer van gegiste kaas betreft, hij lag in 1946 dicht bij de gemiddelde cijfers van 1936-1938.

Terwijl vóór de oorlog jaarlijks 11.000 t eieren naar het buitenland werden verzonden, werden er in 1946, 6.656 t ingevoerd en slechts 10 t uitgevoerd.

3) Tuinbouwproducten

De fruit- en groentemarkt is vrij in ons land. Ook de prijzen zijn aan geen beperkende maatregelen onderworpen. De invloed van de internationale handel in tuinbouwproducten op de prijzen der binnenlandse producten is dan ook zeer sterk.

Inzake verse groenten blijkt de vóór-oorlogse toestand te zijn hersteld. Voor de gezamenlijke verse groenten vertoont de handelsbalans opnieuw een batig saldo. Er worden opnieuw groenten uitgevoerd. Er moge worden opgemerkt dat voor het jaar 1945 de balans naar hoeveelheid een invoersaldo doch naar waarde een uitvoersaldo te zien geeft; zulks toont aan dat lonende prijzen bij de uitvoer werden gemaakt. Daarentegen werd voor het jaar 1946 slechts een klein uitvoersaldo naar waarde bereikt ondanks het belangrijk uitvoersaldo naar hoeveelheid.

Hieruit blijkt dat de prijzen dat jaar niet voordelig waren.

In 1936-1938 werden aanzienlijke hoeveelheden ingemaakte groenten uit het buitenland betrokken. Niettemin kon nog een uitvoersaldo worden geboekt. In 1945 en 1946 was de uitvoer van ingemaakte groenten nog steeds onbeduidend.

Nog worden meer vruchten ingevoerd dan uitgevoerd. In 1945 kon een uitvoersaldo voor vruchten worden verwezenlijkt dank zij de export van peren en appels.

Met betrekking tot de ingemaakte vruchten, confituur en vruchtensap is er weinig verandering getreden t.o.v. vóór de oorlog.

Onze uitvoer van serreplanten en producten der boomkwekerijen is bij voortdurend zeer belangrijk.

Voor de gezamenlijke tuinbouwproducten bedroeg het batig saldo van de buitenlandse handel in 1936-1938 fr 8 miljoen, in 1945 fr 135 miljoen dan wanneer in 1946 een nadelig saldo van fr 327 miljoen geboekt werd.

4) Grondstoffen voor de landbouw

In tabel 12 zijn alle beschikbare statistische gegevens gegroepeerd, die betrekking hebben op de buitenlandse handel in plant- en zaaigoed, veevoeder, meststoffen en landbouwmachines.

TABEL 12

Buitenlandse handel in grondstoffen voor de landbouw (1)

	HOEVEELHEDEN (tonnen)								
	Invoer			Uitvoer			Saldo (2)		
	1936-1938	1945	1946	1936-1938	1945	1946	1936-1938	1945	1946
Zaden	8.254	5.194	7.168	1.499	51	1.187	— 6.755	— 5.143	— 5.981
Pootaardappelen	(3)	51.866	94.524	(3)	30	5.919	(3)	— 51.836	— 88.605
Veevoeder	581.828	73.413	151.266	78.026	2.852	968	— 503.802	— 70.561	— 150.298
Meststoffen	648.307	224.831	839.465	1.779.761	171.534	935.886	+ 1.131.454	— 53.297	+ 96.421
Landbouwmachines ...	4.853	33	99	2.471	26	125	— 2.382	— 7	+ 26
Totaal ...	1.243.242	355.337	1.092.522	1.861.757	174.493	944.085	+ 618.515	— 180.844	+ 148.437

(1) Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(2) Saldo :

Uitvoersaldo aangeduid door +
Invoersaldo aangeduid door —

(3) Gegevens ontbreken.

Wat de zaadhandel betreft, blijkt de vóór-oorlogse toestand te zijn teruggekeerd. Het régime van de toewijzingen werd opgeheven.

Voor de pootaardappelen ontbreken de gegevens voor de periode 1936-1938. Een vergelijking is dan ook niet mogelijk.

Onze invoer van veevoeder ander dan voedergraan is op verre na kleiner dan vóór de oorlog. Ofschoon

de gezamenlijke hoeveelheid in 1946 verdubbelde t.o.v. 1945, vertegenwoordigde de netto-invoer van 1946 minder dan 1/3 der in 1936-1938 ingevoerde hoeveelheden (504.000 t).

Vóór de oorlog voerde België uit : ammoniumsulfaat en -nitraat, fosfaatmeststoffen en potassulfaat. Het uitvoersaldo bereikte 1.131.000 t ter waarde van fr 363.000.000. In 1945 overtrof de invoer de uitvoer

van meststoffen. In 1946 daarentegen behaalde de uitvoer terug de bovenhand : het uitvoersaldo bedroeg 96.000 t ter waarde van fr 447.000.000. De uitvoer van ammoniumsulfaat en -nitraat en van Thomasslakken was belangrijker in 1946 dan in de periode 1936-1938.

Vóór de oorlog was de invoer van landbouwmachines zeer belangrijk. In 1946 was de uitvoer groter dan de invoer, zowel naar hoeveelheid als naar waarde.

VI — Economische toestand van de landbouw

A — DE LANDBOUWPRIJZEN

1) Prijzen- en toelagenpolitiek

Tot een duidelijker begrip van de inzake landbouwprijzen gevoerde politiek dienen in het kort de grondbeginselen geschetst waarop de ganse prijzenpolitiek van de Regering berust.

Vóór haar terugkeer uit Londen had de Belgische Regering de wisselkoers vastgesteld op fr 176,625 het pond sterling. Zodoende bepaalde zij het algemeen prijspeil, dat moest worden nagestreefd en gehandhaafd. Het was inderdaad onontbeerlijk dat de Engelse en de Belgische prijzen met elkaar in evenwicht waren, wilde men onze nationale economie doen leven en gedijen, de stabiliteit van de frank en de handhaving van de wisselkoers verzekeren.

Op het binnenlands plan diende in de eerste plaats gedacht aan de muntstabilisatie en aan de handhaving van een bevredigende levensstandaard voor de gezamenlijke bevolking. Er moest derhalve een stabiel evenwicht worden ingesteld tussen prijzen en lonen, ten einde iedere inflatie- en devaluatiedreiging, die het herstel van de natie en de sociale vrede in gevaar konden brengen, te vermijden.

De te volgen politiek diende bijgevolg gericht op de aanpassing van onze prijzenstructuur aan een algemeen niveau, dat uitging enerzijds van de aangenomen wisselkoers en anderzijds van het peil der Engelse prijzen. Voor de vaststelling van bedoeld niveau werd een evenwichtperiode van vóór de oorlog tot grondslag genomen.

Een wederaanpassing der prijzen was nochtans noodzakelijk.

Het peil der landbouwprijzen werd derhalve vastgelegd op gemiddeld 3 t.o.v. vóór de oorlog. Die coëfficiënt was gewettigd door de onderproductie en de stijging der productiekosten ten gevolge van de verhoging der lonen en de moeilijkheden bij de voorziening van grondstoffen, met name meststoffen en veevoeder.

Anderzijds diende de voortbrenging aangemoedigd en georiënteerd, hetgeen slechts mogelijk was door aan de landbouwers een winstgevende prijs voor hun producten te beloven.

In normale omstandigheden moet de hoogte der landbouwprijzen de kosten van levensonderhoud bein-

vloeden. Om nochtans te vermijden dat de vaststelling der landbouwprijzen op het hierboven vermelde peil tot een overeenkomstige stijging der kosten van levensonderhoud zou leiden, achtte de Regering het wenselijk ten dele een verhoging der prijzen toe te staan en ten dele subventies te verlenen.

Daarin ligt de oorsprong van de toelagenpolitiek inzake landbouwproducten. We nemen ons voor hier- van in het kort de toepassingsmodaliteiten voor de jaren 1945 en 1946 uiteen te zetten.

a) Toelage aan de maalderijen

De Schatkist verleent een toelage aan de maalderijen die meel voortbrengen voor de voedselvoorziening van de bevolking. Die toelage dekt het verschil tussen enerzijds de som der uitgaven gevormd door de kostende prijs der graangewassen en de toegestane maalmarge en anderzijds de som der ontvangsten voortkomende van de verkoop van het meel en de zemelen.

b) Toelage voor terug geleverde afgeroomde- en karnemelk

Met ingang van 1 December 1945 werd aan de melkerijen een toelage toegekend van fr 0,40 per liter voor de aan producenten terug geleverde afgeroomde- of karnemelk. Deze subventie is slechts betaalbaar tot beloop van 30 pCt. der gezamenlijke aan de melkerij geleverde hoeveelheden.

c) Toelage aan de producenten van melk, room en boter

Met ingang van 15 Maart 1945 werden volgende toelagen aan de producenten voor de gedane leveringen toegekend :

Melk : fr 1 per liter met 3 pCt. vetstoffen ;

Room : fr 29,35 per kg botervet ;

Hoeveboter : fr 24,10 per kg.

Met ingang van 1 December 1945 werden de voorzienbare vergoedingen voor room- en hoeveboter verhoogd tot resp. fr 34,50 en fr 27,90 per kg.

d) Toelage aan de melkertijen voor ophaalkosten

Een toelage van fr 0,27 per liter opgehaalde melk werd met ingang van 1 Maart 1945 aan de melkerijen toegekend. Ze werd op 1 Juni 1946 afgeschaft

e) Toelage voor leveringen van slachtvee

Tot 10 December 1945 werden de volgende toelagen toegekend :

fr 3,20 per kg levend gewicht voor ossen ;

fr 3,25 per kg levend gewicht voor vaarzen ;

fr 2,50 per kg levend gewicht voor stieren ;

fr 1,80 per kg levend gewicht voor koeien.

Van 1 Maart 1945 tot 10 December 1945 werd fr 5 premie betaald per kg levend gewicht voor kalveren.

Van 11 December 1945 tot 15 October 1946 werden bovenstaande toelagen vervangen door de volgende :

fr 3,40 per kg levend gewicht voor de runderen, gerangschikt in categorie A;
fr 2,30 per kg levend gewicht voor de runderen, gerangschikt in categorie B.

Met ingang van 16 October 1946 werd de toelage aan de producent in de nieuwe prijs opgenomen. Ze wordt betaald aan de koper die het vee slacht. Ze belooft fr 3 tot fr 3,60 per kg levend gewicht voor runderen met een opbrengst van 46 pCt. en meer en voor de kalveren met een opbrengst van 64 pCt. en meer; fr 2,50 tot fr 3,10 voor de dieren met lagere opbrengst. In geval van noodslachting varieert de premie tussen fr 5 en fr 6 per kg geslacht gewicht.

f) Toelage aan producenten van aardappelen

Voor de aardappelen van de oogst van 1945 werd een toelage van fr 0,55 per kg toegekend. Voor de oogst van 1946 werd de toelage verminderd tot fr 0,25 per kg.

g) Toelage aan de suikerfabrieken

Voor de oogst van 1945 werd aan de planters van suikerbieten een toelage ten laste van de Staat groot fr 97,24 per ton toegekend voor de aan suiker- en siroopfabrieken geleverde bieten van 15,5°.

* * *

Hieronder volgt het gezamenlijk bedrag der in 1945 en 1946 toegekende subsidies :

TABEL 13

Raming van het gezamenlijk bedrag der in 1945 en 1946 toegekende subsidies

Aard der toelagen	1945	1946
	<i>Franken</i>	
Maalderijen	2.250.206.000	2.500.000.000
Terug geleverde afgeroomde- en karnemelk	10.415.000	56.150.000
Melk-, room-, boterleveringen...	717.620.000	813.793.000
Ophaalkosten	128.424.000	46.150.000
Slachtvee	362.000.000	453.000.000
Aardappelen	363.963.000	164.000.000
Suikerbieten	88.251.000	—
Totaal ...	3.920.879.000	4.033.093.000

Hieruit blijkt dat het gezamenlijk bedrag der toegestane subsidies in 1945 en 1946 ca. fr 4 milliard bereikte. Er weze aangestipt dat toelagen aan de maalderijen eveneens voor de ingevoerde graangewassen (ca. fr 2 milliard) toegekend werden.

Dank zij deze toelagenpolitiek kon het algemeen indexcijfer der kosten van levensonderhoud op een relatief laag peil worden gehandhaafd, inzonderheid voor voedingsproducten voortkomend van de nationale landbouw.

De volgende cijfergegevens zijn hiervan een afdoend bewijs (bron : *Ministerie van Economische Zaken*) :

Indexcijfer kleinhandelsprijzen, 1936-1938 = 100	
34 voedingsproducten	280
Indexcijfer kleinhandelsprijzen, 1936-1938 = 100	
22 andere producten	405
Indexcijfer kleinhandelsprijzen, 1936-1938 = 100	
56 producten samen	330

Voor de landbouwproducenten schonk de gelijktijdige toepassing van de prijzen- en toelagenpolitiek min of meer bevrediging.

2) De vrije markten van landbouwproducten

In het laatste kwartaal van 1945 en ook daarna werd de reglementering voor een zeker aantal landbouwproducten afgeschaft en mochten deze goederen zonder tussenkomst van de Staat tegen vrije marktprijzen worden verkocht.

Onderstaande tabel geeft een beeld dezer vrije prijzen t.o.v. de vóór-oorlogsperiode.

TABEL 14

Prijs aan de producent, per 100 kg vrije landbouwproducten (1)

Product	Gemiddelde 1936-1938	1945	1946	Indexcijfer 1946	
				1936-1938 = 100	1945 = 100
Tarwestro	22,64	35,—	66,62	294	190
Roggestro	21,47 (2)	35,—	60,95	284	174
Haverstro	20,75 (2)	35,—	58,69	282	168
Gerststro	18,69 (2)	35,—	56,03	300	160
Roggestro (vlegel)	26,21				
Weidehooi	33,85 (2)	56,—	169,72	501	303
Klaverhooi	40,20 (2)	70,—	242,73	604	347
Gedroogde luzerne	45,89 (2)	78,—	273,33	596	350
Gedroogde mannaklaver	51,82 (2)	80,—	282,11	544	353
Ruw vlas (stro)	111,60 (5)	427,30	328,78	295	77
Lijnzaad	155,58 (2)	237,50 (4)	1.255,—	807	528
Voederbieten	6,91 (2)	14,— (3)	24,—	347	171
Gehakte cichoreiwortels	93,29 (2)	368,— (3)	447,—	480	122

- (1) Bron : *Ministerte van Landbouw*.
(2) Officiële prijs.
(3) Vrije prijs December 1946.
(4) Vrije prijs Januari 1947.
(5) Vrije prijs December 1945.

In 1945 waren de meeste prijzen nog officieel vastgesteld. Omstreeks het einde van 1945 werden de prijzen voor stro, hooi, voederbieten en beren vrijgegeven. In 1946 volgden het vlas, het lijnzaad en de cichorei. Een prijs werd opgelegd voor stro van de oogst van 1946, doch de werkelijk betaalde prijzen lagen beneden de officiële.

De vrije prijzen voor stro en vlas bereikten in 1946 een peil dat schommelde tussen 280 en 300 t.o.v. de basisperiode 1936-1938. De stijging was derhalve relatief gematigd. Bedoelde prijzen lagen gemiddeld 70 pCt. boven de vastgestelde prijzen voor het jaar 1945.

De hooiprijzen waren zeer hoog t.o.v. vóór de oorlog. Het indexcijfer dier prijzen bewoog inderdaad tussen 500 en 600 t.o.v. 1936-1938, wat neerkomt op

een stijging van 250 pCt. t.o.v. de officiële prijzen van 1945.

De misoogst van 1945 en de wereldschaarste aan veevoeder zijn de voornaamste oorzaken van dat zeer hoog prijspeil.

De lijnzaadprijzen bereikten een abnormaal hoog peil. Het lijnzaad dat vóór de oorlog tegen *fr* 156 verkocht werd, kost thans *fr* 1.255, zegge achttmaal meer.

De voederbieten bereikten in 1946 een gemiddelde prijs van *fr* 347 t.o.v. 1936-1938 en de gehakte cichoreiwortels *fr* 480 t.o.v. dezelfde periode.

De gemiddelde prijs voor beren, die begin Januari 1946 *fr* 51,05 het kg noteerde, viel in December van hetzelfde jaar tot *fr* 20,45.

3) De officiële prijzen der landbouwproducten

In onderstaande tabel zijn de prijzen opgenomen die van overheidswege voor de landbouwproducten werden vastgesteld.

TABEL 15

Officiële prijzen (1) van de landbouwproducten (2) aan de producent betaald

Product	Gemiddelde 1936-1938	Oogst 1945	Oogst 1946	Indexcijfer 1946	
				1936-1938 = 100	1946 = 100
<i>Franken</i>					
Tarwe	122,29	320,—	390,—	319	122
Rogge	98,93	300,—	370,—	374	123
Spelt	89,21	320,—	390,—	437	122
Gerst	98,15	290,—	355,—	362	122
Haver	100,63	250,—	325,—	323	130
Ronde doperwten	131,66	435,—	455,—	346	105
Witte bonen	—	540,—	560,—	—	104
Paardenbonen	116,84	328,—	400,—	342	122
Suikerbieten 15,5° (ton) ..	148,83	630,—	540,—	363	86
Aardappelen	42,08	150,—	125,—	297	83
Ossen (3) opbrengst 56 pCt. levend gewicht	6,16	12,70	15,60	253	123
Vaarzen opbrengst 53 pCt.	6,30	12,75	15,60	248	122
Stieren opbrengst 56 pCt.	5,24	11,—	14,73	281	134
Koelen opbrengst 50 pCt.	5,10	10,30	14,73	289	143
Kalveren opbrengst 60 pCt.	7,99	13,17	16,78	210	127
Varkens opbrengst 75 pCt.	6,88	25,83	23,43	351	91
Melk 3 pCt. vetstoffen (3) ..	0,93	2,46	3,47	373	141
Hoeveboter (3)	21,47	51,44	66,15	308	129
Eieren (3)	0,69	2,05	2,40	407	117

(1) Incl. de eventuele toelagen.

(2) Bron: *Ministerie van Landbouw*.

(3) Gemiddelden van het burgerlijk jaar.

De officiële prijzen aan de producenten betaald voor de producten van de oogst 1946 geven een stijging te zien t.o.v. de prijzen van 1945, behalve voor suikerbieten en aardappelen waarvan de prijzen werden verlaagd.

Voor de graangewassen belooft de gemiddelde stijging der prijzen voor de oogst 1946 ca. 23 pCt. t.o.v. die van 1945. De haver steeg met 30 pCt.

De prijsstijging der graangewassen van de oogst van 1946 t.o.v. de prijzen van 1936-1938 is van zeer

verschillende omvang al naar gelang het graangewas. Het prijspeil voor tarwe en haver is het laagst, terwijl dat voor rogge en bijzonder voor spelt integendeel zeer hoog is. Deze twee graangewassen die als broodgraan worden beschouwd werden dus in belangrijke mate gevaloriseerd.

Ten aanzien van de peulgewassen (voor de boon) werd een lichte prijsverhoging voor erwten en witte bonen van de oogst 1946 toegestaan. De paardenbonen vertoonden een meer afgetekende prijsstijging. In 1946 lagen bedoelde prijzen op het peil van ca. 345 pCt. t.o.v. 1936-1938.

De toelage van de Schatkist aan de suikerbietentelers werd in 1946 afgeschaft, terwijl die toegekend aan de aardappelplanters verminderd werd. Zulks leidde voor beide producten tot een prijsdaling van ca. 15 pCt. t.o.v. de prijzen voor de oogst van 1945. T.o.v. 1936-1938 lag de prijs voor suikerbieten op het indexcijfer 363 en die voor aardappelen op slechts 297.

Het indexcijfer der prijzen van slachtvee (levend gewicht) lag beneden 300 pCt. t.o.v. de jaren 1936-1938, uitgezonderd de varkensprijs die het indexcijfer 351 bereikte.

Het prijsindexcijfer voor melk beliep 373 pCt. t.o.v. vóór de oorlog en vertoonde een stijging van 41 pCt. t.o.v. 1945. Er weze aan herinnerd dat in de melkprijs een toelage van *fr* 1 per liter begrepen is. De hoeveboter wordt driemaal duurder betaald dan vóór de oorlog; voor dit product beliep de prijsstijging 29 pCt. t.o.v. 1945.

De officiële prijs voor eieren was zeer hoog: het gemiddeld indexcijfer bedroeg 407 voor het jaar 1946.

4) De landbouwprijzen in 1945-1946

In de tabellen 14 en 15 zijn de gemiddelde prijzen der landbouwproducten opgenomen. Tabel 16 geeft een vergelijking der landbouwprijzen (vrije en officiële) op 1 Januari 1946 en 1947.

In de loop van 1946 trachtte de Regering een prijsdeflatie te bewerken. Hiertoe werd in de maand Mei 1946 een algemene prijsdaling van 10 pCt. uitgevaardigd. Ze werd gedurende enkele maanden toegepast. Naderhand waren prijsaanpassingen naar boven noodzakelijk.

De verlaging van 10 pCt. werd eveneens op de landbouwprijzen toegepast. Die toestand was echter onhoudbaar, zodat de prijzen van de landbouwproducten van de oogst 1946 verhoogd werden en wel op een hoger peil dan die voorzien voor de oogst van 1945.

De in volgende tabel opgenomen cijfergegevens wekken de indruk, niet met de voorgaande tabellen overeen te stemmen. Zulks wordt verklaard door het feit dat het in de laatste tabel gaat om de prijzen op 1 Januari, dan wanneer er in tabel 15 gemiddelden voorkomen voor het burgerlijk jaar of van prijzen die slechts bepaalde oogsten betreffen.

TABEL 16

**Landbouwprijzen bij de producent
op 1 Januari 1946 en 1947 (1)**

	1 Januari 1946	1 Januari 1947	Indexcijfer 1 Januari 1946 = 100
Tarwe	320,—	370,—	116
Rogge	300,—	355,—	118
Spelt	320,—	370,—	116
Gerst	290,—	340,—	117
Haver	250,—	310,—	124
Ronde doperwten	435,—	455,—	105
Witte bonen	540,—	560,—	104
Paardenbonen	225,—	400,—	178
Ruw vlas (stro)	368,27	359,38	98
Lijnzaad	—	—	—
Suikerbieten 15,5°	630,—	540,—	86
Cichoreiwortels	375,—	448,13	120
Voederbieten	14,—	24,64	176
Aardappelen	150,—	125,—	83
Tarwestro	71,76	51,81	72
Roggestro	69,35	43,60	63
Haverstro	66,25	43,67	66
Gerststro	61,83	42,77	69
Roggestro (vlegel)	103,46	71,35	69
Weidehooi	214,70	156,52	73
Klaverhooi	282,78	221,88	79
Gedroogde luzerne	308,12	239,17	78
Gedroogde mannaklaver	328,—	264,06	81
Ossen levend gewicht	17,85	15,75	88
Vaarzen	17,85	15,75	88
Stieren	17,85	13,50	76
Koelen	17,85	13,50	76
Kalveren	18,85	18,50	98
Varkens	27,—	22,—	82
Beren	51,01	20,45	40
Melk 3 pCt. vetstof	3,50	3,75	107
Hoeveboter	66,00	70,40	105
Eieren	2,50	2,35	94

(1) Bron: *Ministerie van Landbouw.*

De door de Staat vastgestelde prijzen voor de akkerbouwproducten stegen t.o.v. de prijzen per 1 Januari 1946. Daarentegen gaven de vrije prijzen der plantaardige producten een afgetekende baisse-tendens te zien, behalve dan bij de voederbieten en de cichoreiwortels waarvoor een stijging werd waargenomen. Gemiddeld beloopt de daling 20 tot 30 pCt.

Afgezien van de prijzen der zuivelproducten, kenden alle dierlijke producten een prijsdaling t.o.v. 1 Januari 1946. De baisse beliep gemiddeld ca. 10 pCt.

Wegens de veevoederschaarste ging men zich minder toeleggen op de varkensteelt, hetgeen leidde tot een daling der berenprijzen met 60 pCt.

In de loop van het jaar 1946 vermeerderde de prijzen voor melk en hoeveboter in lichte mate.

5) *Prijsindexcijfers der landbouwproducten*

Alvorens commentaar uit te brengen over de verhoudingscijfers opgenomen in tabel 17, dient vooraf in het kort de wijze van berekening van het landbouwindexcijfer uiteengezet.

De in procenten uitgedrukte vergelijking van een huidige prijs met de prijs van hetzelfde product in de loop van een bepaalde basisperiode wordt gewoon indexcijfer genoemd. Ten aanzien van het landbouwindexcijfer werd de periode 1936 tot 1938 als basisperiode gekozen.

Aan de hand van het gewoon indexcijfer kan het prijsverloop van een bepaald product gevolgd worden. Het kan voor een ganse reeks producten berekend worden.

Ons doel is evenwel een gemiddeld indexcijfer te bekomen dat representatief is voor de gezamenlijke landbouwprijzen en dat bijgevolg in zekere mate het peil van het landbouwkomen weergeeft. Men zou het kunnen bekomen door berekening van het rekenkundig gemiddelde der gewone indexcijfers. Het gebruik van gewogen gemiddelden verdient evenwel de voorkeur, te meer daar we het aantal gewone indexcijfers beperken (negen voor de plantaardige en zeven voor de dierlijke producten).

De weging verkrijgt men door de waarde van de landbouwproductie, zo plantaardige als dierlijke, als basis te nemen. Worden slechts in aanmerking genomen voor de berekening van deze waarde, de hoeveelheden die in de handelsomloop gebracht worden en degenen die door het gezin van de landbouwer verbruikt worden.

Door dat procédé verkrijgen we de gezamenlijke indexcijfers voor de plantaardige producten, de dierlijke producten en de gezamenlijke landbouwproducten.

Een voorafgaande opmerking dient evenwel nog gemaakt alvorens tabel 17 nader te onderzoeken. Verscheidene daarin opgenomen indexcijfers stemmen niet nauwkeurig overeen met bepaalde indexcijfers der voorgaande tabellen. Oorzaak hiervan is het feit dat de beschouwde prijzen niet op dezelfde periode betrekking hebben of dat we, om wille van de continuïteit onze prijzenreeksen, die als basis dienden voor de berekening van het indexcijfer, niet dezelfde reeksen gekozen hebben voor de samenstelling van het indexcijfer en voor de voorafgaande tabellen.

Uit volgende tabel blijkt dat de prijzen der graan-gewassen met gemiddeld 33 pCt. t.o.v. het jaar 1945 zijn gestegen. Het prijspeil voor rogge en gerst overschreed de gemiddelde coëfficiënt t.o.v. 1936-1938, dan wanneer het voor tarwe en haver beneden bedoeld gemiddelde bleef.

Voor stro werd rekening gehouden met de officiële prijs van fr 60, die hoger lag dan de vrije prijs.

Het vlas, waarvan de prijs eveneens vrij was, stond op het peil 295 t.o.v. 1936-1938. In de loop van het jaar 1946 steeg de vlasprijs met 44 pCt. t.o.v. 1945.

De prijzen voor cichoreiwortels en suikerbieten waren zeer hoog. Hun indexcijfers overschreden het peil 400.

Het indexcijfer voor de gezamenlijke dierlijke producten beliep 206,5 in Januari 1945; het steeg tot 334,8 in Januari 1946 om vervolgens terug te dalen tot 320,9 in Januari 1947. Oorzaak van die daling in de loop van het jaar 1946 was de baisse der prijzen voor stro (zeer duur in Januari 1946), vlas, suikerbieten en aardappelen (aanschaffing der toelagen).

TABEL 17

Prijnsindexcijfers (1) der landbouwproducten (2)

Basisperiode : 1936-1938 = 100

	Januari 1945	Januari 1946	Januari 1947	Jaar 1945	Jaar 1946	Index- cijfer 1946 1945 = 100
Tarwe	183,8	267,4	309,2	218,7	289,5	132
Rogge	218,5	312,1	369,4	257,5	339,9	132
Gerst	188,1	294,9	345,8	232,6	320,0	138
Haver	181,2	251,7	312,1	210,6	281,1	134
Stro	154,5	316,8	264,9	167,1	314,2	188
Vlas	170,3	330,0	322,1	205,2	294,6	144
Cichoreiwortels ..	313,4	401,8	480,2	394,4	418,9	106
Suikerbieten	208,0	430,6	369,2	263,6	415,3	158
Aardappelen	225,7	356,3	296,9	291,0	336,5	116
Plant aardige pro- ducten	206,5	334,8	320,9	256,1	333,2	130
Ossen en vaarzen ..	194,3	290,2	256,1	194,3	253,7	131
Stieren en koeien ..	190,6	350,0	264,7	190,6	288,8	152
Kalveren	100,3	235,6	231,3	149,8	209,8	140
Varkens	359,3	404,2	329,3	370,5	350,7	95
Boter	212,7	327,8	344,0	277,4	324,3	117
Eieren	236,8	438,6	412,3	359,6	421,1	117
Paarden	386,0	386,0	386,0	386,0	386,0	100
Dierlijke producten	221,2	335,5	312,8	258,2	309,7	120
Landbouwproduct.	215,1	335,2	316,1	257,3	319,4	124

(1) Basisprijs vermeerderd met de eventuele toelagen.

(2) Bron: Ministerie van Landbouw.

Het gemiddeld peil voor 1945 bedroeg 256,1 en voor 1946 333,2, zegge een stijging van 30 pCt.

De prijzen der dierlijke producten gaven een scherp afgetekend verloop te zien. In Januari 1945 lag hun peil boven dat der plantaardige producten; in Januari 1946 werd een evenwicht bereikt t.o.v. 1936-1938 terwijl in Januari 1947 hun peil beneden dat der plantaardige producten bleef. Bij een beschouwing van de toestand in het jaar 1946 blijkt dat het verschil nog scherper vormen aannam. Inderdaad, de dierlijke producten stegen in 1946 tot het indexcijfer 309,7, tegen 258,2 in 1945, zegge een vermeerdering van 20 pCt.

T.o.v. de jaren 1936-1938 bereikten de gezamenlijke landbouwprijzen het niveau 319,4, tegen 257,3 in 1945. Zulks komt neer op een stijging der landbouwprijzen van zowat 24 pCt.

6) De prijs der grondstoffen voor de landbouw

a) Plant- en zaaigoed

De prijzen van het plantgoed stegen met gemiddeld 7 pCt. t.o.v. de geldende prijzen voor de campagne 1945-1946. De uit Holland ingevoerde vroege pootaardappelen daalden met 3 pCt.

De prijzen van veredeld zaaigras stegen met ongeveer 10 pCt. t.o.v. het teeltjaar 1945-1946. De prijsstijging voor zaden van peulvruchten bereikte

gemiddeld 37 pCt. Voor de paardenbonen bedroeg de hausse evenwel 61 pCt.

Gemiddeld overschreden de prijzen van het plant- en zaaigoed in de loop van het teeltjaar 1946-1947 met 21 pCt. de overeenstemmende prijzen van het jaar 1945-1946.

TABEL 18

Aan de landbouwer te betalen prijs voor plant- en zaaigoed (1)

	Prijs 1945-1946	Prijs 1946-1947	Indexcijfer 1946-1947 (1945-1946 = 100)
<i>Plantgoed</i> (2).			<i>pCt.</i>
Inlands Vroege 28-35 kl. A+	505	537	106
Overige 35-45 kl. A+	395	484	123
Hollands Vroege 28-35 kl. AB	481	467,50	97
Bintje 35-45 kl. AB	382	409,50	107
Industrie 35-45 kl. AB	366	393,50	108
<i>Zaaigoed</i> (3).			
Inlandse tarwe 1 ^e nabouw....	579	640	111
» rogge 1 ^e nabouw	564	623	111
» spelt 1 ^e nabouw	637	698	110
» wintergerst 1 ^e nabouw	558	614	110
» haver 1 ^e nabouw....	576	620	108
» ronde doperwten 1 ^e na- bouw	512	710	139
» ronde gele erwten 1 ^e nabouw	467	643	138
» schokkerserwten 1 ^e na- bouw	531	732	138
» witte bonen 1 ^e nabouw	618	843	136
» groene bonen 1 ^e na- bouw	803	1.115	139
» paardenbonen 1 ^e na- bouw	435	700	161
Rekenkundig gemiddelde...			121

(1) Bron: Ministerie van Landbouw.

(2) Prijs per 100 kg.

(3) Prijs per 80 kg, franco station landbouwer, incl. zakken en ontsmettingsmiddelen.

b) Chemische meststoffen

Het prijsverloop der chemische meststoffen is in tabel 19 aangeduid.

De weging der indexcijfers der diverse meststoffen is gebaseerd op het verbruik van iedere meststof in de loop van het teeltjaar 1945-1946.

Einde December 1946 lagen de stikstofmeststoffen op het indexcijfer 255 t.o.v. de basisperiode 1936-1938. Het gemiddeld indexcijfer voor het jaar 1946 beliep 240. In de loop van het jaar 1946 stegen de prijzen der stikstofmeststoffen met 9 pCt.

Vergeleken met de periode 1936-1938 bereikten de prijzen der fosfaatmeststoffen het indexcijfer 192. Tijdens het jaar 1946 traden geen wijzigingen in. Er zij evenwel op gewezen dat de Staat grote toelagen verleende aan de productie van superfosfaten.

T.a.v. de kaliumhoudende meststoffen zij opgemerkt dat het prijspeil in December 1946 het indexcijfer 221 t.o.v. 1936-1938 bereikte. Voor het jaar 1946 bedroeg het 167. In de loop van het jaar 1946 stegen de prijzen der kaliumhoudende meststoffen met 115 pCt.

TABEL 19

Prijs per 100 kg chemische meststoffen (1)

Aard der meststoffen	Prijs (franken)				Indexcijfers (pCt.)		
	Gemiddelde 1936-1938	Jaar 1946	Januari 1946	Dec. 1946	1936-1938 = 100		Januari 1946 = 100
					Jaar 1946	Dec. 1946	Dec. 1946
Ammoniumsulfaat (2)	95,60	219,35	217,—	229,—	229	240	106
Ammoniumnitraat (2)	91,23	219,35	217,—	229,—	240	251	106
Ammoniumchloride (2)	114,14	263,33	260,50	275,10	231	241	106
Calciammon 20 pCt. (2)	95,11	220,38	218,—	229,—	232	241	105
Cyanamide (2)	83,92	277,05	243,—	332,—	330	396	137
Kalksalpeter (2)	103,74	190,53	189,—	198,35	184	191	105
Sodanitraat (2)	109,99	271,51	235,50	329,—	247	299	140
<i>Gewogen gemiddelde der prijzen van de stikstofmeststoffen</i>					240	255	109
Superfosfaten (3)	2,12	4,30	4,30	4,30	203	203	100
Metaalslakken (3)	1,64	3,—	3,—	3,—	183	183	100
<i>Gewogen gemiddelde der prijzen van de fosfaatmeststoffen</i>					192	192	100
Kaliumzout 20 pCt. (4)	36,05	63,—	40,50	82,50	175	229	204
Kaliumchloride 40 pCt. (4)	74,01	124,83	76,75	165,—	169	223	215
Kaliumchloride 50 pCt. (4)	124,82	132,75	96,—	206,25	106	165	215
Kaliumsulfaat 48 pCt. (5)	158,10	252,—	147,—	337,50	159	214	230
<i>Gewogen gemiddelde der prijzen van de kaliumhoudende meststoffen</i>					167	221	215
<i>Gewogen gemiddelde der prijzen van de chemische meststoffen</i>					217	234	122

- (1) Bron: Ministerie van Landbouw.
(2) Prijs franco station, in bulk.
(3) Prijs per eenheid P₂O₅, in bulk.
(4) Prijs af Antwerpen, in bulk.
(5) Prijs af Kwaadmechelen, in bulk.

Voor de gezamenlijke prijzen der chemische meststoffen zag de toestand t.o.v. de basisperiode 1936-1938 er uit als volgt:

December 1946	234
Jaar 1946	217
Stijging in 1946	22 pCt.

c) Veevoeder

De prijzen — ten huize van de landbouwer geleverd — van de voornaamste thans beschikbare veevoedersoorten zijn in onderstaande tabel vermeld.

TABEL 20

Prijs, bij landbouwer, van enige soorten veevoeder (1)

Aard van het voeder	Prijs (franken)				Indexcijfers (pCt.)		
	Gemiddelde 1936-1938	Jaar 1946	Januari 1946	Dec. 1946	1936-1938 = 100		Januari 1946 = 100
					Jaar 1946	Dec. 1946	Dec. 1946
Tarwe (ctr) (2)	122,29	346,50	320,—	390,—	283	319	122
Rogge (ctr) (2)	98,93	326,67	300,—	370,—	330	374	123
Gerst (ctr) (2)	98,15	314,67	290,—	355,—	321	362	122
Haver (ctr) (2)	100,63	279,17	250,—	325,—	277	323	130
Mais (ctr)	95,26	371,65	366,50	418,60	390	439	114
Negerkoren (ctr)							
Voederbieten (t) (2)	69,10	—	(2) 140	(2) 243,20	—	352	173
Lijnkoeken (ctr)	120,62	366,04	353,—	418,60	304	347	119
Kokoskoeken (ctr)	119,81	366,04	353,—	418,60	306	349	119
Aardnootkoeken (geraffineerde) (ctr)	119,86	366,04	353,—	418,60	305	349	119
Zemelen (ctr)	81,26	174,—	180,—	162,—	214	199	90
Spoeling (t)	22,55	47,08	50,—	45,—	207	198	90
Pulp (t)	35,—	90,—	90,—	90,—	257	257	100
Tarwestro (ctr) (2)	22,64	(2) 66,82	(2) 71,76	(2) 45,86	294	202	64
Roggestro (vlegel) (ctr) (2)	26,—	90,50	96,87	71,25	348	274	74
Haverstro (ctr) (2)	20,75	58,69	66,25	40,70	282	196	61
Gerststro (ctr) (2)	18,69	58,03	61,83	40,64	300	217	66
Klaverhooi (ctr) (2)	40,20	242,73	282,78	203,19	604	505	72
Weidehooi (ctr) (2)	33,85	169,72	214,70	145,80	501	431	68
Gedroogde luzerne (ctr) (2)	45,89	273,33	308,12	228,06	596	497	74
Gedroogde mannaklaver (ctr) (2)	51,82	282,11	328,—	255,—	544	492	78
<i>Rekenkundig gemiddelde</i>					351	334	95

- (1) Bron: Ministerie van Landbouw.
(2) Verkoopprijs ontvangen door de producent.

De prijzen van voedergranen, krachtvoerders en de hooisoorten overschrijden ruimschoots de coëfficiënt 3 t.o.v. vóór de oorlog.

De prijzen van zemelen, spoeling, pulp en stro bleven beneden genoemde coëfficiënt.

In de loop van het jaar 1946 stegen de prijzen van de ingevoerde voedergranen, voederbieten en krachtvoeder. Een daling trad in voor spoeling en zemelen, alsmede voor inlands stro en hooi.

Het rekenkundig gemiddelde van de indexcijfers der diverse veevoerders berekend op de basisperiode 1936-1938 bedroeg 351 voor het jaar 1946 en 334 voor de maand December 1946. Tijdens het jaar 1946 deed zich dus een baisse voor van 5 pCt.

De veevoederprijzen bleven bij voortdoring op een zeer hoog peil.

7) Lonen en pachtprijzen in de landbouw

In de Belgische landbouw heerst een zeer ernstig tekort aan arbeiders. De industrie draait op volle toeren, de werkkrachten zijn schaars — en bijgevolg duur — en geven de voorkeur aan fabrieksarbeid. De aantrekkingskracht van de landbouw is belangrijk afgenomen, vooral sedert de voedselvoorziening er op vooruitging.

Sinds 1 Januari 1947 werd de wet op de maatschappelijke zekerheid der loontrekkenden tot de vaste landbouwarbeiders uitgebreid. Zo de toepassing van die wet de sociale positie van de landbouwarbeiders aanmerkelijk verbetert, neemt zulks niet weg dat ze een zeer zware bijkomende last voor de landbouweconomie vormt.

In tabel 21 zijn de uitslagen der enquêtes gegroepeerd die door de Staatsagronomen inzake de landbouwlonen werden ingesteld.

TABEL 21

Lonen der landbouwarbeiders (1)

	Jaar 1938	Jaar 1945	Jaar 1946	Indexcijfers jaar 1946	
				1938= 100	1945= 100
<i>Dagloners (fr/dag)</i>					
Mannen in de kost, Zomer	20,58	60,71	80,45	391	133
Mannen in de kost, Winter	17,07	53,72	69,98	410	130
Mannen zonder de kost, Zomer	28,40	82,88	103,63	365	125
Mannen zonder de kost, Winter	25,28	74,24	90,20	357	122
Vrouwen in de kost, Zomer	15,51	41,51	56,51	364	136
Vrouwen in de kost, Winter	14,13	38,51	51,14	362	133
Vrouwen zonder de kost, Zomer	21,48	53,06	75,06	349	142
Vrouwen zonder de kost, Winter	19,02	53,40	70,11	369	131
<i>Loontrekkenden (fr/maand)</i>					
Knechten	408,02	1.474,26	1.878,50	460	127
Meiden	310,62	934,55	1.229,34	396	132
<i>Werken in aanneming (fr/ha)</i>					
Uitdunnen van bieten	570,—	1.900,20	2.373,75	416	125
Aardappeloogst	1.125,50	2.653,—	2.862,75	254	108
Bietenoogst	655,—	2.160,—	2.642,27	403	122

(1) Bron: *Ministerie van Landbouw.*

T.o.v. het jaar 1938 schommelde het indexcijfer der landbouwlonen tussen gemiddeld 350 en 370.

Tijdens het jaar 1946 vermeerderden de lonen t.o.v. 1945 met gemiddeld 30 pCt. Voor de seizoenarbeid gedurende de bietencampagne was de stijging minder afgetekend : ze bedroeg gemiddeld slechts 23 pCt.

* * *

Bij besluit van 30 Mei 1945 werd de in geld te betalen pacht prijs vastgesteld op 140 pCt. t.o.v. het bedrag in 1939. In werkelijkheid werd die coëfficiënt ruimschoots overschreden.

Bij besluit van 30 November 1946 werden de prijzen die tot basis dienen voor de omrekening in geld der in landbouwproducten uitgedrukte pacht prijs vastgesteld op een percentage gaande van 68 tot 249 pCt. t.o.v. de prijzen van 1939.

De eigenaars betonen steeds minder belangstelling voor hun landbouweigendommen. Ze laten na de nodige onderhoudswerken te laten uitvoeren, zonder te gewagen van de noodzakelijke verbeteringen, modernisering en wederuitrusting. De vaststelling van de pacht prijs op een zeer laag peil is aldus tegen de landbouwers zelf uitgevallen.

Tabel 22, waarvan de gegevens eveneens aan de enquêtes van de Staatsagronomen ontleend werden, vermeldt enige detailgegevens betreffende de pacht-prijzen.

TABEL 22

Pacht prijs per ha in België (1)

	Jaar 1938	Jaar 1945	Jaar 1946	Indexcijfers jaar 1946	
				1938= 100	1945= 100
	<i>(Prijs in franken)</i>				
Weiden	779,78	1.522,50	1.607,54	206	106
Hoeven	662,—	1.397,50	1.448,52	217	104
Percelen	719,60	1.559,50	1.623,12	226	104
<i>Gewogen gemiddelde der pacht-prijzen</i>	693,35	1.373,—	1.464,40	211	104

(1) Bron: *Ministerie van Landbouw.*

T.o.v. het jaar 1938 bereikte het indexcijfer van de pacht prijs voor weiden 206, voor volledige bedrijven (gronden en gebouwen) 217 en voor percelen 226. Het gewogen gemiddelde bedroeg 211. In 1946 steeg de pacht prijs met 4 pCt. t.o.v. het jaar 1945.

Het werkelijk niveau van de pacht prijs ligt bijgevolg op het indexcijfer 215,6 t.o.v. het jaar 1939, in plaats van op 140, zijnde het peil dat officieel werd voorzien.

8) Indexcijfers der productiekosten in de landbouw

Zoals het prijsindexcijfer der landbouwproducten werd ook het indexcijfer der productiekosten gewogen, d.w.z. het verhoudingscijfer van ieder der bestanddelen van de productiekosten werd vermenigvuldigd met een wegingscoëfficiënt, zodat een indexcijfer ver-

kregen werd dat met grote nauwkeurigheid het reëel peil der productiekosten weergeeft.

Uit zeer nauwkeurige berekeningen blijkt dat de verhouding der coëfficiënten van de diverse productiekosten thans zeer dicht de verhouding van vóór de oorlog benadert. Om die reden werden bedoelde coëfficiënten gehandhaafd.

De berekening der indexcijfers der productiekosten kon pas met ingang van Januari 1946 hernomen worden. Voor de periode 1940-1945 zijn geen cijfergegevens voorhanden.

TABEL 23

**Indexcijfers van de bestanddelen
der productiekosten in de landbouw (1)**
Basisperiode : 1936-1938 = 100

	Januari 1946	Januari 1947	Jaar 1946
Pachtprijs.....	216,7	225,3	217,1
Lonen.....	324,3	406,3	349,0
Meststoffen.....	202,2	249,5	222,8
Veevoeder.....	314,7	339,5	316,7
Plant- en zaaigoed.....	329,6	316,8	326,4
Landbouwmaterieel.....	271,0	310,3	279,6
Belastingen.....	237,3	261,2	240,4
Algemene onkosten.....	320,0	332,7	334,2
<i>Productiekosten</i>	290,8	331,9	301,1

(1) Bron : *Ministerie van Landbouw.*

Dank zij de wettelijke voorschriften inzake de pachtprizen, konden deze laatste binnen vrij enge grenzen worden gehandhaafd. In 1946 bereikte het indexcijfer 217,1 t.o.v. 1936-1938.

De landbouwlonen lagen daarentegen op een zeer hoog peil. In Januari 1946 waren ze vervierdubbeld t.o.v. 1936-1938. De factor lonen vertegenwoordigt 36,3 pCt. van de gezamenlijke productiekosten. De arbeidskrachten vormen derhalve een zware last voor de landbouwondernemer. De mechanisatie van de landbouw blijkt dan ook noodzakelijk.

De prijzen der meststoffen bleven t.o.v. 1936-1938 op een betrekkelijk laag peil gehandhaafd. Het prijsindexcijfer toch ligt voor het jaar 1946 op 222,8.

Het verhoudingscijfer der prijzen voor veevoeder bedroeg 316,7 voor 1946 en 339,5 voor de maand Januari 1947. Daar die post 17,3 pCt. van de productiekosten vertegenwoordigt, is een vermindering der kosten voor veevoeder, door rationele productie en bewaring van het voeder op de hoeve, dringend geboden. Elke verspilling dient vermeden.

In de loop van het jaar 1946 kon een baisse der prijzen voor plant- en zaaigoed verwezenlijkt worden. Het indexcijfer liep terug van 329,6 in Januari 1946 tot 316,8 in Januari 1947.

De prijzen voor landbouwmachines vertoonden een hausse-tendens. Einde 1946 overschreden ze de coëfficiënt 3 t.o.v. 1936-1938.

De belastingen bereikten in 1946 het peil 240,4 t.o.v. hetzelfde basistijdvak.

Het indexcijfer der algemene onkosten, gebaseerd

op dat der detailprijzen, bereikte in Januari 1947 het peil 332,7, zegge 12,7 punten meer dan in Januari 1946.

Het indexcijfer der gezamenlijke productiekosten lag op 290,8 in Januari 1946, op 331,9 in Januari 1947 en op een gemiddelde van 301,1 voor het jaar 1946. Hieruit blijkt dat de productiekosten in 1946 gevoelig gestegen zijn.

9) *Rendabiliteit in de loop van het jaar 1946*

Een vergelijking van het indexcijfer der landbouwprizen met dat der productiekosten zal ons eenigszins aantonen in welke mate de landbouwproductie in 1946 rendabel was.

Indexcijfer (1936-1938 = 100)	Jaar 1946
Prijs der landbouwproducten	319,4
Productiekosten	301,1

Verschil + 18,3 punten

Het peil der landbouwprizen overschreed dus met 18,3 punten of 6,1 pCt. dat der productiekosten.

Hieruit mogen we besluiten dat de landbouw in 1946 een hogere rendabiliteit te zien gaf dan in 1936-1938.

Doch alvorens het jaar 1946 als een goed landbouwjaar aan te merken, dient de waarde van het basistijdvak nader onderzocht.

De gezamenlijke rendabiliteit voor het jaar 1946 wordt dus gezien in functie van de rendabiliteit tijdens het basistijdvak 1936-1938.

Alleen aan de hand van de boekhoudkundige gegevens kan de rendabiliteit van de landbouw tijdens een bepaald tijdvak in een juist licht geplaatst worden. Die gegevens zijn jammer genoeg in België slechts in zeer beperkte mate voorhanden. We beschikken evenwel over de resultaten der landbouwboekhouding gehouden door het Station voor Landbouweconomie te Gent, doch we moeten bij de interpretatie er van omzichtig en met alle voorbehoud te werk gaan, daar genoemde resultaten slechts een beperkt aantal hoeven — alle in Vlaanderen gelegen — betreffen. Hier volgen die resultaten :

TABEL 24

Boekhoudkundige resultaten (1)
Bedrijfs- en productiekosten uitgedrukt
in percentages van de bruto-opbrengst

Boekjaar (2)	Aantal hoeven	Bruto-opbrengst	Bedrijfs-onkosten	Verschil of netto-rendement	Productiekosten	Verschil of afwijking van het netto-rendement
1936-1937	29	pCt. 100	pCt. 92,9	+ 7,1	pCt. 112,4	- 12,4
1937-1938	201	100	85,9	+ 14,1	105,7	- 5,7
1938-1939	212	100	83,7	+ 16,3	104,9	- 4,9
Gemiddelde 1936-1938.....				+ 12,5		- 7,6

(1) Bron : *Station voor Landbouweconomie te Gent.*

(2) Boekjaar van 1 Mei tot 30 April.

In de loop van de drie beschouwde jaren gaf het netto-rendement een positief resultaat te zien, d.w.z. dat de in de landbouw geïnvesteerde kapitalen interest opleverden. De landbouw bleek dus een rendabele bedrijvigheid. Was hij het voldoende, d.w.z. hebben de belegde kapitalen een normale interest afgeworpen? Het antwoord luidt negatief, daar de afwijking van het netto-rendement negatief is. Ten einde een normale interest aan de kapitalen te verzekeren zou het bruto-rendement 7,6 pCt. meer moeten bedragen hebben.

Deze vaststelling is niet van belang ontbloeit. Opdat we de rendabiliteit van de landbouw als normaal hadden kunnen aanmerken, zou het indexcijfer der prijzen voor landbouwproducten dat der productiekosten met 7,6 pCt. moeten overschreden hebben. In 1946 was dat slechts ten belope van 6,1 pCt. het geval.

Doch er dient nog een andere opmerking gemaakt. De huidige toestand van de landbouw, wat zijn rendabiliteit betreft, kan slechts met een andere periode vergeleken worden op voorwaarde dat het productievolume even groot is. Het bruto-rendement toch is niet alleen functie van de prijs doch ook van de hoeveelheid. Overigens, vertegenwoordigt de waarde der landbouwproductie in 1946, zoals we verder zullen zien, slechts 78 pCt. van de waarde in 1936-1938, ver-

mits de vermindering van de productiekosten niet evenredig is aan de vermindering van de productie. Deze factor vormt dus een correctief, in negatieve zin, van de resultaten die het onderzoek van het landbouwindexcijfer uitwees.

Onder die omstandigheden lijkt het voorzichtig en gerechtvaardigd te besluiten dat de rendabiliteit van de Belgische landbouw in 1946 minder goed was dan tijdens het basistijdvak 1936-1938, en dat, anderzijds, onder dezelfde prijsvoorwaarden een uitbreiding van het productievolume de eerste vereiste voor een verbetering der rendabiliteit vormt.

B — WAARDE VAN DE LAND- EN TUINBOUWPRODUCTIE

1) Toelichting tot de berekeningsmethode

Onder « waarde » kan worden verstaan : de totale waarde, de bruto-waarde van de ganse landbouwproductie incl. de hoeveelheden voorbehouden voor de bezaaiing, veevoeding, verbruik in de familie van de exploitant, enz. Het is duidelijk dat deze methode voor de berekening van de waarde der landbouwproductie vele dubbeltellingen omvat, en dat met name het op de hoeve voortgebrachte veevoeder tweemaal geteld wordt : een eerste maal als zodanig en een tweede maal nadat het door de veestapel in dierlijke producten werd omgezet.

TABEL 25

Waarde der land- en tuinbouwproductie in België (1)

(duizenden franken)

	Gemiddelde 1936-1938	Jaar 1939	Jaar 1942	Jaar 1943	Jaar 1944	Jaar 1945	Jaar 1946	Indexcijfers Jaar 1946 (1945 = 100)
Akkerbouwproductie :								
Waarde in absolute getallen	2.080.861	2.072.183	4.280.693	4.973.811	5.238.836	3.656.142	5.810.605	159
Waarde 1936-1938 na correctie (2)	2.080.861	2.209.150	2.301.448	2.514.566	2.570.577	1.427.623	1.743.879	122
Indexcijfers verbeterde waarde	100	108	113	123	126	70	85	—
Dierlijke productie :								
Waarde in absolute getallen	6.400.628	6.598.037	7.395.268	6.785.394	6.560.525	10.833.402	14.934.245	138
Waarde 1936-1938 na correctie (2)	6.400.628	6.631.193	4.357.848	3.857.529	3.742.456	4.195.740	4.822.165	115
Indexcijfers verbeterde waarde	100	104	69	61	59	66	76	—
Landbouwproductie :								
Waarde in absolute getallen	8.481.489	8.670.220	11.677.961	11.759.205	11.799.361	14.489.544	20.744.850	143
Waarde 1936-1938 na correctie (2)	8.481.489	8.840.343	6.659.296	6.372.095	6.313.033	5.623.363	6.566.044	117
Indexcijfers verbeterde waarde	100	105	79	76	75	67	78	—
Tuinbouwproductie :								
Waarde in absolute getallen	1.822.742	1.991.750	3.619.300	3.629.850	3.979.400	3.595.900	3.439.650	96
Waarde 1936-1938 na correctie (2)	1.822.742	1.856.244	1.402.829	1.663.542	1.782.885	1.630.793	1.554.995	95
Indexcijfers verbeterde waarde	100	102	77	91	98	90	85	—
Land- en tuinbouwproductie :								
Waarde in absolute getallen	10.304.231	10.661.970	15.295.261	15.389.055	15.778.761	18.085.444	24.184.500	134
Waarde 1936-1938 na correctie (2)	10.304.231	10.696.587	8.062.125	8.035.637	8.095.918	7.254.156	8.121.039	112
Indexcijfers verbeterde waarde	100	104	78	78	79	70	79	—

(1) Bron : Ministerie van Landbouw.

(2) Waarde na correctie : waarde uitgedrukt in franken van 1936-1938.

Ten einde die nadelen en onnauwkeurigheden te vermijden, houden we slechts rekening met de waarde der hoeveelheden landbouwproducten die in de handel worden gebracht, alsmede met diegenen verbruikt door de verbouwer en zijn familie. Het zaai-goed en de door de veestapel verwerkte hoeveelheden worden dus uitgesloten.

De waarde der hoeveelheden werd uitgedrukt op basis van de gemiddelde prijzen, aan de verbouwers tijdens het beschouwde jaar betaald. Aldus bekomen we voor elk jaar de waarde in absolute getallen.

Het verloop van de productiewaarde is dus de resultante van twee veranderlijke factoren : de voortgebrachte hoeveelheden en het prijsniveau.

Onze belangstelling gaat meer in het bijzonder naar de waarde in se van de land- en tuinbouwproductie. De factor « huidige prijs » dient dus uitgeschakeld te worden. Zulks is des te belangrijker daar onze munt tijdens de oorlog een feitelijke devaluatie onderging, terwijl ook andere factoren een sterke invloed op onze prijzen uitoefenden. De uitwerking van het prijspeil werd geneutraliseerd door de waarde van de productie in prijzen van 1936-1938 uit te drukken. In tabel 25 gaven we hieraan de benaming « Waarde 1936-1938 na correctie ».

Het verloop van de waarde na correctie tijdens de verschillende jaren wordt aldus bepaald door één enkel element : de productiviteit van de landbouw.

2) De akkerbouwproductie

De waarde van de plantaardige productie bereikte in 1936-1938 een gemiddelde van *fr* 2.081 miljoen.

In 1946 werd deze waarde in absolute getallen op *fr* 5.811 miljoen berekend, tegen *fr* 3.656 miljoen in 1945, zegge een vermeerdering van 59 pCt. Er zij in herinnering gebracht dat in 1945 de weers- en andere omstandigheden zeer nadelig waren voor de akkerbouwproductie.

Uitgedrukt in franken van 1936-1938 vertegenwoordigt de waarde slechts 1.744 miljoen in 1946, tegen 1.428 miljoen in 1945 en 2.081 miljoen in 1936-1938.

In 1946 lag de waarde van de akkerbouwproductie 15 pCt. beneden die van vóór de oorlog, dan wanneer ze gedurende de oorlogsjaren in ruime mate het peil van 1936-1938 overschreed. Oorzaak hiervan is het feit dat de landbouw toentertijd van overheidswege gericht werd op de voortbrenging van akkerbouwproducten die rechtstreeks voor menselijke voeding bestemd waren.

De grote teelten bereikten nog steeds niet hun productiviteit van vóór de oorlog. Zulks houdt verband met een betrekkelijke schaarste aan bepaalde meststoffen, een tekort aan landbouwwerkkrachten waardoor een oriëntatie naar de voortbrenging van kwaliteitsproducten met grote waarde verhinderd wordt, en ten slotte met een grotere onttrekking van bepaalde

producten aan de handelskringloop, daar ze op de hoeve zelf gevaloriseerd werden.

3) De dierlijke productie

In 1936-1938 werd de waarde der dierlijke productie in absolute getallen op *fr* 6.401 miljoen geraamd; in 1945 bereikte ze *fr* 10.833 miljoen, en *fr* 14.934 miljoen in 1946, zegge een vermeerdering van 38 pCt. t.o.v. 1939.

Uitgedrukt in franken van 1936-1938 bedraagt die waarde 4.196 miljoen in 1945 en 4.822 miljoen in 1946, zegge een stijging van 15 pCt. t.o.v. 1945.

In 1943 en 1944 vertegenwoordigde de dierlijke productie niet meer dan ca. 60 pCt. van haar peil in het basistijdvak. Deze verhouding is sedert de bevrijding evenwel gestegen en wel tot 66 pCt. in 1945 en tot 76 pCt. in 1946.

Zoals eerder aangetoond werd, is de veestapel numeriek bijna even belangrijk als vóór de oorlog. Hetzelfde kan niet gezegd worden van de productie, wegens het feit dat de Belgische veestapel sedert 1944 opnieuw op peil gebracht wordt, wat tot gevolg heeft dat hij proportioneel meer jonge dieren omvat, waaronder niet-productieve, en de productiviteit dus niet voordelig uitvalt.

4) De landbouwproductie

Het totaal van akkerbouw- en dierlijke productie geeft de waarde van de landbouwproductie in engere zin. Laatstgenoemde productie steeg van *fr* 8.481 miljoen in 1936-1938 tot *fr* 20.745 miljoen (absolute getallen) in 1946, d.w.z. *fr* 6.255 miljoen of 43 pCt. meer dan in 1945.

In franken van 1936-1938 geeft de waarde van de landbouwproductie eerder een vermindering te zien en wel van 8.481 miljoen in 1936-1938 tot 6.566 miljoen in 1946. M.a.w. de landbouwproductie bereikte in 1946 slechts 78 pCt. van haar vóór-oorlogse waarde. T.o.v. 1945, welk jaar bijzonder ongunstig was, valt nochtans een stijging van 17 pCt. waar te nemen. Het peil van 1946 ligt ongeveer even hoog als dat der oorlogsjaren 1942, 1943 en 1944.

Het herstel van onze landbouwproductie vordert dus langzaam. Ofschoon de productiviteit in 1946 even groot was als tijdens de bezetting, mag nochtans niet uit het oog verloren worden dat de structuur van de landbouw een sterke wijziging ging vertonen in de zin van een toenemend aandeel van de veeteelt ten nadele van de akkerbouw. Die evolutie op zichzelf vormt reeds een vooruitgang : na enkele overgangsjaren mogen wij met zekerheid een verbetering van de waarde der landbouwproductie tegemoet zien.

Vóór de oorlog vertegenwoordigde de veeteelt ca. 75 pCt. van de totale waarde. Tijdens de oorlog verloor zij relatief aan betekenis ten voordele van de akkerbouw. In 1943 b.v. was het aandeel van de vee-

houderij nog slechts 58 pCt. van de totale waarde. Het jaar 1945 kan niet als een normaal jaar aangemerkt worden; 1946, dat meer normaal was, geeft een denkbeeld van de vooruitgang sedert de bevrijding verwezenlijkt op de weg naar het herstel van de vóór-oorlogse toestand d.i. van een landbouweconomie gesteund op veeteelt en voortbrenging van hoog gewaardeerde producten.

5) De tuinbouwproductie

De tuinbouwproductie was tijdens de laatste jaren aan minder wijzigingen onderhevig dan de waarde der landbouwproductie.

In 1946 bedroeg ze, in franken van 1936-1938, 85 pCt. van de vóór-oorlogse. Dat peil was lager dan tijdens de vorige jaren.

6) De land- en tuinbouwproductie

De totale waarde van de land- en tuinbouwproductie in 1936-1938 werd op fr 10.304 miljoen geraamd. In 1939 bereikte ze fr 10.696 miljoen, d.i. een verhoging van 4 pCt. Ze handhaafde zich om en nabij de 78 pCt. tijdens de bezetting, viel tot 70 pCt. in 1945 en steeg opnieuw tot 79 pCt. in 1946. In 1946 vertegenwoordigde deze waarde in absolute getallen fr 24.184 miljoen, zegge fr 8.121 miljoen in franken van 1936-1938.

7) Waarde van de productie per ha of per dierlijke eenheid

Het is niet zonder belang het verloop van de waarde

der akkerbouw- en dierlijke productie resp. per ha en per dierlijke eenheid na te gaan.

De waarde der akkerbouwproductie, berekend per ha betaalde oppervlakte, geeft een geregelde stijging te zien tot in 1944, in welk jaar het cijfer fr 2.778 per ha (waarde van 1936-1938) bereikt werd tegen fr 2.131 in 1936-1938. De waarde liep terug tot fr 1.597 per ha in 1945, om opnieuw fr 2.007 te bereiken in 1946. Dit cijfer ligt een weinig beneden het gemiddelde van het basistijdvak 1936-1938.

Wat de dierlijke productie betreft, was het ons niet mogelijk voor de periode die aan de oorlog voorafging de waarde er van per dierlijke eenheid uit te drukken. Tijdens de bezetting nam die waarde aanhoudend af. In 1945 bereikte ze fr 2.429 en fr 2.549 in 1946 (prijs 1936-1938). Uit die cijfers blijkt de groeiende productiviteit van de veeteelt.

C — LANDBOUWCREDIET

Het landbouwcrediet in België wordt hoofdzakelijk door drie organen verstrekt :

1. Het Nationaal Instituut voor Landbouwcrediet;
2. De Hoofdkas voor Landbouwcrediet van de Belgische Boerenbond en zijn aangesloten Raiffeisenkassen;
3. De Landbouwkantoren van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

TABEL 26

Bedrijvigheid der drie organen voor landbouwcrediet (1)

	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946
Nationaal Instituut voor Landbouwcrediet :											
Aantal aangevraagde leningen.....	—	—	—	1.262	995	1.423	238	164	164	1.412	3.308
Aantal toegestane leningen.....	—	—	—	611	549	1.257	190	112	126	1.179	2.546
Aantal uitstaande leningen.....	—	—	—	675	858	1.798	1.718	1.727	1.105	1.731	3.483
Uitstaande leningen per 31 December (in duizenden franken).....	—	—	—	19.737	31.480	178.708	415.056	516.880	85.708	70.172	226.558
Gemiddelde rentevoet der leningen.....	—	—	—	4,32 %	4,15 %	4,32 %	4,44 %	4,43 %	4,45 %	4,45 %	4,27 %
(In duizenden franken)											
Hoofdkas van de Belgische Boerenbond :											
Uitstaande credieten verstrekt aan :											
Raiffeisen Kassen.....	6.878	4.210	5.606	4.902	2.841	405	99	292	91	1.762	10.185
Instellingen van de Belgische Boerenbond...	4.702	6.963	284	565	15.641	468	241	302	2.860	21.322	22.171
Melkerijen en andere cooperaties.....	1.118	2.607	3.336	3.535	3.780	2.068	1.379	1.678	3.298	2.652	10.799
Hypothecaire leningen.....	1.474	4.150	9.425	10.329	9.264	9.941	11.710	15.404	13.866	39.487	167.305
Grondcrediet.....	—	—	—	—	—	17.538	7.461	5.017	10.657	8.974	—
Raiffeisenkassen (crediet verstrekt door de...)	16.672	25.952	38.584	39.179	29.834	17.748	13.849	13.267	12.980	57.207	175.906
Totaal...	30.844	43.882	57.235	58.510	61.360	48.212	34.768	35.060	43.752	131.404	386.366
Landbouwkantoren :											
Toegestane leningen in de loop van het jaar :											
Aantal.....	3.428	3.835	4.168	3.991	983	554	440	397	233	1.118	4.247
Bedrag (in duizenden franken).....	59.076	73.309	88.271	85.807	17.647	13.794	15.180	15.941	10.124	74.402	294.768
Uitstaande leningen per 31 December :											
Aantal.....	25.135	27.019	29.160	31.241	30.377	25.950	21.095	15.467	12.997	12.294	14.660
Bedrag (in duizenden franken).....	387.767	405.391	435.882	463.925	422.452	335.372	252.271	173.650	138.512	181.445	429.050

(1) Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

1) *Nationaal Instituut voor Landbouwerediet*

De bedrijvigheid van het N.I.L.C. nam sedert 1945 een sterke uitbreiding. Het aantal leningsaanvragen en het aantal toegezegde of uitstaande leningen nam aanmerkelijk toe.

Het bedrag der per 31 December 1946 uitstaande leningen bereikte *fr* 227 miljoen, tegen *fr* 70 miljoen in 1945 en *fr* 517 miljoen in 1943. Er zij evenwel opgemerkt dat in laatstgenoemd cijfer *fr* 480 miljoen voorschotten op landbouw- en voedingsproducten aan de Voedingscentrales begrepen zijn. In 1946 is dus het bedrag der uitstaande leningen t.o.v. 1945 verdriedubbeld. Het bedrag der door het N.I.L.C. aan de landbouw verstrekte leningen, na aftrekking van de voorschotten aan de Voedingscentrales, komt voor in tabel 27.

Het N.I.L.C. verstrekt eveneens leningen tegen voordelige rentevoet (2 pCt.) aan gesinistreerde landbouwers. In 1946 bedroeg de gemiddelde rentevoet der leningen 4,27 pCt. tegen 4,45 pCt. in 1945 en 4,32 pCt. in 1939.

Het N.I.L.C. oefent vooral zijn bedrijvigheid uit in het Waals landsgedeelte.

2) *Hoofdkas voor Landbouwkrediet van de Belgische Boerenbond*

In 1946 was de hypothecaire credietverlening t.o.v. 1945 vervierdubbeld, terwijl het door de Raiffeisenkassen verleende crediet verdriedubbeld was.

Het totaal bedrag der per 31 December 1946 uitstaande leningen beliep *fr* 386 miljoen tegen *fr* 131 miljoen in 1945 en *fr* 59 miljoen in 1939

De bedrijvigheid van genoemd orgaan is hoofdzakelijk in de Vlaamse provinciën gelocaliseerd.

3) *Landbouwkantoren*

Het uitstaande crediet vertoonde tijdens de oorlog een sterke inkrimping. Na de oorlog steeg het opnieuw tot *fr* 181 miljoen in 1945 en *fr* 429 miljoen in 1946.

De landbouwkantoren zijn over het ganse land bedrijvig.

4) *Gezamenlijke toestand*

TABEL 27

Uitstaand crediet aan de landbouw per 31 December (1)

(*duizenden franken*)

	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946
Nationaal Instituut voor Landbouwerediet (2)	—	—	—	19.737	31.480	36.399	32.413	26.444	24.493	59.302	224.535
Hoofdkas van de Belgische Boerenbond....	30.844	43.882	57.235	58.510	61.360	48.212	34.768	35.960	43.752	131.404	386.366
Landbouwkantoren.....	387.767	405.391	435.882	463.925	422.452	335.372	252.271	173.650	138.512	181.445	429.050
	418.611	449.273	493.117	542.172	505.292	419.983	319.452	236.054	206.757	372.151	1.039.951

(1) Bron: *Nationaal Instituut voor de Statistiek*.
 (2) Excl. de voorschotten aan de Voedingscentrales.

Uit tabel 27 blijkt dat de uitstaande landbouwcredieten van 1939 tot 1944 een neerwaartse beweging vertoonden. Ze liepen inderdaad terug van *fr* 542 miljoen in 1939 tot *fr* 207 miljoen in 1944.

Deze verminderde credietvraag houdt verband met de economische toestand tijdens de oorlogsjaren, toen de landbouwers de beschikking kregen over ruime financieringsmiddelen voortvloeiend enerzijds uit het te gelde maken van een deel der in de landbouw geïnvesteerde kapitalen (veestapel), en anderzijds uit de verkoop van landbouwproducten en de onmogelijkheid de liquide middelen opnieuw in het bedrijf te investeren. Aan de hand van deze middelen werden de aangegane schulden terugbetaald.

Van 1945 af trad een licht te begrijpen kentering in. Werken voor herstel, wederuitrusting en modernisering werden ondernomen: de behoefte aan landbouwcredieten laat zich dus gevoelen, temeer daar de beschikbare kapitalen schaars zijn en de rentevoet dienvolgens zeer hoog is.

Het totaal bedrag der bij de instellingen voor landbouwcrediet uitstaande leningen beliep per einde 1945 *fr* 372 miljoen. In 1946 steeg die credietverlening tot het belangrijke bedrag van *fr* 1.040 miljoen, d.w.z. 5 pCt. van de totale waarde van de landbouwproductie; dit is nagenoeg dezelfde verhouding als tijdens de periode 1936-1938.

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij hoger bedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische en sociale wetgeving*
- II. — *Geld-, bank- en financieuzen*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Rantsoenering en ravitaillering*
- XI. — *Wederopbouw en oorlogsschade.*

I — ALGEMENE ECONOMISCHE EN SOCIALE WETGEVING

Besluit van de Regent van 16 Juni 1947

betreffende het toekennen van een extratoelage die tot huishoudelijke wederuitrusting dient, aan de gerechtigden op ouderdoms- en overlevingsrentetoeslag, aan de gerechtigden op het pensioenstelsel der mijnwerkers en aan de arbeiders die gerechtigd zijn op invaliditeitsvergoedingen, ten laste van een instelling voor de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit (Staatsblad, 7 Augustus 1947, blz. 7280).

Besluit van de Regent van 15 Juli 1947

tot wijziging van het besluit van de Regent dd. 14 Januari 1946, gewijzigd bij dat van 17 December 1946, houdende regeling van het verlenen der Rijks-subsidies ten behoeve van de diensten der vrije mutualiteitsverzekering (Staatsblad, 29 Augustus 1947, blz. 7840).

Besluit van 16 Juli 1947

Oprichting van een Hoge Raad voor het Gezin bij het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin (Staatsblad, 1 Augustus 1947, blz. 7459).

Besluit van de Regent van 22 Juli 1947

betreffende de toekenning van een compensatievergoeding wegens de stijging der prijzen van zekere producten, ten gevolge van de afschaffing van de regeringstoelagen (Staatsblad, 1 Augustus 1947, blz. 7449).

Gelet op de wetten, betreffende de voorlopige kredieten, in mindering op de begroting van het dienstjaar 1947 en inzonderheid op de wet van 27 Juni 1947;

Overwegende dat het terugkeren tot een normale economie en dat de noodzakelijkheid van een gezonde financiële politiek de afschaffing der toelagen, toegekend door de Regering om, in periode van schaarste, een onbezonnen prijsstijging van zekere voor het leven der bevolking essentiële producten, tegen te werken billijken;

Dat het in de huidige omstandigheden niet wenselijk is de prijzen door kunstmatige middelen, die 's lands financiën zwaar belasten, op een abnormaal laag peil te handhaven;

Overwegende evenwel, dat het betaamt, in de mate van het mogelijke, de gevolgen van de prijsstijging der hoofdzakelijke producten voor het inkomen van zekere huisgezinnen met bescheiden middelen, te verminderen;

Op de voordracht van de Minister van Economische Zaken en Middenstand en op het advies van de in Raad vergaderde Ministers;

Gelet op de instemming van het Begrotingscomité;
Wij hebben besloten en Wij besluiten :

HOOFDSTUK I — *Algemene compensatievergoeding*

Artikel 1. — Een compensatievergoeding wegens de stijging van zekere detailprijzen, ingevolge de afschaffing van de Staatstoelagen, wordt periodisch verleend aan de personen, die de hiernavolgende voorwaarden vervullen op een door de Minister van Economische Zaken en Middenstand nader te bepalen datum :

1° aan de personen die aangeworven worden ingevolge een arbeidscontract;

2° aan de personen die werklozensteun trekken of die burgerlijke steun genieten;

3° aan de personen op wie de beschikkingen toepasselijk zijn van de wet van 10 Juni 1937, houdende

wijziging van het besluit van 31 Mei 1933, tot wijziging en aanvulling van de wet van 1 December 1928, waarbij een Dienst en een speciaal Fonds ten gunste van de gebrekkigen en de verminkten werd ingesteld;

4° aan de personen op wie de beschikkingen toepasselijk zijn van de wet betreffende schadeloosstelling inzake beroepsziekten;

5° aan de personen op wie de beschikkingen toepasselijk zijn van de wetten betreffende de schade, vooruitspruitend uit de arbeidsongevallen, samengeordend bij het koninklijk besluit van 28 September 1931;

6° aan de personen onderworpen aan de voorschriften van een bediendencontract, evenals de beambten van de Staat, van de provinciën, van de gemeenten, van de openbare instellingen en diensten, en van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, voor zover het samengevoegd bruto-bedrag van hun bezoldigingen en van hun andere inkomsten, uitzondering gemaakt voor de gezinstoelagen, *fr* 72.000 per jaar vermeerderd met *fr* 4.000 per persoon ten laste, niet overschrijdt;

7° aan de personen die een pensioen uit welken hoofde ook genieten, voor zoveel het samengevoegd bruto-bedrag van dit pensioen en hun andere inkomsten, uitzondering gemaakt voor de gezinstoelagen, *fr* 72.000 per jaar, vermeerderd met *fr* 4.000 per persoon ten laste, niet overschrijdt.

Worden aangezien als ten laste zijnde van de rechthebbende, de onder §§ 7 en 8 van artikel 25 van de gecoördonneerde wetten, betreffende de belastingen op de inkomsten, bedoelde personen, en die in de loop van het jongste fiscaal dienstjaar persoonlijk genoten van inkomsten lager dan *fr* 4.000.

In geval er verschillende personen, deel uitmakend van hetzelfde gezin, onder hetzelfde dak verblijven, de vergoeding kunnen genieten volgens de bewoordingen van dit artikel, kan slechts één enkel persoon onder hen als hebbende de andere gezinsleden te zijnen laste aangezien worden.

Art. 2. — Het bedrag van de in artikel 1 voorziene vergoeding belooft *fr* 744 's jaars, en hetzelfde voor ieder der leden van het gezin, ten laste zijnde van de rechthebbende.

De vergoeding zal ieder maand uitgekeerd worden, en zulks voor de eerste maal van 1 Augustus 1947 af.

Art. 3. — Het uitbetalen van de vergoeding aan de in 1°, 2° en 6° van vorenstaand artikel 1 bedoelde rechthebbende wordt afhankelijk gesteld van een dubbele verklaring, in te dienen bij de gemeentelijke dienst, waar de rechthebbende gehuisvest is :

1° Wat de rechthebbenden betreft waarvan sprake in artikel 1, 1° : een verklaring van de werkgever, volgens welke de rechthebbende werkelijk in zijn dienst is als loontrekker, en dat hij als dusdanig bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid aangegeven werd.

Wat de in vorenstaand artikel 1, 6°, bedoelde personen betreft : een verklaring van de werkgever, volgens welke de rechthebbende werkelijk in zijn dienst is als weddetrekker. De werkgever moet eveneens aangeven of de jaarlijkse bruto-bezoldiging van de rechthebbende, met uitzondering van de gezinstoelagen en vermeerderd met het bruto-bedrag van commissielonen en gratificaties, die hem eventueel in de loop van het jongste fiscaal dienstjaar werden uitgekeerd, *fr* 72.000, verhoogd met *fr* 4.000 per persoon ten laste, niet of wel overschrijdt.

De gemeentelijke dienst van de plaats van de sociale zetel der onderneming bevestigt dat de werkgever van de twee hogervernoemde categorieën van rechthebbenden wel degelijk als dusdanig op het grondgebied van de gemeente gevestigd is.

Wat evenwel de grensarbeiders en -bedienden betreft, dient hun eigenschap vastgesteld door middel van een verklaring, afgeleverd door het gemeentebestuur van de plaats waar zij metterwoon gehuisvest zijn.

Voor wat de personen betreft bedoeld in vorenstaand artikel 1, 2°, dienen de bevoegde diensten van de gemeentebesturen of de Commissies van de Openbare Onderstand een verklaring op te stellen, vaststellend de eigenschap van werkloze of van steuntrekkende bij de rechthebbende;

2° een verklaring van de rechthebbende betreffende de personen, die hij eventueel te zijnen laste heeft. De in het vorenstaand artikel 1, 6°, bedoelde personen zullen tevens aanduiden of hun samengevoegde bruto-beroepsinkomsten, met uitzondering van de gezinstoelagen, *fr* 72.000 niet of wel overschrijden, vermeerderd met *fr* 4.000 per persoon ten laste.

Art. 4. — De in vorenstaand artikel 3 voorziene verklaringen worden opgemaakt op een formulier, overeenkomstig het bij dit besluit gevoegd model (bijlage I), en afgeleverd door het gemeentebestuur, 't zij van de sociale zetel der onderneming wanneer het de rechthebbenden betreft bedoeld bij artikel 1, 1° en 6°, met uitzondering nochtans van de grensarbeiders, 't zij van de woonplaats der grensarbeiders of van de rechthebbenden bedoeld in artikel 1, 2°.

Art. 5. — De in vorenstaand artikel 1, 3°, 4°, 5° en 7° bedoelde rechthebbenden ontvangen de in artikel 6 bedoelde bon, op vertoon van hun pensioen-bewijs en van een verklaring, vaststellend dat het samengevoegd bruto-bedrag van hun pensioen en van hun andere inkomsten, met uitzondering van de gezinstoelagen, *fr* 72.000 's jaars niet overschrijdt, vermeerderd met *fr* 4.000 per persoon ten laste.

De in vorige alinea bedoelde verklaring wordt op een speciaal formulier opgemaakt, aan de betrokkenen door het gemeentebestuur van de plaats waar zij metterwoon gevestigd zijn afgeleverd en opgemaakt overeenkomstig het bij dit besluit gevoegd model (bijlage II).

Art. 6. — Bovengemelde verklaringen worden door de rechthebbende of door een van de identiteitskaart van de betrokkene voorziene persoon overgelegd aan het gemeentebestuur van diens woonplaats. Dit laatste stempelt alle ravitailleringsskaarten van de rechthebbende en van de te zijnen laste vallende personen. Bovendien stempelt het de stroken van de zich in zijn bezit bevindende ravitailleringsskaarten af.

Aan de betrokkene worden maandelijksse bons afgeleverd van verschillende kleur, waarop het bedrag der te ontvangen vergoedingen staat vermeld (bijlage III), voor elk der rechthebbenden voorkomend op de verklaringen.

Art. 7. — De in 1° en 6° van vorenstaand artikel 1 bedoelde personen leveren de bons aan hun werkgever af. Aan deze laatste worden alle bons van zijn personeel uitbetaald op het postkantoor van zijn ressort, tegen afgifte van een lijst waarop vermeld staat, voor elke rechthebbende, zijn naam en adres, het nummer van zijn pensioenkaart, de reeksletter en de nummers van de bons die hem werden toegekend. Deze lijst wordt op een formulier opgemaakt dat door het Ministerie van Economische Zaken en Middenstand ter beschikking van de werkgevers gesteld wordt. De werkgever zal het bedrag der ontvangen bons uitbetalen aan de leden van zijn personeel die de vergoeding genieten.

Art. 8. — De in 2°, 3°, 4°, 5° en 7° van vorenstaand artikel 1 bedoelde personen bekomen de uitbetaling der vergoeding tegen afgifte van de bon aan het postkantoor uit hun woonplaats en mits overlegging van de identiteitskaart en van de ravitailleringsskaart van de rechthebbende, alsmede van de ravitailleringsskaarten van alle ten laste van deze laatste vallende personen. De postbeambte stempelt de bons met de datumstempel af.

Art. 9. — De uitbetaling van de bons aan de rechthebbenden mag tien werkdagen na het verstrijken van de maandperiode, waarover ze uitgegeven worden, niet meer geschieden.

Art. 10. — Na betaling zullen de bons geconfronteerd worden met de verklaringen voorzien in de artikelen 3 tot 5.

Art. 11. — Het Bestuur der Directe Belastingen gaat de echtheid na der in vorenstaande artikelen 3 tot 5 voorziene verklaringen, die hen zullen overgemaakt worden.

HOOFDSTUK II — *Speciale compensatievergoedingen*

A — Melk

Art. 12. — Een speciale vergoeding, bestemd om tegen de verhoging van de melkprijs op te wegen, wordt aan de in vorenstaand artikel 1 bedoelde, alsmede aan de te hunnen laste vallende personen toegekend.

Deze, op *fr* 1 per liter vastgestelde vergoeding, wordt hun toegekend op grondslag van een maandelijks verbruik van :

24 liter voor de kinderen beneden drie jaar, de zwakke kinderen, de tuberculoselijders, de zwangere vrouwen en de kraamvrouwen ;

15 liter voor de kinderen van drie tot acht jaar en de lijders aan suikerziekte ;

8 liter voor de kinderen van acht tot veertien jaar en de personen boven vijf en zestig jaar.

Art. 13. — De rechthebbenden op de in artikel 12 voorziene vergoeding vermelden hun eigenschap van rechthebbende op de speciale vergoeding voor de melk op het in vorenstaand artikel 6 voorziene formulier.

Het gemeentebestuur van hun woonplaats levert hun de speciale bons af van het bij dit besluit gevoegd model (bijlage IV), op de in vorenstaand artikel 6 voorziene wijze.

Art. 14. — De uitbetaling der speciale bons gebeurt op de in vorenstaande artikelen 7 en 8 voorziene wijze. De uitbetaling van de bons aan de rechthebbende mag tien werkdagen na het verstrijken van de maandperiode, waarvoor ze uitgegeven worden, niet meer geschieden.

B — Brood, margarine, vlees

Art. 15. — De personen bedoeld in artikel 1, 1° en 6°, rechthebbende op aanvullende brood-, margarine- of vleeszegels, genieten een in verhouding tot het hun toegekend aantal zegels staande speciale vergoeding.

Het bedrag der vergoeding belooft :

fr 1,80 per aanvullende broodzegel ;

fr 0,25 per aanvullende margarinezegel ;

fr 1 per aanvullende vleeszegel.

Art. 16. — Het bedrag der vergoeding wordt aan de rechthebbenden door de werkgever uitbetaald op het ogenblik waarop de aanvullende zegels aan de rechthebbenden worden uitgekeerd.

Art. 17. — De Minister van Economische Zaken en Middenstand, de Minister van Financiën, de Minister van Begroting, de Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Ravitaillering en Invoer worden, ieder voor zoveel hem aangaat, met de uitvoering van dit besluit belast, dat in werking treedt de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Wet van 28 Juli 1947

houdende de begroting van buitengewone ontvangsten en uitgaven voor het dienstjaar 1947 (Staatsblad, 10 Augustus 1947, blz. 7360).

Ministerieel besluit van 29 Juli 1947

genomen in uitvoering van het besluit van de Regent dd. 22 Juli 1947, betreffende de toekenning van een compensatievergoeding wegens de stijging der prijzen van zekere producten, ten gevolge van de afschaffing van de regeringstoelagen (Staatsblad, 1 Augustus 1947, blz. 7452).

Wet van 30 Juli 1947

houdende verlenging van de termijnen voorzien in artikel 74 van de samengeschakelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, voor zover zij betrekking hebben op de inkomsten uit de jaren 1940 tot 1944 (Staatsblad, 28 Augustus 1947, blz. 7792).

Wet van 31 Juli 1947

houdende uitzonderingsbepalingen inzake huishuur (Staatsblad, 1 Augustus 1947, blz. 7436).

Ministerieel besluit van 6 Augustus 1947

betreffende de toepassing van de besluitwetten van 15 November 1945, van 10 Januari 1946, van 28 Juni 1946, en van het rondschrĳven van 13 Juli 1946 van de Minister van Binnenlandse Zaken aangaande de hulpverlening bij de huishoudelijke wederuitrusting der werknemers (Staatsblad, 14 Augustus 1947, blz. 7504).

Besluit van de Regent van 14 Augustus 1947

houdende wijziging van het statuut van de Interministeriële Economische Commissie opgericht door het koninklijk besluit van 26 Augustus 1938 (Staatsblad, 20 Augustus 1947, blz. 7586).

Wet van 18 Augustus 1947

houdende de begroting van Ontvangsten en Uitgaven voor orde voor het dienstjaar 1947 (Staatsblad, 23 Augustus 1947, blz. 7664).

Wet van 18 Augustus 1947

houdende de begroting van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel voor het dienstjaar 1947 (Staatsblad, 24 Augustus 1947, blz. 7696).

Wet van 18 Augustus 1947

houdende de begroting van Kwade Posten en Terugbetalingen voor het dienstjaar 1947 (Staatsblad, 24 Augustus 1947, blz. 7702).

Wet van 18 Augustus 1947

houdende de begroting van het Ministerie van Verkeerswezen voor het dienstjaar 1947 (Staatsblad, 29 Augustus 1947, blz. 7823).

Wet van 20 Augustus 1947

betreffende het fiscaal régime van minerale oliën (Staatsblad, 25-26 Augustus 1947, blz. 7728).

Wet van 20 Augustus 1947

waarbij wijzigingen worden gebracht : a) aan de wetten en besluiten betreffende de inkomstenbelastingen en de nationale crisisbelasting; b) aan de wetten en besluiten betreffende de met de directe belastingen gelijkgestelde speciale taxes (Staatsblad, 28 Augustus 1947, blz. 7793).

Besluit van de Regent van 21 Augustus 1947

waarbij de vrijstelling van overdrachtstaxe bij uitvoer tijdelijk en gedeeltelijk afgeschaft wordt (Staatsblad, 23 Augustus 1947, blz. 7684).

II — GELD-, BANK- EN FINANCIËWEZEN

Besluit van de Regent van 26 Juni 1947

houdende het Wetboek der zegelrechten (Staatsblad, 14 Augustus 1947, blz. 7471).

Besluit van 22 Juli 1947

houdende goedkeuring van de uitgifte van een lening van fr 100.000.000 door het Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet (Staatsblad, 14 Augustus 1947, blz. 7503).

Ministerieel besluit van 13 Augustus 1947

betreffende de aflossing van de preferente aandelen der Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen (Staatsblad, 24 Augustus 1947, blz. 7600).

Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel
Reglement n° 13 betreffende in- en uitvoer van biljetten, muntstukken en reisbetaalmiddelen door reizigers (Staatsblad, 10 Augustus 1947, blz. 7382).

III — LANDBOUW

Ministerieel besluit van 30 Juni 1947

houdende wijziging van dat van 6 Januari 1947 betreffende de levering van zuivelproducten (Staatsblad, 20 Augustus 1947, blz. 7586). — Erratum (Staatsblad, 31 Augustus 1947, blz. 7892).

Besluit van 23 Juli 1947

houdende reglementering van de veeleveringen, van de verkoop en verbruik van vlees (Staatsblad, 1 Augustus 1947, blz. 7152).

Uitvoeringsbesluit van 28 Juli 1947

betreffende de mobilisatie van de graangewassen van de oogst 1947 (Staatsblad, 2 Augustus 1947, blz. 7184).

Ministerieel besluit van 31 Juli 1947

betreffende de levering van de zuivelproducten (Staatsblad, 3 Augustus 1947, blz. 7205).

Ministerieel besluit van 8 Augustus 1947

waarbij dat van 15 Februari 1946 betreffende de inrichting en de werking van de consultatieve commissies bij de nationale diensten welke van het Ministerie van Landbouw afhangen, wordt ingetrokken (Staatsblad, 30 Augustus 1947, blz. 7867).

Besluit van de Regent van 18 Augustus 1947

houdende intrekking van dat van 25 Januari 1947 waarbij het reglement van de Nationale Dienst voor Afzet van Land- en Tuinbouwproducten gewijzigd werd (Staatsblad, 30 Augustus 1947, blz. 7867).

Besluit van 22 Augustus 1947

tot wijziging van het besluit van 28 Juli 1947 betreffende de mobilisatie van de graangewassen van de oogst 1947 (Staatsblad, 25-26 Augustus 1947, blz. 7731).

Ministerieel besluit van 25 Augustus 1947

betreffende de mobilisatie van en de handel in zaai-graan (Staatsblad, 30 Augustus 1947, blz. 7874).

IV — NIJVERHEID

Besluit van de Regent van 27 Juni 1947

waarbij een som van fr 50.000.000 ter beschikking van de Minister van Economische Zaken en Middenstand wordt gesteld voor de toekenning van toelagen aan de producenten van stikstofhoudende meststoffen (Staatsblad, 31 Augustus 1947, blz. 7894).

Dit besluit wordt genomen ten einde de ongunstige gevolgen voor de verbruikers van stikstofhoudende meststoffen te vermijden ten gevolge van de hausse van de prijs dezer producten, teweeggebracht door de verhoging van de officiële prijs der steenkolen.

Besluit van de Regent van 3 Juli 1947

waarbij een verzoekschrift neergelegd bij toepassing van het koninklijk besluit n° 62 van 13 Januari 1935, waarbij toelating wordt verleend tot het oprichten van een economische reglementering van de voortbrenging en de verdeling, wordt verworpen (Staatsblad, 1 Augustus 1947, blz. 7447).

Het verzoekschrift ingediend door de *Groupement des Fabricants belges de Sulfate de Cuivre, V.Z.W.*, bij toepassing van het koninklijk besluit n° 62 dd. 13 Januari 1935, wordt verworpen.

Ministerieel besluit van 9 Juli 1947

betreffende het fabriceren van kooldioxyde (Staatsblad, 30 Augustus 1947, blz. 7864).

Besluit van 11 Juli 1947

tot het instellen van een Nationale Commissie voor de studie van het statuut van de productie, van het overbrengen en verdelen der elektrische energie (Staatsblad 13 Augustus 1947, blz. 7424).

Ministerieel besluit van 23 Juli 1947

beperkingen voorschrijvend inzake levering en verbruik van elektrische energie (Staatsblad, 4-5 Augustus 1947, blz. 7231).

Besluit van 21 Augustus 1947

betreffende de brouwerij (Staatsblad, 28 Augustus 1947, blz. 7809).

V — ARBEID

Besluit van de Regent van 23 Juni 1947

tot aanvulling van het koninklijk besluit van 22 December 1938 houdende opmaking van de lijst van de beroepsziekten, met opgave, voor elk dezer, van de bedrijven of vakken, waarin ze tot schadeloosstelling aanleiding geven (Staatsblad, 3 Augustus 1947, blz. 7204).

Ministerieel besluit van 23 Juni 1947

tot aanvulling van het ministerieel besluit van 5 Mei 1939 tot vaststelling van de categorieën van werklieden of daarmee gelijkgestelde arbeiders, die blootgesteld zijn aan het opdoen van een beroepsziekte, welke op schadeloosstelling recht geeft (Staatsblad, 3 Augustus 1947, blz. 7205).

Ministerieel besluit van 5 Juli 1947

betreffende de verdeling van het jaarlijks verlof in de industriële maalderijen (Staatsblad, 8 Augustus 1947, blz. 7296).

Ministerieel besluit van 31 Juli 1947

houdende wijziging van het ministerieel besluit van 19 April 1945 houdende vaststelling van een eerste serie voorlopige schalen van de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit, gewijzigd en aangevuld bij ministeriële besluiten van 26 December 1945 en 21 Maart 1947 (Staatsblad, 9 Augustus 1947, blz. 7328).

Besluit van de Regent van 6 Augustus 1947

tot vaststelling van zekere arbeidsvoorwaarden in de diamantnijverheid (Staatsblad, 10 Augustus 1947, blz. 7381).

Wet van 10 Augustus 1947

houdende verdubbeling van de verlofbezoldiging voor het jaar 1947 verschuldigd aan de arbeiders bedoeld bij de besluitwet van 3 Januari 1946 en de wet van 16 Juni 1947, betreffende het jaarlijks verlof van de loontrekkende arbeiders (Staatsblad, 27 Augustus 1947, blz. 7761).

Besluit van de Regent van 20 Augustus 1947

tot vaststelling van de betalingsmodaliteiten der verhoging van de verlofbezoldiging, verschuldigd krachtens de wet van 10 Augustus 1947 aan bedienden, alsook aan arbeiders te werk gesteld in de landbouw-, tuinbouw- en bosbouwondernemingen (Staatsblad, 27 Augustus 1947, blz. 7762).

VI — BINNENLANDSE HANDEL

Besluit van 23 Juli 1947

houdende reglementering van de veeleveringen, van de verkoop en verbruik van vleees (Staatsblad, 4 Augustus 1947, blz. 7452).

Besluit van 16 Augustus 1947

betreffende het merken van de harde of half-harde kaassoorten, naar gelang hun vetgehalte (Staatsblad, 30 Augustus 1947, blz. 7868).

Besluit van 19 Augustus 1947

betreffende de rantsoenering, de fabricatie en de verdeling der veevoeders (Staatsblad, 27 Augustus 1947, blz. 7774).

Ministerieel besluit van 25 Augustus 1947

betreffende de mobilisatie van en de handel in zaai-granen (Staatsblad, 30 Augustus 1947, blz. 7871).

VII — BUITENLANDSE HANDEL

Ministerieel besluit van 18 Augustus 1947

ter aanvulling van dat van 14 Augustus 1946 betreffende de uitvoer van druiven met een andere bestemming dan het Groothertogdom Luxemburg (Staatsblad, 30 Augustus 1947, blz. 7868).

Ministerieel besluit van 18 Augustus 1947

betreffende de uitvoer van geneeskrachtige, aromatische en kruidenrijachtige planten (Staatsblad, 30 Augustus 1947, blz. 7869).

VIII — VERKEERSWEZEN

Besluit van 28 Juli 1947

Buurtspoorwegen van de kust. — Prijzen te heffen voor het vervoer van reizigers gedurende de periode van 1 Juli tot 30 September (Staatsblad, 3 Augustus 1947, blz. 7202).

IX — PRIJZEN EN LONEN

Ministerieel besluit van 23 Juni 1947

houdende, wat betreft het meel, wijziging van het ministerieel besluit dd. 23 Mei 1946, houdende verlaging en regeling van de prijzen van de voedingsproducten, van de dranken, van de afgewerkte tabaksproducten en van sommige landbouwproducten. — Erratum (Staatsblad, 3 Augustus 1947, blz. 7204).

Ministerieel besluit van 23 Juni 1947

houdende wijziging van de ministeriële besluiten dd. 30 Juli 1946, houdende vaststelling der prijzen van hennepzaad, dd. 7 Januari 1947, houdende regeling van de prijzen der peulvruchten van de oogst 1946, en dd. 19 Januari 1947, houdende reglementering der maxima-verkooprijzen van sommige waren bestemd voor de veevoeding (Staatsblad, 15 Augustus 1947, blz. 7536).

Ministerieel besluit van 24 Juni 1947

houdende regeling van de prijzen van voedingszout (Staatsblad, 3 Augustus 1947, blz. 7203).

Besluit van de Regent van 25 Juni 1947

houdende verlenging tot 31 December 1947 van het besluit der in Raad vergaderde Ministers van 9 September 1944, houdende instelling ten voorlopigen titel, van prijsregelende commissies (Staatsblad, 14 Augustus 1947, blz. 7463).

Ministerieel besluit van 1 Juli 1947

houdende wijziging van het ministerieel besluit van 10 Maart 1947, de prijzen der elektrische energie wederaanpassend (Staatsblad, 14 Augustus 1947, blz. 7463).

Ministerieel besluit van 7 Juli 1947

houdende regeling van de prijzen van sommige verpakte en onverpakte haverderivaten van inlands fabricaat en van sommige derivaten van granen ingevoerd in oorspronkelijke verpakking (Staatsblad, 14 Augustus 1947, blz. 7464).

Besluit van de Regent van 22 Juli 1947

betreffende de toekenning van een compensatievergoeding wegens de stijging der prijzen van zekere producten, ten gevolge van de afschaffing van de regeringstoelagen (Staatsblad, 1 Augustus 1947, blz. 7449). (Zie ook rubriek I.)

Ministerieel besluit van 26 Juli 1947

houdende, wat betreft de drinkwaters, wijziging van het ministerieel besluit dd. 23 Mei 1946, houdende verlaging en regeling van de prijzen van de voedingsproducten, van de dranken, van de afgewerkte tabaksproducten en van sommige landbouwproducten (Staatsblad, 4-5 Augustus 1947, blz. 7232).

Ministerieel besluit van 29 Juli 1947

genomen in uitvoering van het besluit van de Regent dd. 22 Juli 1947, betreffende de toekenning van een compensatievergoeding wegens de stijging der prijzen van zekere producten, ten gevolge van de afschaffing van de regeringstoelagen (Staatsblad, 1 Augustus 1947, blz. 7452).

Ministerieel besluit van 29 Juli 1947

houdende wijziging van de prijzen van de gesubsidieerde voedingswaren. — Errata (Staatsblad, 11-12 en 29 Augustus 1947, blz. 7403 en 7843).

Ministerieel besluit van 1 Augustus 1947

houdende regeling van de maxima-prijzen van het dorsen (Staatsblad, 14 Augustus 1947, blz. 7465).

Ministerieel besluit van 1 Augustus 1947

houdende wijziging van het ministerieel besluit dd. 29 Juli 1947, houdende wijziging van de prijzen van de gesubsidieerde voedingswaren (Staatsblad, 21 Augustus 1947, blz. 7603).

Ministerieel besluit van 7 Augustus 1947

houdende vaststelling van de prijzen van inlands zaaigras (Staatsblad, 22 Augustus 1947, blz. 7633).

Besluit van 9 Augustus 1947

houdende wijziging van het besluit van 9 Augustus 1946, de wijze van opmaken der verkoopprijzen in de handel in bouwmaterialen vaststellend, en houdende wijziging van het besluit dd. 13 Februari 1947, een prijsvermindering der bouw- en steenmaterialen der keramische producten, dolomieten, kalk en bijhorige producten, zandsoorten en gebakken of ongebakken aarde, alsmede van artikelen in glas, kristal, gleiswerk, porcelein en keramiek vaststellend (Staatsblad, 27 Augustus 1947, blz. 7767).

Ministerieel besluit van 14 Augustus 1947

houdende regeling van de prijzen aan de producent te betalen voor brouwergerst (Staatsblad, 20 Augustus 1947, blz. 7583).

Ministerieel besluit van 20 Augustus 1947

houdende vaststelling van de maxima-prijzen van harde zeep (Staatsblad, 31 Augustus 1947, blz. 7890).

Ministerieel besluit van 22 Augustus 1947

houdende reglementering van de prijzen van maïs-bloem (Staatsblad, 27 Augustus 1947, blz. 7768).

Ministerieel besluit van 22 Augustus 1947

houdende reglementering van de prijzen van druiven-suiker (Staatsblad, 27 Augustus 1947, blz. 7769).

Besluit van de Regent van 23 Augustus 1947

betreffende de bezoldigingen van het door de Staat bezoldigd personeel (Staatsblad, 27 Augustus 1947, blz. 7770).

X — RANTSOENERING EN RAVITAILLERING

Besluit van 26 Juli 1947

waarbij het vervoer van de boter wordt gereguleerd (Staatsblad, 3 Augustus 1947, blz. 7206). — Erratum (Staatsblad, 6 Augustus 1947, blz. 7266).

Ministerieel besluit van 31 Juli 1947

betreffende de levering van de zuivelproducten (Staatsblad, 3 Augustus 1947, blz. 7205).

Ministerieel besluit van 6 Augustus 1947

betreffende de graangewassen van de oogst 1946 (Staatsblad, 24 Augustus 1947, blz. 7713).

Besluit van 13 Augustus 1947

waarbij het verbruik van vlees wordt toegelaten in de spijshuizen op de wettelijke feestdagen (Staatsblad, 15 Augustus 1947, blz. 7537).

Besluit van 20 Augustus 1947

waarbij het verbruik wordt beperkt van de banket- en bakkerijproducten andere dan het wettelijk brood (Staatsblad, 27 Augustus 1947, blz. 7775).

Besluit van 23 Augustus 1947

tot wijziging van dat van 23 Juli 1947 houdende reglementering van de veeleveringen, van de verkoop en verbruik van vlees (Staatsblad, 27 Augustus 1947, blz. 7774).

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pUt.)

2

TIJDVAK	OFFICIËLE RENTETARIEVEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË											CALL- GELD
	Disconto					Belingen van en voorschotten op : (*)						
	Door de N.B.B. vooraf geveeer- de bankaccepten, geaccept. en documentaire wissels, uit hoofde v. goederenin- en uitvoer	Bij de bank gedomicilleerde accepten en warrants	Bij de bank niet gedomicilleerde accepten	Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden	Vijfjarige Schatkistcertificaten (1941) 3 1/2 % en Schatkistcertif. ter regeling van Belgische finan- ciële vorderingen op het buitenl.	Andere overheidsfondsen	
1945 Jaargemiddelde	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,46	2,58	3,—	3,50	3,—	0,62
1946 Jaargemiddelde	1,17	1,67	1,92	2,67	3,17	2,—	2,1875	2,375	3,17	3,59	3,17	0,58
1946 Juli	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
Augustus	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
September	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
October	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
November (van 7 af)	2,—	2,50	2,75	3,50	4,—	2,—	2,1875	2,375	4,—	4,—	4,—	1,—
December (van 19 af)	2,50(1)	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
1947 Januari	2,50(1)	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
Februari	2,50(1)	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
Maart	2,50(1)	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
April	2,50(1)	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
Mei	2,50(1)	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
Juni	2,50(1)	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
Juli	2,50(1)	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—
Augustus (van 28 af)	3,—(1)	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25
September	3,—(1)	3,50	3,75	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,25

(1) Met ingang van 16 December 1946 worden de geaccepteerde of documentaire wissels uit hoofde van goederen invoer of uitvoer in disconto genomen tegen de discontorente toepasselijk op de bij de bank gedomicilleerde accepten en warrants.

(*) Quotiteit van het voorschot in September 1947 :

Schatkistcertificaten op korte termijn	95 pCt.	Ander overheidspapier	80 pCt.
Tienjaarsobligaties (1940-1950)	90 pCt.	3 1/2 pCt. vijfjaarsschatkistcertificaten (besluit van 25 October 1941).	90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met ten hoogste 15 jaar looptijd (1942)	90 pCt.	Schatkistcertificaten uitgegeven ter regeling van Bel- gische financiële vorderingen op het buitenland (besluit van 3 Februari 1942).	
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar loop- tijd (1943)	90 pCt.	Voorshot enkel ingewilligd in de door de Nationale Bank van België toegestane bijzondere gevallen.	
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 10 jaar looptijd (1944) 4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 of 10 jaar looptijd (1947)	90 pCt.		

II — RENTESTANDEN VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOED TER ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

4

TIJDVAK	Banken — Depositorrekeningen (*)					Algemene Spaarkas (inlagen op spaar- boekjes)			Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid
	zicht	15 dagen voor- opzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 20.000 (1)	fr. 20.000 tot 100.000 (1)	boven fr. 100.000	
Jaargemiddelden :									
1945	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,04
1946	0,50	0,81	1,01	1,27	1,53	3,—	1,50	0,50	2,—
Maandgemiddelden :									
1946 Juli	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,—
Augustus	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,—
September	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,—
October	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,—
Nov. 1 ^e halfmaand	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,—
2 ^e halfmaand	0,50	0,80	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,—
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,—
1947 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,—
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50 (2)

(*) Gemiddelde van vier banken.

(1) Van 1 Juli 1946 tot 30 Juni 1947, bedroeg de depositorrente 3 pCt. tot fr 30.000 en 1,5 pCt. van fr 30.000 tot fr 100.000. Met ingang van 1 Juli 1947, bedraagt de depositorrente 3 pCt. tot fr 50.000 en 1,5 pCt. tot fr 100.000.

(2) Depositorrekeningen op één jaar en meer.

VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN

9

I — NOTERING DER EDELE METALEN

TIJDVAK	GOUD				ZILVER			
	LONDEN sh. en d. per oz. fijn	NEW-YORK dollars per oz. fijn	BOMBAY		LONDEN d. per oz. fijn.	NEW-YORK cents per oz. fijn	BOMBAY	
			roupies en annas per Fine Tola	Omrekening in sh. en d. per oz. fijn			roupies en annas per 100 Fins Tola	Omrekening in pence per oz. fijn
1938 31 December	149/7 1/2	35			(1) 20,0625	42 3/4		
1945 31 December	172/3	35	81. 8	326/0	44,—	70 5/8	134. 4	64
1946 31 December	172/3	35	102. 4	409/0	55,50	88 1/2	159, 4	76
Maandgemiddelden :								
1946 Juli	172/3	35	94. 2	376/6	44,—	83 5/8	160.15	77
Augustus	172/3	35	96. 6	385/6	53,93	90 1/8	166.11	80
September	172/3	35	99. 7	397/9	55,50	90 1/8	166. 8	80
October	172/3	35	99.14	399/6	55,50	90 1/8	165. 8	79
November	172/3	35	99.11	398/9	55,50	90 1/8	151. 9	73
December	172/3	35	100. 1	400/3	55,50	87 1/10	142. 8	68
1947 Januari	172/3	35	104. 4	417/0	55,50	76 3/4	152. 7	73
Februari	172/3	35	105. 0	420/0	44,47	72 1/4	156. 7	75
Maart	172/3	35	104. 0	416/0	47,08	77,34	163. 1	78
April	172/3	35	106. 2	424/6	45,83	75,03	169. 5	81
Mai	172/3	35	109.11	438/9	44,10	72,62	168. 4	81
Juni	172/3	35	113. 9	454/3	41,45	66,99	172. 1	83
Juli	172/3	35	110.14	443/6	38,84	63,57	171.15	83
Augustus	172/3	35	109.15	439/9	39,95	65,65	175.10	84
September	172/3	35	110. 3	440/9	42,73	70,55	167.13	81

(1) Notering per stand. oz.

N. B. — 1 oz. troy = 31,1035 gram; 1 tola = 11,6638 gram; 1 roupie = 16 annas; 1 pence = 18 pence.

II — OFFICIËLE WISSELKOERSEN PER 30 SEPTEMBER 1947

vastgesteld door de Nationale Bank van België

krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)

(in Belgische franken)

10

VALUTA	Contractuele koers	Transfers		Biljotten	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers	Aankoopkoers	Verkoopkoers
1 pond sterling	176,625	176,50	176,75	175,85	176,80
1 U. S.-dollar	—	43,70	43,96	43,50	44,—
1 Canadese dollar	—	43,96	44,06	43,75	44,25
100 Franse franc	36,7969	36,75	36,84	36,40	36,95
100 Nederlandse gulden	1.652,—	1.648,—	1.656,—	1.635,—	1.662,—
100 Congolese frank	—	100,—	100,—	—	—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—	—	—
1 Zweedse kroon	12,1936	12,16	12,23	12,10	12,25
1 Zwitserse frank	10,1275	10,10	10,15	10,05	10,20
1 Deense kroon	9,1326	9,10	9,16	9,05	9,23
1 Noorweegse kroon	8,83125	8,80	8,85	8,75	8,90
100 escudos	176,625	175,75	177,60	175,—	178,—
100 Tsjechooslowaakse kroon	87,655	87,39	87,92	86,80	88,50
100 lira	—	Veranderlijke koers, om de vijftien dagen vastgesteld door het Ufficio Italiano dei Cambi.		—	—
100 pesetas	400,—	Toe te passen koers voor de stortingen in Bfr., op de rekening van het Instituto Espanol de Moneda Extranjera.		—	—

KAPITAALMARKT

I — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

AARD DER EFFECTEN	Notering voor	NOTERING PER				
		1 Mei 1940	2 Juni 1947	1 Juli 1947	1 Augustus 1947	1 Septemb. 1947
I. — Rechtstr. Belgische binnenl. Staatsschuld (Rente bij te rekenen).						
2 ½ pCt. Schuld	100,—	51,75	63,50	62,40	62,25	62,10
3 pCt. Schuld, 2 ^o reeks	100,—	65,80	90,70	90,90	91,25	91,45
3 ½ pCt. Schuld 1937	100,—	69,25	82,65	82,45	82,45	82,35
3 ½ pCt. Schuld 1943	100,—	—	78,70	78,75	78,90	78,25
Geünificeerde 4 pCt. Schuld	100,—	79,50	92,35	92,45	92,35	91,25
Bevrijdingslening, 4 % 1945	100,—	—	89,45	89,05	88,10	86,25
Tienjaarsobligaties (1940-1950), 4 pCt.	100,—	—	100,—	99,95	100,30	100,10
Vijftienjaars- (ten hoogste) schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1942	100,—	—	101,—	100,85	100,85	100,80
Vijf- tien- twintigjaars-schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1943	100,—	—	99,60	99,60	100,75	101,—
Tienjaars-schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1944	100,—	—	94,70	94,55	94,75	94,50
Vijf- of tienjaars-schatkistcertificaten, 4 %, 1947	100,—	—	—	—	98,10	98,40
4 pCt. Lotenlening van 1933	1.050,—	901,—	1.108,—	1.093,—	1.085,—	1.088,—
Lotenlening 1938 (3 ½ pCt. tot 1947; daarna 4 pCt.)	500,—	411,—	509,—	507,—	505,—	506,—
Lotenlen. 1941 (3 pCt. tot 1946; 3 ½ pCt. van 1946 tot 1951; daarna 4 pCt.)	1.000,—	—	938,—	930,—	933,—	920,—
II. — Indirecte Staatsschuld en door de Staat gewaarborgde schuld (Rente bij te rekenen).						
4 pCt. Lotenlening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	443,—	535,—	528,—	530,—	530,—
6 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatsch. van Belg. Spoorw. (Zwits. schijf) ..	500,—	511,—	595,—	579,—	570,—	568,—
6 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatschappij van Belgische Spoorw. (Ned. schijf)	500,—	510,—	599,—	578,—	564,—	565,—
4 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatschappij van Belgische Spoorw. (Belg. schijf)	500,—	391,—	502,—	495,—	498,—	502,—
(*) 3 pCt. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, coup. Januari-Juli ..	100,—	56,—	74,90	74,10	74,10	73,45
3 ½ pCt. Beheer van Telegraaf en Telefoon, 1943	100,—	—	80,80	80,80	80,90	80,70
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Renteloos: Belgisch Congo, Lotenlening 1888	100,—	129,50	294,—	291,—	287,—	278,—
Bij te rekenen rente:						
3 pCt. Schuld 1904	100,—	64,45	78,65	78,70	78,65	78,45
4 pCt. Koloniale Schuld 1936	100,—	77,50	92,15	92,40	92,40	92,45
(*) 3 ½ pCt. Koloniale Schuld 1937	100,—	65,50	82,50	82,40	82,20	82,20

(*) In de regel zijn de coupons der leningen belastingvrij; de coupons waarop 2 pCt. belasting wordt betaald, zijn met een sterretje getekend.

II — MAANDINDEXCIJFERS DER NOTERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

15

DATUM	Algemeen Indexcijfer	Verzekerings- maats., banken, beleggingsmaats.	Onroerende en hypoth. ondern. Hotelbedrijven	Tramwegen en Buurt- en spoorwegen	Trusts van tram- wegen en elec- triciteitsondern.	Gas- en electriciteits- ondernemingen	Metaal- industrieën	Zink- en loodbedrijven, mijnen	Chemicaliën	Steenkoolmijn- en cokessovens	Spiegelglas- fabrieken	Glasfabrieken	Bouwbedrijf	Textiel- en zijdenijverheid	Koloniale ondernemingen	Voeding	Diversen
-------	----------------------	--	--	-----------------------------------	---	---------------------------------------	---------------------	--------------------------------	-------------	-------------------------------	------------------------	---------------	-------------	-----------------------------	-------------------------	---------	----------

Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand

1947 1 Augustus .	101	102	95	101	99	96	102	94	108	104	92	95	95	98	103	99	98
1 September .	104	103	102	97	98	101	105	101	101	97	103	104	111	105	107	100	101

Indexcijfers t.o.v. de periode 1936 tot 1938 = 100

1946 3 Juni	258	214	346	151	172	165	257	182	302	235	275	559	422	392	342	320
1 Juli	246	203	321	142	167	154	244	172	282	227	244	529	407	377	331	304
1 Augustus ..	256	210	322	142	172	158	253	179	305	231	256	533	416	386	353	311
2 September .	261	213	346	151	170	157	266	182	322	222	267	546	431	404	360	323
1 October ..	244	201	316	136	153	141	250	165	304	206	240	495	398	391	343	308
4 November .	249	198	302	134	156	151	252	163	303	236	240	494	385	380	355	298
2 December .	242	186	299	128	147	146	242	155	297	227	235	456	372	373	353	293
1947 3 Januari ..	226	175	268	123	134	134	229	143	268	209	221	405	347	350	335	276
3 Februari ..	211	175	255	115	123	128	213	145	244	206	186	364	313	315	308	263
3 Maart	199	169	247	110	112	120	200	135	240	192	187	351	307	313	286	253
1 April	192	161	229	103	113	118	190	122	223	173	171	332	290	304	283	238
2 Mei	194	165	228	102	113	121	194	139	225	180	160	327	286	308	287	237
2 Juni	166	144	199	93	96	107	171	122	194	157	142	272	243	259	237	205
1 Juli	162	140	193	91	99	106	167	124	181	142	140	256	232	251	233	191
1 Augustus .	164	143	184	92	98	102	171	117	195	148	129	244	221	245	240	190
1 September .	170	148	187	89	96	103	179	118	198	144	133	254	245	258	257	190

III — OMZET TER BEURZE VAN BRUSSEL

Bron: Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

TIJDVAK	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)
1945 (1)	134	112	108	3.787	6.715	3.909	6.823
1946	245	253	234	6.300	11.145	6.553	11.379
1946 Juli	22	25	23	499	921	524	944
Augustus	20	22	20	557	1.055	579	1.075
September	21	21	19	507	867	528	886
October	23	24	21	450	755	474	776
November	18	18	17	420	727	438	744
December	20	20	18	414	652	434	670
1947 Januari	21	21	20	374	607	395	627
Februari	20	16	14	331	504	347	518
Maart	20	18	16	377	554	395	570
April	20	16	15	327	443	343	458
Mei	18	14	12	264	345	278	357
Juni	21	16	14	364	410	380	424
Juli	22	15	14	339	325	354	339
Augustus	20	13	11	357	415	370	426
September	22	16	14	335	358	351	372

(1) De beurzen bleven gesloten van 1 September 1944 tot en met 3 Juni 1945

IV — NOTERING EN RENDEMENT VAN DE VOORNAAMSTE OBLIGATIETYPEN

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN								OBLIGATIES VAN MAATSCHAPPIJEN Allerlei typen		
	Koers				Rendement (t. o. v. de koets alleen)				Gemiddelde beurswaarde	Gemiddeld nottorndement	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV			
	Geünific. Schuld 4 pCt.	Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	Provinc., steden en gemeenten 4 pCt.	Nijverheids- en handels-ondernemingen 4 pCt. 4 ½ pCt.	Geünific. Schuld 4 pCt.	Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	Provinc., steden en gemeenten 4 pCt.	Nijverheids- en handels-ondernemingen 4 pCt. 4 ½ pCt.			
1946 1 Juli	94,75	96,50	94,75	93,19 97,15	4,22	4,14	4,22	4,29	4,63	95,19	4,58
1 Augustus	92,40	92,75	93,03	91,34 97,82	4,33	4,31	4,30	4,38	4,60	95,28	4,57
2 September	92,20	92,15	92,30	91,86 97,34	4,34	4,34	4,33	4,35	4,62	94,95	4,59
1 October	91,80	92,—	91,70	92,11 97,61	4,36	4,35	4,36	4,34	4,61	95,13	4,58
4 November	91,15	91,40	91,20	91,42 97,08	4,39	4,38	4,39	4,38	4,64	94,77	4,60
2 December	90,55	91,—	90,67	89,74 96,18	4,42	4,40	4,41	4,46	4,68	93,88	4,64
1947 3 Januari	90,70	90,70	90,27	89,17 96,05	4,41	4,41	4,43	4,49	4,69	93,76	4,65
3 Februari	91,15	91,—	v 90,92	v 90,65 v 98,33	4,39	4,40	v 4,40	v 4,41	v 4,58	v 96,56	v 4,60
3 Maart	91,40	91,40	v 90,72	v 90,67 v 98,34	4,38	4,38	v 4,41	v 4,41	v 4,58	v 96,53	v 4,60
1 April	91,55	91,55	v 91,10	v 91,24 v 98,33	4,37	4,37	v 4,39	v 4,38	v 4,58	v 96,90	v 4,59
2 Mei	92,—	91,85	v 91,06	v 90,63 v 98,17	4,35	4,35	v 4,39	v 4,41	v 4,58	v 96,42	v 4,60
2 Juni	92,35	92,15	v 90,93	v 89,29 v 97,14	4,33	4,34	v 4,40	v 4,48	v 4,63	v 95,31	v 4,66
1 Juli	92,45	92,40	v 90,28	v 89,80 v 96,22	4,33	4,33	v 4,43	v 4,45	v 4,68	v 94,90	v 4,68
1 Augustus	92,35	92,40	v 90,12	v 87,61 v 97,52	4,33	4,33	v 4,44	v 4,57	v 4,61	v 95,38	v 4,66
1 September	91,25	92,45	v 89,75	v 88,37 v 98,03	4,38	4,33	v 4,46	v 4,53	v 4,59	v 95,75	v 4,64

N. B. — Voor de samenstelling: zie Maartnummer 1939, op blz. 193.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN (*)

Retrospectief overzicht

(duizenden franken)

17

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamloze vennootschappen) (Commandit. vennootschappen op aandelen) (Personenvennootsch. met beperkte aansprak.)			
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nomin. waarde
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde				
1945.....	870	749.335	512.803	1.542	423.196	382.670	279	1.307.965	602.926	482.024
1946.....	1.372	1.900.554	1.388.573	2.096	623.881	560.783	651	3.595.613	3.195.352	2.587.184
1946 8 eerste maanden.....	849	1.049.902	800.982	1.448	419.517	373.846	365	1.808.309	1.248.282	997.055
(*) 1947 8 eerste maanden.....	832	872.260	721.953	1.028	311.228	289.832	462	3.726.292	4.316.574	3.250.290
1946 Juni.....	117	122.462	109.786	181	40.127	36.414	44	140.715	155.523	106.046
Juli.....	122	145.240	206.588	209	72.159	67.864	56	109.635	93.241	76.505
Augustus.....	80	63.391	55.459	127	42.640	38.896	35	91.565	121.556	64.205
September.....	107	125.207	104.272	137	43.785	41.927	42	107.490	108.100	70.705
October.....	101	74.989	65.149	164	46.928	41.463	56	541.590	804.206	546.415
November.....	126	404.893	216.773	139	50.946	45.734	62	276.736	193.753	149.858
December.....	189	245.563	201.397	208	62.725	57.813	126	861.488	841.011	823.151
(*) 1947 Januari.....	116	175.043	151.507	139	39.280	37.257	56	630.747	409.567	281.093
Februari.....	111	95.110	66.235	166	42.347	41.098	42	183.474	253.755	215.392
Maart.....	112	140.056	124.485	166	53.376	49.715	68	1.205.261	1.805.085	1.430.239
April.....	119	94.234	85.598	144	43.642	41.946	68	362.060	170.822	127.919
Mei.....	93	123.825	81.029	112	35.099	31.794	70	396.377	291.436	220.123
Juni.....	104	88.369	78.045	95	42.207	37.132	67	672.047	881.768	563.847
Juli.....	110	101.313	89.767	121	32.789	30.500	59	222.126	450.655	371.412
Augustus.....	67	64.310	45.287	85	22.488	20.390	32	54.200	53.486	40.335

TIJDVAK	OBLIGATIE-UITGIFFTEN		Gezamen- lijke uitgiften Nominaal bedrag	UITGIFTE- PREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		UITGIFFTEN bestemd voor aflossing van oude leningen (4)	Netto- uitgiften (5)
	Aantal	Nominaal bedrag			Inbreng in natura (2)	Bijvoeging van reserves (3)		
1945.....	30	1.093.840	2.869.297	140.699	647.526	17.065	11.989	1.935.456
1946.....	41	880.800	6.600.587	156.550	1.312.739	1.122.416	14.008	3.125.727
1946 8 eerste maanden.....	26	588.300	3.306.001	57.947	739.301	145.782	14.008	1.919.039
(*) 1947 8 eerste maanden.....	32	802.500	6.362.562	45.091	667.107	2.037.050	—	2.465.509
1946 Juni.....	4	55.000	373.112	280	78.943	51.300	14.008	163.275
Juli.....	3	90.000	500.640	3.387	165.093	13.924	—	265.327
Augustus.....	3	46.000	273.587	13.387	48.589	31.803	—	137.555
September.....	—	—	277.072	125.125	81.706	21.887	—	114.436
October.....	4	45.000	971.123	15.802	102.909	336.698	—	274.222
November.....	6	158.000	807.592	78.398	115.710	21.672	—	511.381
December.....	5	89.500	1.238.799	4.278	273.113	596.377	—	306.649
(*) 1947 Januari.....	3	150.000	773.890	—	134.544	33.635	—	451.604
Februari.....	5	256.000	647.212	5.073	59.187	143.591	—	381.020
Maart.....	3	34.000	2.032.517	25.128	142.015	940.308	—	581.248
April.....	2	22.500	331.198	756	67.841	63.721	—	147.157
Mei.....	6	100.000	550.360	4.030	71.389	99.193	—	266.394
Juni.....	3	174.000	1.186.344	621	65.232	440.075	—	348.338
Juli.....	3	20.000	604.757	5.278	83.219	300.623	—	133.115
Augustus.....	7	106.000	236.284	4.205	43.680	15.904	—	156.633

(1) In de gestorte bedragen niet begrepen.

(2) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(3) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

(4) In de kapitaalsverhogingen en de obligatieuitgiften begrepen.

(5) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

(*) Sedert Januari 1947, werden de gegevens van deze tabel ons verstrekt door het Nationaal Instituut voor de Statistiek.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN.

Detail der emissies
(duizenden franken)

AUGUSTUS 1947

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

BEDRIJFSKLASSE	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1)						KAPITAALSVERHOOGINGEN (naamloze vennootschap.) (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)			OBLIGATIE-UITGIFTEN		Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN SPECIE				ONTBINDINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1) (naamlooze) (commandit. op aand.) (personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid)				KAPITAALS VERMINDERINGEN (naamloze vennoot.) (com. ven. op aandeel.) (personenvennoot. m. beperk. aansprak.)				
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nomin. verhooging	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal		Nomin. bedrag	Inbreng in natura		Bijvoeging van reserves (in de kapitaalsverhogingen begrepen)	Liquidaties		Samensmeltingen		Aantal	Bedrag			
	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde								naamloze en commanditaire op aandelen	Kapitaalsverhogingen		Oprichtingen van vennootsch.	Liquidaties	Samensmeltingen	Aantal			Bedrag	Aantal	Bedrag
Banken																									
Verzekeringen																									
Financiële- en immobiliënverrichting.	2	1.190	1.190				2	2.000	8.000	2.400															
Kleinhandel	7	2.130	2.130	15	1.941	1.941	2	180	205	205															
Groothandel en buitenl. handel	17	20.280	18.844	12	5.670	3.690	5	13.025	15.135	9.535															
Metaalverwerkende nijverheid	10	6.900	5.300	8	2.310	2.260	3	2.092	2.008	2.008	1	12.500													
IJzer- en staalvoortbrengende nijverh.	2	600	420																						
Non-ferro metaalnijverheid							12	190	40	40															
Textielnijverheid	4	2.155	2.155	2	385	385	2	2.100	1.200	1.200															
Voedingsnijverheid	4	3.354	3.354	3	900	900					1	8.000													
Houtnijverheid				5	2.153	2.153	2	950	423	423															
Scheikundige nijverheid	2	1.375	1.375	3	290	290	3	7.800	16.200	16.200	3	50.000													
Glasnijverheid				1	400	400	2	17.293	1.907	1.907															
Electriciteit																									
Gas																									
Water																									
Ledernijverheid	1	300	300	2	510	510																			
Papier- en grafische bedrijven							2	620	540	540															
Verkeer	3	3.756	1.356	7	920	892	1	4.000	3.650	3.650															
Toerisme				3	575	575																			
Tussenhandel	1	300	88	2	150	150	1	1.100	400	80															
Oude en afvalgoederen							4	1.450	2.328	817															
Bouwbedrijf	1	50	50	1	225	225					1	7.500													
Koelennijverheid																									
Kleinijverheid				1	85	85																			
Cement- en aanverwante nijverheden											1	28.000													
Groeven	2	3.000	2.040	1	900	900																			
Kalknijverheid																									
Keramische nijverheid				1	50	50																			
Tabaksnijverheid																									
Diamantnijverheid				1	60	60																			
Uitgeverij, boekhandel, pers	3	2.100	1.300				2	1.400	1.450	1.330															
Film, schouwburgen				2	154	154																			
Ambachtswezen	3	1.750	1.750	8	1.590	1.550																			
Landb., tuinb., visserij, veeteelt	1	1.870	1.870	3	2.310	2.310																			
Diversen (niet genoemd)	4	3.200	1.765	4	910	910																			
TOTALEN...	67	54.310	45.287	85	22.488	20.390	32	54.200	53.486	40.335	7	106.000		4.205	21.101	7.864	14.715	15.904	31	10.895	1	600	2	2.357	

(1) Coöperatieven: 17 vennootschappen opgericht met een minimumkapitaal van fr 64.382.000; 3 vennootschappen ontbonden met een minimumkapitaal van fr 520.000.

**V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN**

Ingedeeld naar de ligging en naar de belangrijkheid van het nominaal uitgegeven of vernietigd kapitaal

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(duizenden franken)

AUGUSTUS 1947 17

OMSCHRIJVING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.					KAPITAALSVERHOOGINGEN. (naamloze vennoot.) (command. vennoots. op aandelen) (personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid)			OBLIGATIE- UITGIFFEN		Uitgiftepremies (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN SPECIE		ONTBIN- DINGEN		KAPITAALSVERMINDERINGEN Bedrag
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid		Aantal	Ond kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal		Nominaal bedrag waarvan conversie- leningen	Inbreng in natura (1)	Bijvoeging van reserves (2)	Liquidaties	
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag						Gestort bedrag op nominale waarde					Bedrag

1 — Naar hun geographische ligging

België	66	53.810	44.787	85	22.488	20.390	31	48.200	41.986	34.435	7.106.000	—	—	5	43.680	11.404	10.895	600	2.357
België en buitenl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Belgisch Congo ..	1	500	500	—	—	—	1	6.000	11.500	5.900	—	—	4.200	—	4.500	—	—	—	—
TOTAAL...	67	54.310	45.287	85	22.488	20.390	32	54.200	53.486	40.335	7.106.000	—	4.205	43.680	15.904	10.895	600	2.357	

2 — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder.	54	23.865	21.409	75	13.227	12.869	21	12.357	6.209	5.140	—	—	5	19.358	1.747	8.195	600	700
van 1 tot 5 mill.	12	24.445	17.878	8	5.761	5.521	8	35.843	20.377	19.495	—	—	—	16.322	9.257	2.700	—	1.657
van 5 tot 10 mill.	1	6.000	6.000	2	3.500	2.000	2	—	15.400	9.800	3	25.500	—	8.000	400	—	—	—
van 10 tot 20 mill.	—	—	—	—	—	—	1	6.000	11.500	5.900	3	52.500	4.200	—	4.500	—	—	—
van 20 tot 50 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	28.000	—	—	—	—	—	—
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	67	54.310	45.287	85	22.488	20.390	32	54.200	53.486	40.335	7.106.000	—	4.205	43.680	15.904	10.895	600	2.357

(1) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen

(2) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

**VI — LENINGEN UITGE-
GEVEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELL.**

V. OPENBAAR NUT (1)

(Langlopende leningen
door openbare uitgifte geplaatst.)

TIJDVAK	in België	in het buitenland
	millioenen franken	millioenen
1945.....	13.112	Can. \$ 18
1946.....	65.629	(Can. \$ 34 \$ U.S. 100)
1946 Augustus ..	450	\$ U.S. 4
September ..	400	\$ U.S. 3
October ..	400	Can. \$ 2
November..	—	Can. \$ 5
December ..	—	—
1947 Januari ..	—	—
Februari ..	300	—
Maart ..	—	—
April ..	1.050	—
Mei ..	550	Zw. fr. 50
Juni ..	3.558	—
Juli ..	—	—
Augustus ..	—	—
September ..	—	—

**VII — BANKOPERATIES
VAN HET GEMEENTEKREDIET**

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen
aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen
van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

TIJDVAK	BUITENGEWONE UITGAVEN		GEWONE UITGAVEN	
	Uit rekening genomen	Netto terugbetaald	Netto- voorschotten	Netto terugbetaald
	(duizenden franken)			
1945.....	1.781.174	41.506	740.481	597.286
1946.....	1.154.595	678.381	1.208.349	896.085
1946 Juli	78.071	1.419	73.767	10.729
Augustus ..	124.556	1.065	113.207	22.875
September.	84.835	23.234	94.945	34.999
October ..	148.646	3.204	47.260	41.902
November.	124.610	148.848	30.862	80.375
December ..	149.616	168.100	63.948	159.804
1947 Januari ..	97.251	122.185	161.848	219.904
Februari ..	93.598	51.292	228.325	293.099
Maart ..	88.149	13.654	181.642	132.131
April ..	78.093	47.593	82.904	145.781
Mei ..	60.192	60.458	96.208	45.973
Juni ..	96.836	3.165	40.960	188.854
Juli ..	121.485	3.455	50.707	58.070
Augustus ..	166.344	4.071	88.369	21.422
September.	191.600	3.285	96.207	17.780

**VIII — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN (2)**

TIJDVAK	Bedrag naar de gelinde inschrijvings- rechten
	(duizenden franken)
1945 Maandgemid. ...	248.236
1946 Maandgemid. ...	648.151
1946 Juli	794.033
Augustus ..	721.505
September ..	667.291
October ..	764.299
November ..	679.145
December ..	723.844
1947 Januari ..	701.445
Februari ..	617.267
Maart ..	707.193
April ..	680.214
Mei ..	735.505
Juni ..	768.137
Juli ..	877.473
Augustus ..	720.272
September ..	781.782

(1) Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz.

(2) Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheken.

RIJKSFINANCIËN

26

OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar
(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)
(*millioenen franken*)

Bron : *Belgisch Staatsblad.*

TIJDVAK	Directe belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Globale ontvangsten van het tijdvak	Globale geaccumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand
1945.....	9.440	2.593	8.124	20.157	—
1946.....	13.014	7.115	16.542	36.671	—
1946 Juli.....	1.201	496	1.324	3.021	10.520
Augustus.....	938	557	1.376	2.871	22.391
September.....	1.030	691	1.507	3.228	25.619
October.....	1.314	858	1.706	3.878	29.497
November.....	965	847	1.640	3.452	32.940
December.....	1.330	938	1.454	3.722	36.671
1947 Januari.....	1.805	799	1.749	4.353	4.353
Februari.....	1.171	788	1.360	3.319	7.672
Maart.....	1.399	758	1.718	3.875	11.547
April.....	1.326	754	1.555	3.665	15.211
Mei.....	1.350	720	1.524	3.594	18.805
Juni.....	1.239	761	1.518	3.518	22.322
Juli.....	1.484	812	1.603	3.899	26.221
Augustus.....	1.756	820	1.494	4.070	30.291
September.....	1.289	867	1.877	4.033	34.324

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1946 en 1947 vóór 30 September 1947
(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)
(*millioenen franken*)

Bron : *Belgisch Staatsblad.*

	BEGROTINGSJAAR 1946 (1)		BEGROTINGSJAAR 1947		SEPTEMBER 1947
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1947
I. Directe belastingen.....	15.346	12.720	6.878	6.793	1.289
II. Douanen en accijnzen.....	7.202	2.847	6.962	4.449	867
waarvan douanen.....	2.146	400	2.557	1.725	339
accijnzen.....	4.134	2.440	3.709	2.673	466
bijzondere verbruikstaxes.....	854		661		67
III. Registratie.....	16.532	9.950	14.419	9.904	1.877
waarvan registratie.....	1.675	1.200	1.098	900	107
erfenissen.....	947	900	717	675	99
zegel en gelijkgest. taxes.....	13.733	7.750	12.447	8.250	1.654
Totaal.....	39.060	25.517	28.259	21.146	4.033
Verschiil t.o.v. de budgetaire ramingen.	+ 13.563		+ 7.113		

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingsoort zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

(1) Het dienstjaar 1946 werd afgesloten op 31 Juli 1947.

INKOMEN EN SPAREN

30

I — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOZE VENNOOTSCHAPPEN

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in Augustus 1947

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

BEDRIJFSKLASSE	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-UITSLAGEN		Bruto- winst uitbetaald	Obligatie- schuld (1)	Bruto- obligatie- coupons (2)
	opge- telde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			

A — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

Bankwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vorzekerings	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Financiële en immobilaire verrichtingen	7	5	2	8.720	2.949	541	20	196	216.958	7.238
Kleinhandel	1	1	—	1.000	2.696	736	—	233	58.201	2.436
Groothandel en buitenlandse handel	13	9	4	8.525	3.441	1.395	1.044	30	—	—
Metaalverwerkende nijverheid	8	6	2	8.090	2.415	4.233	2.592	224	1.987	103
Ijzer- en staalvoortbrengen nijverheid	1	1	—	1.500	412	450	—	127	23.370	1.045
Non-ferro metaalnijverheid	1	1	—	1.000	96	139	—	—	269	16
Textielnijverheid	5	5	—	8.130	10.054	7.639	—	194	42.054	1.758
Voedingsnijverheid	21	14	7	211.570	62.728	10.363	2.445	6.021	2.756	138
Houtnijverheid	2	1	1	850	1.255	247	139	—	—	—
Scheikundige nijverheid	4	3	1	17.200	4.574	9.197	543	1.533	61.647	2.553
Glaasnijverheid	1	1	—	525	38	140	—	—	—	—
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	223.891	9.324
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	3	3	—	12.500	6.655	2.545	—	1.786	22	1
Papierenijverheid en grafische bedrijven	7	5	2	36.741	8.847	3.837	188	3.061	1.234	70
Verkeer	8	8	—	8.740	1.679	10.108	—	6.562	—	—
Toerisme	3	2	1	5.770	1.817	53	19	—	—	—
Tussenhandel	3	2	1	3.360	304	85	19	40	—	—
Oude en afvalgoederen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bouwbedrijf	4	4	—	12.020	1.596	1.422	—	1.279	—	—
Kolenijverheid	1	1	—	30.000	72.053	1.857	—	1.714	58.177	2.459
Kleinnijverheid	2	1	1	968	771	7	50	—	—	—
Cement- en aanverwante nijverheden	1	1	—	1.000	270	640	—	—	—	—
Groeven	3	3	—	3.300	230	443	—	79	—	—
Kalknijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Keramische nijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tabaksnijverheid	1	—	1	180	118	—	3	—	—	—
Diamantnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	1	1	—	20	32	119	—	—	162	6
Film, schouwburgen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ambachtswezen	3	2	1	4.430	1.567	2.604	377	—	—	—
Landbouw, tuinbouw, vissery, veeteelt	5	5	—	3.950	796	1.167	—	340	—	—
Diversen (niet genoemd)	2	1	1	33.373	95	47	502	—	—	—
TOTAAL...	111	86	25	423.452	172.624	60.014	7.941	23.419	690.721	27.147

B — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo

Banken en financiële vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Handelsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nijverheidsvennootschappen	2	1	1	5.515	2.684	199	161	—	—	—
Landbouwvennootschappen	2	2	—	3.250	4.495	1.297	—	575	—	—
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gemengd	1	1	—	30.000	17.673	2.367	—	—	2.137	107
TOTAAL...	5	4	1	38.765	19.484	3.863	161	575	2.137	107

C — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tramwegen	1	—	1	5.000	243	—	1.468	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	1	1	—	5.000	64.256	11.188	—	9.000	20.000	800
TOTAAL...	2	1	1	10.000	64.013	11.188	1.468	9.000	20.000	800
Algemeen totaal...	118	91	27	472.217	256.121	75.065	9.570	32.994	712.858	28.054

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan deze opgegeven in de vorige kolommen.
 (2) Daarenboven werd er gedurende de maand Augustus 1947 betaalbaar gesteld:

(duizenden franken)	
Coupons van directe Staatsleningen	466.680
Coupons van leningen van de Kolonie	740
Coupons van leningen van provinciën en gemeenten	20.491
Coupons van verscheidene leningen	35.363
	523.274
Coupons van buitenlandse Staatsleningen	—

I — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOZE VENNOOTSCHAPPEN (*) (vervolg)

Retrospectief overzicht

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-RESULTAAT		Betaalbaar gesteld bruto- dividend	Obligatie- schuld (1)	Bruto- obligatie- coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
(duizenden franken)										
1945.....	6.602	4.226	2.376	39.610.238	12.631.121	1.948.788	1.927.563	925.862	7.504.410	313.552
1946 (2).....	7.258	5.710	1.546	47.341.519	20.117.472	5.858.637	635.190	2.219.913	8.741.165	358.065
1946 (3 eerste maanden)...	4.402	3.504	898	28.968.949	13.765.671	3.371.461	278.245	1.408.086	6.150.711	252.864
(*) 1947 (8 eerste maanden)...	5.162	4.094	1.068	37.532.376	24.731.190	6.467.859	373.406	2.979.341	6.325.165	258.018
1946 Juni.....	538	422	116	3.133.852	971.544	439.263	33.406	169.929	678.807	29.237
Juli.....	337	263	74	4.428.992	1.651.131	425.526	32.858	215.974	1.264.339	51.231
Augustus.....	127	101	26	892.876	2.560.339	225.075	6.133	74.326	628.218	26.262
September.....	199	156	43	998.532	306.808	171.046	7.375	53.051	563.464	23.437
October.....	419	342	77	4.628.301	1.593.336	797.595	14.960	291.568	1.033.308	40.141
November.....	196	151	45	3.940.643	1.725.177	417.342	10.926	150.873	315.610	13.257
December.....	178	146	30	2.024.426	858.158	344.381	28.155	119.430	678.174	28.360
(*) 1947 Januari.....	68	57	11	333.239	284.816	60.601	14.653	24.546	1.115.750	47.735
Februari.....	146	119	27	588.308	669.916	84.932	4.386	23.904	684.821	24.862
Maart.....	1.288	1.015	273	6.366.637	3.335.568	1.006.596	57.493	424.632	599.493	24.287
April.....	1.583	1.262	321	10.398.966	6.794.481	1.631.125	143.671	786.812	840.160	35.616
Mei.....	1.110	870	240	8.154.890	6.638.363	1.267.244	78.006	477.765	494.987	19.283
Juni.....	510	406	104	5.389.713	2.917.149	891.494	35.064	270.377	765.078	31.040
Juli.....	339	274	65	5.828.466	3.834.771	1.450.802	30.563	938.311	1.122.018	49.141
Augustus.....	118	91	27	472.217	256.121	75.065	9.570	32.994	712.858	28.054

(1) Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan deze waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

(2) Definitieve gegevens. Het totaalbedrag van de twaalf maanden stemt niet overeen met het jaarcijfer daar hierin vennootschappen begrepen zijn die hun balans met vertraging publiceren.

(*) Met ingang van 1947 is de statistiek opgemaakt door het Nationaal Instituut voor de Statistiek.

II — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes (Netto-spaarbedrag)

(duizenden franken)

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegood der inleggers op het eind van het tijdvak	Aantal spaarboekjes einde jaar
1944.....	4.483.402	1.638.135	2.845.267	19.422.068 (1)	6.161.671
1945.....	3.865.396	2.049.814	1.815.582	17.922.760 (2)	6.316.307
1946 Juli.....	521.731	340.956	180.775	18.642.021	
Augustus.....	557.273	350.193	207.080	18.849.101	
September.....	383.411	327.626	55.785	18.904.886	
October.....	389.554	341.191	48.363	18.953.249	
November.....	391.983	272.598	119.385	19.072.634	
December.....	514.251	376.695	137.556	20.686.737 (3)	
1947 Januari.....	621.541	263.882	357.659	21.044.396	
Februari.....	878.350	425.706	452.644	21.497.040	
Maart.....	673.360	387.866	285.494	21.782.534	
April.....	561.287	423.355	137.932	21.920.486	
Mei.....	435.347	397.832	37.515	21.958.001	
Juni.....	511.311	455.638	55.673	22.013.674	
Juli.....	598.445	480.587	117.858	22.131.532	
Augustus.....	545.504	386.402	159.102	22.290.634	
September.....	530.403	365.848	214.505	22.505.139	

(1) De tegoeden op 31 December 1944 omvatten de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar.

(2) Incl. de gekapitaliseerde rente doch excl. de Muntsaneringslening en de belasting op het kapitaal.

(3) Incl. de gekapitaliseerde rente en de rente op de obligaties van de Muntsaneringslening, alsmede het bedrag van de inkoop der obligaties dezer lening.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas

(duizenden franken)

TIJDVAK	HANDBEIDERS en vrije stortingen, buiten het raam van de verplichte verzekeringswetten (wetten van 16 Maart 1865 en 15 December 1937)	BEDIENDEN (wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	MIJNWERKERS (wetten bij koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 samengevoerd)	Totaal
1944.....	301.097	64.664	19.494	385.255
1945.....	295.752	113.994	15.660	425.406
1946 Januari.....	27.627	14.208		
Februari.....	29.759	13.054		
Maart.....	32.871	14.604	4.525	186.648
April.....	31.767	15.328		
Mei.....	29.416	14.742	3.266	138.970
Juni.....	29.117	15.334		
Juli.....	29.227	17.041		
Augustus.....	29.682	15.912	2.219	143.701
September.....	32.542	17.078		
October.....	33.529	19.507		
November.....	31.450	17.736	1.175	157.375
December.....	33.177	20.801		
1947 Januari.....	37.014	19.196		
Februari.....	88.096	18.811		
Maart.....	37.076	18.382		
April.....	41.107	18.879		

LOOP DER ZAKEN

I — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENKAMERS

a) Algemeen verloop

35

TIJDVAK	VERREKENKAMERS					Omloop-snelheid van het geld in de banken (1)	LIQUIDATIEKAS VAN DE BEURS VAN BRUSSEL		
	HOOFDBANK, BIJBANK EN AGENTSCHAP.			HOOFDBANK			CONTANT		
	Aantal kamers einde tijdvak	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)		Aantal zittingen	Aantal deelnemers einde tijdvak	Geliquid. bedrag (miljoenen franken) (2)
1945 Maandgemiddelde	38 (3)	99	72.804	43	61.772	8,23	20 (4)	1.007 (3)	2.269 (4)
1946 Maandgemiddelde	38 (3)	168	137.049	75	118.292	10,16	20	1.027 (3)	2.143
1946 September	38	176	142.914	79	122.985	10,04	21	1.026	2.007
October	38	213	158.734	93	136.160	—	23	1.029	1.872
November	38	190	141.729	84	120.612	—	18	1.034	1.536
December	38	203	157.588	90	133.363	10,46	20	1.027	1.581
1947 Januari	38	202	199.069	90	175.654	—	21	1.021	1.363
Februari	38	193	146.353	84	124.770	—	20	1.020	1.220
Maart	38	207	157.835	93	136.025	11,59	20	1.022	1.364
April	38	204	188.851	91	155.831	—	20	1.022	1.128
Mei	38	201	171.995	90	141.801	—	18	1.020	999
Juni	38	208	264.411	95	227.258	14,18	21	1.018	1.322
Juli	38	220	219.838	101	181.759	—	22	1.020	1.243
Augustus	38	197	193.764	90	159.583	—	20	1.021	1.037
September	38	229	242.660	104	200.879	14,93	22	1.016	1.325

(1) Verhouding van het totaal bedrag der in de loop van het aangeduide kwartaal verrekende bedragen tot het saldo, per einde trimester, der depositorekeningen op zicht en op minder dan 30 dagen.

(2) De aankopen of de verkopen zijn maar éénmaal geteld.

(3) Op 31 December.

(4) Gemiddelde der laatste zeven maanden.

b) Detailgegevens over het verloop der verrekeningen te Brussel

TIJDVAK	Daggeld		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschrijvingen, chèques wisselbrieven, promessen, kwijtschriften, enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal	
	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)
1946 September	2	86.084	2	8.066	71	26.968	4	1.967	79	122.985
October	2	91.928	1	4.291	86	37.322	4	2.618	93	136.160
November	2	81.084	1	4.527	77	32.668	4	2.332	84	120.612
December	2	85.957	1	7.175	84	37.723	3	2.508	90	133.363
1947 Januari	2	127.214	1	6.886	84	39.456	3	2.098	90	175.654
Februari	2	84.429	1	3.974	78	33.741	3	2.606	84	124.770
Maart	2	93.220	1	6.199	87	33.977	2	2.628	92	136.025
April	2	104.563	1	6.505	85	42.133	3	2.630	91	155.831
Mei	2	93.277	1	5.702	84	39.726	3	3.036	90	141.801
Juni	3	170.511	1	7.469	88	45.745	3	3.533	95	227.258
Juli	3	124.846	1	4.036	94	48.409	3	3.468	101	181.759
Augustus	2	106.836	1	3.752	84	44.669	3	4.325	90	159.583
September	3	141.625	1	4.836	97	50.678	3	3.740	104	200.879

II — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

(miljoenen franken)

36

TIJDVAK	Aantal rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed (*) (Daggemiddelde)	Tegoed van particulieren (*) (*)	CREDIT		DEBIT		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van specie pCt.	Omloop-snelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1945 Maandgemiddelde	(1) 554.315	17.460	13.847	7.977	27.488	7.212	27.488	70.165	90	2,61
1946 Maandgemiddelde	603.427	24.153	16.972	13.343	48.350	12.852	48.350	122.896	90	2,91
1946 September	589.994	23.785	17.381	12.768	46.137	15.677	46.137	120.720	90	3,04
October	595.824	24.422	17.985	16.900	56.075	16.952	56.075	146.003	91	3,20
November	599.585	24.436	18.019	15.021	49.531	14.216	49.531	128.299	90	3,08
December	603.427	25.316	17.699	16.412	51.367	12.015	51.367	137.160	90	2,98
1947 Januari	606.748	26.523	17.861	18.017	56.434	20.210	56.434	151.096	91	3,12
Februari	608.061	25.601	17.894	16.243	55.713	19.614	55.713	147.283	92	3,45
Maart	609.823	24.105	16.588	17.262	51.531	15.672	51.531	135.996	91	3,02
April	610.966	25.052	16.797	17.969	55.185	18.953	55.185	147.293	91	3,30
Mei	611.492	24.926	17.088	17.490	54.025	16.727	54.025	142.267	91	3,30
Februari	612.277	25.854	17.899	17.748	55.519	16.695	55.519	145.481	91	3,18
Juli	612.764	27.092	19.026	18.653	56.757	17.817	56.757	149.984	91	3,11
Augustus	613.719	27.258	19.269	17.638	54.273	18.161	54.273	144.345	91	3,14
September	614.753	27.116	18.792	18.735	55.945	17.108	55.945	147.734	91	3,07

(1) Op 31 December.

(2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

(*) Deze tegoeden omvatten de vrije en de tijdelijk onbeschikbare tegoeden, alsmede de effecten van de Muntsaneringslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet.

PRODUCTIE

I — PRODUCTIE DER STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

55

Bron . Directie van het Mijnwezen

TIJDVAK	STEENKOLENMIJNEN									
	GEMIDDELD AANTAL AANWEZIGE ARBEIDERS		NETTO-HOEVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOOI PER BEKKEN (duiz. t.)						Gemidd. aantal extractie-dagen	Voorraad einde maand (duiz. tonnen)
	onder-grondse	onder- en boven-grondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen	TOTAAL		
1936-38 Maandgemiddelde	86.827	125.238	407	353	640	448	540	(2) 2.420	24,0	1.502
1945 Maandgemiddelde	64.978	100.401	225	178	315	196	405	1.319	23,5	287
1946 Maandgemiddelde	93.001	132.856	297	248	448	301	604	1.898	24,8	(1) 311
1946 September	90.891	130.037	290	246	455	321	575	1.887	24,8	278
October	93.486	135.294	330	273	503	354	627	2.087	26,9	306
November	97.238	138.695	313	264	473	315	595	1.961	24,2	321
December	98.449	139.908	300	254	459	306	573	1.892	23,2	311
1947 Januari	99.582	140.748	365	292	515	348	636	2.146	25,9	318
Februari	97.722	138.438	310	258	480	316	690	1.954	23,5	338
Maart	99.234	141.002	360	293	519	350	676	2.198	25,8	320
April	100.083	143.080	359	294	519	355	658	2.184	24,9	294
Mei	99.490	143.270	339	280	506	342	615	2.081	23,9	291
Juni	94.521	137.313	323	280	491	319	590	2.011	24,5	296
Juli	95.115	138.277	291	250	426	303	590	1.860	22,6	302
Augustus	91.373	133.404	319	230	469	276	534	1.827	23,4	342
September	88.470	131.374	339	273	503	328	563	2.006	25,6	407

(1) Op 31 December.

(2) Inbegrepen 32.000 ton voorkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaakten van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi.

TIJDVAK	COKES		BRIKETTEN		Hoog-ovens in werking (einde tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duiz. tonnen)				
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Stukken gegoten staal	Afgewerkte staalwaren	Afgewerkte ijzerwaren
1936-38 Maandgemiddelde	435	3.831	142	855	(1) 37	261	253	6,0	198	3,8
1945 Maandgemiddelde	172	2.953	66	545	(2) 22	61	60	2,4	54	2,3
1946 Maandgemiddelde	322	3.831	90	553	(2) 31	181	186	4,7	148	2,8
1946 September	329	3.840	66	506	30	205	193	4,8	163	2,9
October	336	3.876	100	538	30	223	231	5,2	193	2,6
November	327	3.878	94	504	30	211	215	4,8	163	3,3
December	337	3.861	93	540	31	216	218	4,8	172	2,3
1947 Januari	342	3.880	115	547	32	223	226	4,9	201	3,7
Februari	308	3.886	111	534	32	201	202	4,5	168	2,1
Maart	347	3.902	133	575	32	223	224	5,1	198	2,5
April	368	3.925	126	581	32	225	228	5,2	191	3,1
Mei	385	3.936	113	574	32	229	223	5,1	182	2,4
Juni	392	4.096	110	551	32	228	228	4,5	176	2,4
Juli	425	4.155	96	528	33	236	236	5,2	174	2,0
Augustus	416	4.148	79	530	32	221	222	5,1	181	1,9
September	408	4.182	95	522	33	196	204	5,3	174	2,5

(1) Op 31 December 1938.

(2) Op 31 December.

56

II — DIVERSE PRODUCTIES

TIJDVAK	SUIKER				BIER-BROUWERIJEN	DISTIL-LEER-DE RIJEN	LUCIFERS			VISSERIJ		
	Voortbrenging		Voorraad (ruwe en geraffineerde suiker) einde maand (tonnen)	In consumptie gebracht			Hoeveelheden aangegeven meel (tonnen)	Voort-gebrachte alcohol (hectoliters)	Fabricage	Verbruik	Uitvoer	Verkoop van vis (2) op de vissmijnen te Oostende, Blankenberge, Zeebrugge en Nieuwpoort
	Ruwe suiker	Geraffineerde suiker										
	(tonnen)											
1936-38 Maandgemidd.	17.493	17.183	120.910	20.667	(1) 16.412	35.046	4.421	1.807	2.590	2.260	7.189	
1945 Maandgemidd.	11.447	9.608	64.695	16.481	4.572	14.210	2.170	2.035	322	1.086	23.469	
1946 Maandgemidd.	18.350	9.549	59.713	12.988	9.661	20.583	3.778	2.430	1.245	2.886	26.002	
1946 September	—	9.561	9.360	10.634	9.248	19.436	4.050	2.558	1.049	1.425	18.426	
October	61.041	12.479	62.589	11.046	10.269	31.615	4.599	2.390	2.138	2.569	25.677	
November	128.580	19.427	170.138	21.676	10.044	17.207	4.275	1.909	2.190	2.317	24.502	
December	30.168	12.579	184.125	16.135	8.660	24.559	4.020	1.950	1.984	2.643	29.976	
1947 Januari	916	8.543	166.454	16.841	7.982	27.162	4.357	1.907	2.332	2.870	35.940	
Februari	78	8.071	148.603	16.979	6.025	24.486	3.836	1.804	2.208	2.658	30.725	
Maart	69	9.279	130.733	17.914	9.230	25.625	4.462	1.077	2.802	6.270	54.771	
April	78	9.810	111.695	19.311	11.406	17.893	5.033	1.184	3.125	3.902	38.872	
Mei	21	9.461	93.310	19.428	13.324	17.239	4.137	1.348	1.905	3.946	35.225	
Juni	2	8.807	75.611	19.832	13.148	20.456	4.255	1.530	2.173	3.415	28.701	
Juli	—	11.601	55.208	19.945	12.745	21.065	4.214	1.767	1.873	3.105	26.343	
Augustus	—	10.230	38.694	10.841	15.713	29.496	2.772	1.727	2.394	2.693	22.847	
September	79	12.856	10.404	26.340	11.326	26.691	4.696	2.206	3.861	2.313	29.925	

(1) Inbegrepen Groothertogdom Luxemburg.

(2) Excl. haring, sprot en garnalen. In 1936-1938: enkel verkoop op de mijn te Oostende.

III — VOORTBRENGING VAN ELECTRICISCHE STROOM

58

Bron: Ministerie van Openbare Werken — Centrale Dienst voor Electriciteit en Electromechanica.

TIJDVAK	Totale productie (Centrales van 100 kW. en meer)					
	Aantal centrales	Productie (duizenden kWh.)				
		Unie der elektrische bedrijven van België	Verbond der industriële centrales	Niet aangesloten maatschappijen	Gemeente-regioën	Totaal
1936-38 Maandgemiddelde...	(1) 343	189.800	201.175	26.726	20.361	438.062
1945 Maandgemiddelde...	(1) 321	223.952	111.190	12.910	16.237	(2) 377.058
1946 Maandgemiddelde...	(1) 323	288.174	193.296	13.160	25.642	520.272
1946 Juli	323	261.637	192.747	13.062	18.383	485.830
Augustus	323	260.629	189.158	12.037	20.792	482.616
September	323	274.797	204.677	12.286	23.543	515.303
October	323	315.686	227.649	14.987	30.541	588.863
November	323	313.182	222.581	16.157	30.417	582.337
December	323	348.637	220.277	14.230	34.443	617.587
1947 Januari	309	363.250	237.183	10.167	34.972	645.572
Februari	309	337.233	201.412	8.908	31.793	579.346
Maart	309	337.091	226.743	9.094	31.132	604.060
April	309	313.650	230.205	9.431	25.881	579.167
Mei	309	295.057	243.841	9.056	22.738	570.693
Juni	309	282.384	236.846	9.271	21.915	550.416
Juli	309	294.453	234.498	9.219	25.934	559.104
Augustus	309	304.389	220.944	8.427	23.634	557.394
September	309	323.415	213.722	9.551	26.823	573.511

(1) Aan het einde van het jaar.

(2) Incl. 12.769.000 kWh door de vlottende centrales voortgebracht.

IV — GASDISTRIBUTIE (1)

Bron: Ministerie van Openbare Werken.

(duizenden kubieke meters)

59

TIJDVAK	Gemeente-regiebedrijven		Gasverdelingsmaatschappijen		Gasvoortbrengende nijverheidsmaatschappijen, die rechtstreeks verbruikende inrichtingen voeden (verkoocht gas)	Totaal
	zelfproducent (geheel of ten dele) van het gas dat zij verdelen (voortgebr. gas)	die het gas, dat zij verdelen, aankopen (aangekocht gas)	zelfproducent (geheel of ten dele) van het gas dat zij verdelen (voortgebr. gas)	die het gas, dat zij verdelen, geheel of gedeeltelijk aankopen (aangekocht gas)		
1936-38 Maandgemiddelde	5.733	463	1.238	38.777	13.010	53.221
1945 Maandgemiddelde	4.220	254	2.717	25.935	3.823	36.950
1946 Maandgemiddelde	5.970	592	3.251	47.108	9.747	66.667
1946 Juli	5.713	721	3.454	48.802	9.962	68.653
Augustus	5.986	758	3.211	46.728	8.930	65.813
September	5.771	659	3.342	47.893	10.592	68.258
October	6.499	598	3.349	48.197	10.782	69.425
November	6.147	524	3.156	46.197	10.366	66.380
December	6.778	586	3.207	47.755	10.287	68.613
1947 Januari	6.884	628	3.231	48.064	10.537	69.344
Februari	6.524	507	3.060	43.611	9.817	63.519
Maart	7.355	588	3.472	48.773	15.334	75.522
April	6.375	629	3.241	50.240	12.788	73.272
Mei	6.271	657	3.370	52.472	14.809	77.580
Juni	5.669	634	3.143	47.763	14.095	71.304
Juli	5.517	739	3.203	49.716	14.936	74.111
Augustus	5.635	796	3.181	50.556	14.961	75.129
September	6.284	660	3.185	50.854	14.519	75.502

(1) Deze statistiek betreft de verdeling van gas, verkregen door droge distillatie van steenkool. Zij omvat dus niet het soortgelijk gas, voortgebracht in de cokesfabrieken der mijn-, metaal-, chemische en andere bedrijven die het zelf verbruiken.

VERBRUIK (*)

I — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

(Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)

65

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	GROOTWARENHUIZEN												
	KLEDING					MEUBELN			HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN EN ANDERE				
	Groot-waren-huizen zonder onderscheid van bedrijvigheid	Grootwarenhuizen met verschillende artikelen			Groot-waren-huizen in boven-kleding artikelen	Groot-waren-huizen zonder onderscheid van bedrijvigheid	Grootwarenhuizen met verschillende artikelen			Groot-waren-huizen zonder onderscheid van bedrijvigheid	Grootwarenhuizen met verschillende artikelen		
		Maandelijkse omzet					Maandelijkse omzet				Maandelijkse omzet		
		Min dan 5 miljoen	5 miljoen of meer	Totaal			Min dan 5 miljoen	5 miljoen of meer	Totaal		Min dan 5 miljoen	5 miljoen of meer	Totaal
1946 Juli	362	230	390	381	279	381	225	390	382	246	161	258	248
Augustus	328	223	350	343	262	378	207	385	376	271	179	284	273
September	352	259	362	357	326	426	249	433	423	264	181	276	265
October	467	368	477	471	439	464	264	471	460	284	166	300	286
November	384	294	402	396	327	400	286	405	399	363	210	384	366
December	414	340	444	439	309	397	263	403	396	415	216	442	418
1947 Januari	311	314	334	333	218	343	160	352	342	266	218	273	267
Februari	273	242	292	290	201	306	126	314	305	244	151	257	245
Maart	393	294	397	391	402	437	174	432	419	304	178	321	305
April	438	333	436	429	471	429	495	423	429	297	169	314	297
Mei	428	335	439	433	408	408	309	422	409	278	174	291	278
Juni	339	278	357	352	291	338	231	352	338	251	167	261	251
Juli	345	292	368	363	272	374	227	394	374	288	182	301	288
Augustus	307	297	330	328	222	353	241	368	353	316	207	329	316
September	380	329	397	393	326	440	320	455	440	371	248	386	371

TIJDVAK	GROOTWARENHUIZEN Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek				WINKELS MET BIJHUIZEN		COÖPERATIES EN PATROONSWINKELS			
	Algemeen indexcijfer				Algemeen indexcijfer Bron: N. I. S.	Voedings- waren Bron: N. B. B.	Algemeen indexcijfer Bron: N. I. S.	Bakkerij	Voedings- waren	Kleding
	Groot-waren-huizen zonder onderscheid van bedrijvigheid	Grootwarenhuizen met verschillende artikelen								
		Min dan 5 miljoen	5 miljoen of meer	Totaal						
	Maandelijkse omzet				Bron: Nationale Bank van België					
1946 Juli	305	180	319	307	271	258	180	86	229	357
Augustus	304	191	318	307	255	229	175	87	220	327
September	314	202	323	313	287	244	180	83	204	351
October	373	218	380	367	281	266	225	95	233	616
November	375	233	393	379	267	290	207	91	227	393
December	413	247	439	423	298	319	212	89	272	369
1947 Januari	291	236	303	297	262	281	193	86	227	363
Februari	261	170	275	266	255	282	184	83	242	306
Maart	352	204	359	346	303	292	222	94	265	417
April	365	238	368	356	318	291	207	89	257	414
Mei	350	230	357	345	321	291	204	90	268	419
Juni	295	202	304	295	303	274	180	82	255	364
Juli	319	214	334	323	341	313	206	90	284	414
Augustus	316	233	333	324	321	311	224	148	294	390
September	381	277	397	386	368	376	254	155	334	456

(*) Voor het verbruik van suiker en lucifers, zie tabel nr 56.

II — TABAKSVERBRUIK

(Productie en invoer)

66

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillos	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruimtabak
	(miljoenen stuks)			(tonnen)
1936-1938 Jaargemiddelde	195	593	5.161	13.166
1945 Jaargemiddelde	108	249	2.562	6.065
1946 Jaargemiddelde	124	301	6.385	10.144
1944 3 ^e kwartaal	16	39	487	954
4 ^e id.	13	38	375	977
1945 1 ^e id.	19	42	437	1.004
2 ^e id.	23	64	677	1.547
3 ^e id.	32	71	658	1.607
4 ^e id.	34	72	790	1.907
1946 1 ^e id.	31	76	1.241	2.092
2 ^e id.	31	77	1.363	1.996
3 ^e id.	32	77	1.607	2.794
4 ^e id.	30	71	2.174	3.262
1947 1 ^e id.	25	54	2.016	2.587
2 ^e id.	19	55	2.096	2.489
3 ^e id.	24	63	2.457	2.490

III — SLACHTINGEN IN DE 12 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

67

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, vaarzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schappen, lammeren, geiten
1936-38 Maandgemiddelde	16.561	698	12.242	26.679	6.462
1945 Maandgemiddelde	9.605	238	11.505	2.810	1.068
1946 Maandgemiddelde	14.248	1.189	10.406	20.657	11.380
1946 Juli	15.153	751	17.218	20.191	20.799
Augustus	16.004	934	11.857	14.827	17.491
September	15.410	1.939	8.134	17.953	17.592
October	21.387	2.129	8.788	31.078	18.420
November	25.668	3.441	7.343	33.001	26.133
December	23.246	2.912	5.385	28.122	21.782
1947 Januari	13.985	1.786	6.092	29.934	12.034
Februari	11.226	1.151	8.391	26.216	5.316
Maart	11.982	1.557	12.595	34.205	4.060
April	13.361	1.114	14.054	27.596	5.907
Mei	12.732	1.899	8.653	18.781	3.401
Juni	7.724	3.527	7.034	15.518	3.147
Juli	16.743	3.583	11.271	21.039	2.947
Augustus	20.738	2.119	11.050	22.239	2.232
September	30.333	2.367	13.884	23.884	6.827

VERVOER

I — BEDRIJVGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven (*)

(miljoenen franken)

70

TIJDVAK	ONTVANGSTEN				UITGAVEN	SALDO	UITBATINGS- COEFFICIENT
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen	Totaal			
1938 Maandgemidd. (1).	73,8	146,6	5,2	225,6	238,9	- 13,3	105,89
1945 Maandgemiddelde .	123,6	122,0	(2) 12,0	(1) 257,6	(2) 287,4	(2) -29,8	111,58
1946 Maandgemiddeld. v	230,1	364,4	(2) 19,0	(1) 613,5	(2) 689,7	(2) -76,2	112,42
1946 Juli	274,9	395,6	19,7	690,2	687,3	+ 2,9	99,56
Augustus	296,9	376,7	16,2	689,8	674,3	+ 15,5	97,75
September	267,4	394,2	17,6	679,1	647,1	+ 32,0	95,28
October	210,6	444,4	24,0	679,0	687,3	- 8,3	101,22
November	198,2	415,0	18,5	631,7	649,3	- 17,6	102,78
December	242,1	399,0	24,0	665,1	754,2	- 89,1	113,39
1947 Januari	194,0	402,0	28,4	624,4	724,3	- 99,9	115,98
Februari	164,0	384,8	28,0	576,8	708,4	- 131,6	122,81
Maart	224,1	467,3	23,1	714,5	724,9	- 10,4	101,46
April	180,2	482,2	53,3	715,7	738,5	- 22,8	103,19
Mei	225,9	430,0	27,1	683,0	712,2	- 29,2	104,29
Juni	239,8	405,7	16,6	662,0	707,7	- 45,7	102,11
Juli	287,9	416,8	18,5	723,3	766,3	- 43,0	105,94
Augustus	315,7	410,4	21,2	747,3	738,4	+ 8,9	98,80
September	264,7	465,0	25,7	755,4	754,5	+ 0,9	99,89

(1) Nord-Belge inbegrepen.

(2) Deze geldmiddelen stemmen niet nauwkeurig overeen met het gemiddelde der twaalf maandposten; deze cijfers werden door de N.M.B.S. gewijzigd met inachtneming van bepaalde door de Staat verleende subsidiën.

(*) Vanaf Mei 1946, is er rekening gehouden met de door de Staat toegestane subsidiën.

(vervolg)

TIJDVAK	b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd (1)				c) Transportstatistiek (2) 1° Algemeen spoorverkeer							
	A	B	C	A + C	REIZIGERS		ZWARE GOEDEREN					
					Aantal (duizenden)	Reizigers- km. (miljoenen.)	Vervoerde tonnen (duizenden)	Ton-km. (miljoenen)				
								Belgisch binnel. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	Totaal	
1938 Maandgem. (3)	388.982	114.745	90.665	470.647	16.004	511	5.250	186	154	88	428	
1945 Maandgemidd.	124.982	46.401	52.286	177.268	14.216	416	2.119	113	36	22	171	
1946 Maandgemidd.	268.049	85.279	38.064	306.113	18.748	571	4.255	214	119	58	391	
1945 Juli	263.999	79.259	35.467	299.466	18.424	596	4.072	208	82	73	363	
Augustus	273.129	82.565	36.554	309.683	17.974	612	4.192	194	114	83	391	
September	291.590	85.921	35.843	327.433	19.690	623	4.435	218	120	71	409	
October	336.919	93.899	42.641	379.560	19.631	588	5.237	242	146	81	469	
November	315.947	87.132	43.893	359.840	18.115	555	5.059	226	140	86	452	
December	269.371	86.061	39.641	309.012	19.204	572	4.249	200	131	68	399	
1947 Januari	292.076	98.571	37.504	329.580	19.796	579	4.557	210	143	86	439	
Februari	270.074	96.582	36.589	306.663	17.483	520	4.212	197	141	89	427	
Maart	318.358	114.635	45.606	361.964	19.202	571	5.027	230	174	105	509	
April	327.786	108.624	43.584	371.370	19.670	605	5.192	239	161	96	496	
Mei	320.556	103.746	35.424	355.980	18.906	605	4.894	231	152	69	452	
Juni	320.424	105.060	39.256	359.680	19.439	624	4.868	225	164	65	455	
Juli	313.351	97.378	42.713	356.064	18.956	671	4.727	219	173	62	454	
Augustus	321.896	98.215	38.429	360.325	19.019	714	4.830	204	194	85	483	
September	343.702	107.630	40.862	384.564	21.135	679	5.149	235	179	111	525	

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

(1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

(2) Militair vervoer niet inbegrepen.

(3) Nord-Belge inbegrepen.

c) Transportstatistiek (1)

2° Vervoer der voornaamste zware goederen

A — Gezamenlijk verkeer

TIJDVAK	Ton-kilom. (miljoenen)	(duizenden tonnen)										
		Totaal	Landbouw en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooier, kleding	Chemische en artseneijkundige producten	Nijverheidsretten en -olien, petroleum, teer	Diversen
1938 Maandgemiddelde (2)	429	5.250	347	2.161	401	439	476	794	54	191	66	320
1945 Maandgemiddelde	168	2.134	230	1.033	112	105	195	196	20	70	23	149
1946 Maandgemiddelde	391	4.252	324	1.702	345	342	455	468	56	196	58	308
1945 September	225	2.592	203	1.105	269	135	248	295	39	89	20	189
December	345	3.609	314	1.750	253	209	290	330	23	179	47	214
1946 Maart	370	4.005	274	1.778	260	309	401	397	40	203	63	280
Juni	362	4.012	142	1.611	382	357	501	438	53	175	50	303
September	409	4.435	249	1.723	353	368	464	609	116	144	55	354
December	399	4.249	362	1.652	322	380	418	433	44	235	68	335
1947 Januari	439	4.557	204	1.859	388	431	429	424	58	278	94	392
Februari	427	4.213	201	1.806	362	416	389	272	74	277	78	338
Maart	509	5.027	244	2.176	418	487	415	425	66	313	103	380
April	496	5.192	231	2.057	393	481	493	685	59	271	103	419
Mei	452	4.893	172	1.895	407	449	522	710	61	214	76	397
Juni	455	4.862	155	1.865	384	493	508	716	45	223	71	402
Juli	454	4.727	192	1.731	410	406	512	734	41	208	76	419
Augustus	483	4.830	205	1.782	505	473	487	588	83	231	82	396
September	525	5.149	291	1.946	449	465	508	706	69	235	90	395

(1) Militair vervoer niet inbegrepen.

(2) Nord-Belge inbegrepen.

BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN (einde)

B — Belgisch binnenlands verkeer

70

TIJDVAK	Totaal	Land- bouw- en voe- dingspro- ducten	Brand- stoffen	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- mate- rialen, glas en spiegel- glas	Produ- cten der groefbe- drijven, zand, kiesel en aarde	Textiel, leer- looier, kleding	Chemi- sche en arsenij- kundige produ- cten	Nijver- heids- vetten en -oliën, petro- leum, teer	Diversen	Nationale Maatsch. van Buurt- spoorweg.	
												Vervoerde ton- kilom. (duizenden)	
1938 Maandgemiddelde (1)	3.250	231	1.523	10	130	312	673	12	85	26	248	5.858	
1945 Maandgemiddelde	1.722	201	823	28	88	183	179	12	56	16	135	6.124	
1946 Maandgemiddelde	3.138	244	1.459	31	205	382	375	22	135	29	256	5.894	
1946 Juli	3.069	136	1.368	38	206	438	449	18	108	42	266	5.660	
Augustus	2.675	94	1.378	17	200	365	384	33	111	23	270	4.817	
September	3.152	173	1.433	19	195	364	470	73	107	24	295	5.435	
October	3.689	616	1.548	13	209	372	469	23	107	24	308	8.052	
November	3.522	773	1.455	12	208	321	357	10	92	19	275	8.507	
December	2.906	228	1.422	7	213	304	307	14	119	18	274	4.360	
1947 Januari	3.016	101	1.565	14	216	304	312	12	165	21	306	3.664	
Februari	2.657	84	1.471	11	198	266	181	14	162	20	260	3.074	
Maart	3.132	111	1.692	14	235	285	295	12	169	25	294	4.052	
April	3.442	100	1.695	21	239	366	495	11	156	24	335	4.685	
Mai	3.312	82	1.614	15	225	382	515	12	127	28	312	4.395	
Juni	3.211	70	1.557	14	233	361	525	10	116	29	296	4.411	
Juli	3.130	92	1.425	14	266	387	526	12	110	29	329	4.598	
Augustus	2.925	100	1.344	9	199	344	435	41	127	24	302	4.355	
September	3.226	184	1.467	11	201	369	617	28	123	28	298	4.842	

(1) Nord-Belge inbegrepen, wat de N.M.B.S. betreft.

III — HAVENVERKEER

a) Haven van Antwerpen

Bronnen: Havendienst der stad Antwerpen en Bulletin over de handel met de vreemde landen.

71

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART					
	IN			UIT			IN			UIT		
	Aantal schepen	Tonnen- maat (duizen- den register- tonnen)	Goederen (duizen- den metrieke tonnen)	Aantal schepen	Goederen (duizen- den metrieke tonnen)		Aantal schepen	Laad- vermogen (duizen- den m3)	Goederen (duizen- den metrieke tonnen)	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizen- den m3)	Goederen (duizen- den metrieke tonnen)
1936-1938 Maandgem.	988	2.008	1.072	837	151	1.072	3.917	1.317	417	3.762	1.268	366
1945 Maandg.	299	1.121		55	240		2.049	720	139	2.014	704	399
1946 Maandg.	440	938	743	283	152	242	2.242	782	247	2.200	774	411
1946 Sept. . .	438	945	845	293	143	296	2.510	825	236	2.458	826	487
October. . .	519	1.005	770	374	143	364	2.463	893	283	2.430	860	459
Nov.	522	1.051	715	402	129	293	2.394	824	306	2.251	795	399
Decemb. . .	432	985	654	247	95	394	1.883	657	236	1.707	576	311
1947 Januari .	422	1.033	863	299	142	171	2.389	892	230	2.155	748	505
Februari . .	503	1.289	962	366	133	406	384	163	10	515	215	162
Maart	611	1.538	1.053	466	163	547	2.207	803	237	2.204	814	551
April	642	1.529	1.283	515	137	523	2.930	1.107	358	2.928	1.102	701
Mai	729	1.715	1.438	551	173	883	2.965	1.146	342	2.949	1.150	763
Juni	716	1.758	1.451	530	183	685	3.242	1.220	324	3.085	1.160	797
Juli	600	1.476	1.312	399	147	619	2.794	1.013	313	2.520	930	334
Augustus . .	815	2.114	1.588	638	217	427	3.435	1.096	290	3.624	1.211	816
Sept.	662	1.675	1.349	491	176	652	3.212	1.034	300	3.331	1.153	706

b) Haven van Gent

Bronnen: Havendienst van Gent en Bulletin over de handel met de vreemde landen.

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART	
	IN			UIT			GOEDEREN (duizenden metrieke tonnen)	
	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen)	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen)	Gelost	Geladen
1936-1938 Maandgem.	169	177	208	170	178	92	174	152
1945 Maandgemiddeld	60	147		61	147			
1946 Maandgemiddeld	62	76	98	60	71	19		
1946 September	70	86	129	63	77	28	57	25
October	79	91	180	80	94	29	69	33
November	70	86	46	67	58	33	76	10
December	73	80	62	63	67	30	49	13
1947 Januari	77	99	109	80	103	34	25	14
Februari	54	81	66	54	74	73	2	13
Maart	74	94	123	67	83	34	14	7
April	76	108	132	80	104	50	61	16
Mai	73	100	116	79	121	76	99	38
Juni	90	123	116	87	113	68	90	52
Juli	111	178	189	96	151	87	94	36
Augustus	99	130	191	111	159	87	69	47
September	82	122	183	82	116	70	104	35

BUITENLANDSE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE MET DE OVERIGE LANDEN

N. B. — Daar de gegevens van deze statistiek uitsluitend werden ontleend aan de douaneindeclaringen ondertekend door in- en uitvoerders, kon geen rekening gehouden worden met deze transacties die, in verband met de omstandigheden, door het Bestuur der Douanen niet konden worden opgenomen.

SAMENVATTING NAAR DE VIJF GROEPEN DER ALGEMENE NOMENCLATUUR AANGENOMEN DOOR DE OVEREENKOMST VAN BRUSSEL VAN 31 DECEMBER 1913

75

TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tonnen)					WAARDE (miljoenen franken)						GEMIDDELDE PRIJS PER TON (franken)	INVOER (-) OF UITVOER (+) (miljoenen franken)	VERHOUDING VAN UITVOER TOT INVOER IN FOU.
	Levende dieren	Voedings- middelen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Totaal	Levende dieren	Voedings- middelen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Onbew. goud en zilver, gouden en zilve- ren munt	Totaal			
INVOER														
1936-38 Maandgem.	1,0	331,5	2.473,8	62,1	2.868,4	3,1	407,8	1.112,4	459,6	35,7	2.018,6	704		
1946 Maandgemidd.	0,7	206,6	1.381,9	55,2	1.644,4	6,3	1.016,5	1.789,1	1.538,9	29,3	4.380,1	2.664		
1946 Januari	—	132,1	1.274,1	33,4	1.439,6	0,2	511,3	1.400,3	751,7	7,4	2.670,9	1.855		
Februari	—	397,9	1.122,8	34,6	1.555,3	0,6	612,6	1.463,8	707,5	—	2.784,5	1.790		
Maart	—	309,3	1.246,8	34,3	1.590,4	2,1	748,0	1.376,2	836,7	—	2.963,0	1.863		
April	—	113,7	1.229,5	51,4	1.394,6	0,9	637,0	1.347,7	1.158,1	1,2	3.142,9	2.254		
Mei	0,1	124,2	1.335,9	35,7	1.495,9	2,4	821,1	1.771,2	1.185,4	0,4	3.780,5	2.527		
Juni	—	117,4	1.309,9	40,8	1.468,1	2,3	838,6	2.013,7	1.277,2	—	4.131,8	2.814		
Juli	0,1	98,4	1.435,8	62,2	1.596,5	4,0	500,8	1.812,0	1.699,4	1,2	4.017,4	2.516		
Augustus	—	177,9	1.562,3	52,0	1.792,2	1,1	1.695,9	1.915,1	1.732,6	15,0	5.359,7	2.991		
September	—	143,9	1.483,6	55,7	1.683,2	1,1	892,6	1.980,7	1.642,3	80,9	4.697,6	2.731		
October	2,2	256,9	1.610,9	81,3	1.951,3	18,5	1.857,8	1.926,5	2.510,9	115,9	6.429,6	3.295		
November	2,6	372,7	1.691,3	72,3	2.138,9	19,4	1.719,0	2.515,8	2.273,0	75,7	6.602,9	3.087		
December	2,8	234,3	1.279,5	109,5	1.626,1	23,4	1.363,2	1.946,4	2.693,7	53,9	6.080,6	3.739		
1947 Januari	2,7	232,7	1.427,1	57,8	1.720,2	19,7	1.451,6	2.572,8	1.940,2	55,4	6.039,7	3.511		
Februari	1,4	157,1	1.176,5	82,8	1.417,7	12,0	1.182,8	2.072,4	1.988,4	1,5	5.257,0	3.708		
Maart	1,4	192,6	1.544,5	49,8	1.788,3	15,2	1.222,0	2.593,6	2.139,6	69,8	6.040,2	3.378		
April	1,8	260,1	1.932,8	65,8	2.260,5	16,6	1.118,0	2.862,8	2.516,2	68,9	6.582,5	2.912		
Mei	3,6	205,4	2.217,4	69,5	2.495,9	31,8	1.008,2	2.670,6	2.473,0	63,0	6.246,6	2.503		
Juni	3,2	230,8	2.111,9	69,7	2.415,6	37,4	1.193,9	2.671,8	2.375,4	89,1	6.367,6	2.636		
Juli	3,9	200,7	2.145,9	56,1	2.406,6	40,9	1.138,6	2.881,3	2.012,4	10,7	6.083,9	2.528		
Augustus	5,8	310,9	2.210,0	73,8	2.600,5	58,4	1.516,3	2.891,9	2.622,1	59,2	7.147,9	2.749		
September	7,5	201,1	2.153,8	74,0	2.436,4	86,3	1.320,0	2.761,1	2.598,9	81,4	6.847,7	2.810		
UITVOER														
1936-38 Maandgem.	0,5	54,4	1.447,0	410,5	1.912,4	5,6	99,4	831,0	902,1	21,1	1.859,2	972	— 159,4	92,1
1946 Maandgemidd.	0,2	13,9	412,6	192,8	619,5	9,1	73,6	866,9	1.517,1	4,5	2.471,2	3.989	— 1908,9	56,4
1946 Januari	—	35,7	242,5	93,5	371,7	1,5	75,1	470,8	626,7	—	1.174,1	3.159	— 1496,8	44,0
Februari	—	31,4	244,3	108,3	384,0	1,0	91,2	544,4	662,3	0,1	1.299,0	3.383	— 1485,5	46,6
Maart	—	17,3	328,6	164,5	510,4	0,7	57,1	773,0	1.038,6	0,7	1.870,1	3.664	— 1092,9	63,1
April	—	6,7	338,8	137,8	483,3	1,0	49,2	705,3	909,5	1,3	1.666,3	3.448	— 1476,6	53,0
Mei	0,1	19,9	372,0	181,7	573,7	10,7	118,7	796,8	1.358,9	1,2	2.286,3	3.985	— 1494,2	60,5
Juni	0,1	12,4	375,4	187,2	575,1	8,6	91,6	719,1	1.421,3	0,6	2.241,2	3.898	— 1890,6	54,2
Juli	0,1	4,3	490,6	223,7	718,7	9,3	36,6	1.028,0	1.815,8	0,7	2.890,4	4.022	— 1127,0	71,9
Augustus	0,1	1,4	455,2	196,6	653,3	2,6	15,2	763,6	1.462,0	0,1	2.243,5	3.434	— 3116,2	41,9
September	0,2	1,4	483,1	226,5	711,2	8,8	25,1	1.133,8	1.836,1	0,2	3.003,9	4.224	— 1593,7	65,3
October	0,2	5,2	617,0	275,5	897,9	11,3	107,4	1.126,5	2.429,3	39,6	3.714,1	4.136	— 2715,5	57,8
November	0,2	10,2	471,3	246,6	728,3	16,7	65,9	1.078,9	2.130,4	2,2	3.294,1	4.523	— 3308,8	49,9
December	0,8	20,9	532,9	272,2	826,8	37,4	149,6	1.263,0	2.514,2	6,9	3.971,1	4.803	— 2109,5	65,3
1947 Januari	0,6	14,5	425,6	164,4	605,1	22,4	133,2	975,4	1.529,0	12,7	2.872,7	4.417	— 3367,0	44,3
Februari	1,4	11,6	456,4	237,0	706,4	52,1	152,3	1.272,4	2.804,5	26,3	4.307,6	6.098	— 950,0	81,9
Maart	0,7	5,9	608,3	289,8	904,7	45,3	85,2	1.405,2	3.270,2	24,6	4.830,5	5.339	— 1280,0	80,0
April	0,2	8,9	772,0	319,3	1.100,4	14,8	97,1	1.804,9	3.408,2	15,7	5.340,8	4.863	— 1241,7	81,1
Mei	0,8	24,9	839,7	318,7	1.184,1	28,3	113,3	1.904,3	3.382,5	1,8	5.430,2	4.586	— 816,4	86,9
Juni	0,2	11,2	817,0	344,9	1.173,3	7,3	90,7	1.957,0	3.716,8	15,0	5.786,8	4.932	— 580,8	90,9
Juli	0,1	24,7	950,3	367,7	1.342,8	1,8	141,1	1.834,5	3.794,3	3,0	5.774,7	4.300	— 309,2	94,9
Augustus	1,2	42,3	729,9	229,3	996,8	43,3	224,6	1.421,5	2.187,5	13,0	3.889,9	3.902	— 3258,0	54,4
September	1,1	20,8	909,3	339,8	1.271,0	37,0	135,8	2.115,0	3.807,5	2,9	6.098,2	4.798	— 749,5	89,0

WERKLOOSHEID

I — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

81

Bron: *Steunfonds voor Werklozen.*

MAAND	Aantal gecontroleerde werklozen						Duizenden verloren werkdagen		
	Ingeschreven werklozen			Daggemiddelden			geheel werklozen	gedeeltelijk werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk werklozen	Totaal			
1946 Juli	46.448	49.723	96.171	32.635	15.055	47.690	783	363	1.146
Augustus	42.009	65.727	107.736	30.637	18.905	49.542	705	437	1.142
September	42.328	37.077	79.403	26.937	9.768	36.705	808	292	1.100
October	37.123	33.918	71.041	26.076	11.128	37.204	600	256	856
November	39.356	38.462	77.818	28.647	14.744	43.391	659	339	998
December	54.360	137.196	191.556	36.986	43.756	80.742	1.036	1.226	2.262
1947 Januari	54.254	122.785	177.039	40.364	49.877	90.241	969	1.197	2.166
Februari	53.387	147.991	201.578	43.786	87.193	130.979	1.048	2.089	3.137
Maart	61.139	140.824	201.963	42.991	50.658	93.649	1.277	1.516	2.793
April	43.441	44.253	87.694	32.449	18.705	51.154	715	406	1.121
Mei	38.983	40.314	79.297	28.872	16.297	45.169	636	358	993
Juni	40.440	56.580	97.020	26.465	19.794	46.259	794	590	1.384
Juli	40.007	93.320	133.327	28.543	26.361	54.904	655	625	1.280
Augustus	43.249	86.741	129.990	27.891	20.846	48.737	809	660	1.469
September	43.463	41.840	85.323	29.963	15.513	45.476	720	367	1.087

II — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

Bron: *Steunfonds voor Werklozen.*

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werk- dagen	Het Rijk	Ant- werpen	Brabant	West- Vlaan- deren	Oost- Vlaan- deren	Hene- gouwen	Luik	Limburg	Luxem- burg	Namen
	van	tot											

Daggemiddelde der maand

1946 Juli	—	—	24	47.690	15.332	4.071	8.900	12.273	4.243	1.806	775	33	257
Augustus	—	—	23	49.542	16.111	3.788	10.493	10.988	4.501	2.435	837	63	326
September	—	—	30	36.705	12.857	3.128	7.650	8.902	2.352	979	573	52	212
October	—	—	23	37.204	16.702	3.008	6.073	8.091	1.726	815	537	34	218
November	—	—	23	43.391	21.082	3.281	7.590	7.916	1.688	971	605	76	182
December	—	—	28	80.742	25.870	7.046	19.455	17.452	5.395	2.431	1.531	722	840
1947 Januari	—	—	24	90.241	27.026	8.764	19.889	19.907	5.777	3.512	2.297	1.629	1.440
Februari	—	—	24	130.979	36.988	13.770	28.228	28.936	9.129	5.670	3.717	2.071	2.527
Maart	—	—	30	93.649	29.375	10.119	15.539	20.632	6.502	3.681	2.435	2.435	1.290
April	—	—	22	51.154	19.858	5.261	8.999	11.405	2.849	1.474	900	108	300
Mei	—	—	22	45.169	17.816	4.451	7.458	10.557	2.578	1.261	780	49	219
Juni	—	—	30	46.259	19.343	4.518	6.697	10.688	2.635	1.480	632	37	229
Juli	—	—	23	54.904	18.381	5.612	8.008	12.498	6.347	2.933	754	38	333
Augustus	—	—	29	48.737	15.233	5.392	8.482	12.214	3.862	2.404	736	50	314
September	—	—	24	45.476	14.864	5.637	8.337	11.757	2.112	1.833	610	59	267

Daggemiddelde der week

1947 Augustus	3	9	6	53.813	15.800	5.716	10.309	12.042	5.084	3.739	724	48	351
	10	16	5	54.799	17.162	5.610	9.697	12.936	5.320	2.745	960	56	313
	17	23	6	46.924	15.080	5.046	7.706	12.193	3.662	2.137	695	62	343
	24	30	6	43.569	13.588	5.302	7.121	11.765	3.101	1.717	640	46	289
	31	6	6	45.591	15.097	5.325	7.775	12.254	2.387	1.737	702	41	273
September	7	13	6	44.952	14.632	5.533	7.668	12.164	2.220	1.786	639	41	269
	14	20	6	45.751	15.276	5.559	8.233	11.793	2.064	1.878	629	59	260
	21	27	6	46.032	15.042	5.689	8.767	11.683	2.095	1.830	590	66	270
	28	4	6	45.171	14.504	5.765	8.683	11.392	2.069	1.837	580	71	270

III — INDELING DER INGESCHREVEN GEHEEL WERKLOZEN NAAR BEROEPSGROEP

(aantal werklozen op het einde der maand)

Bron : Steunfonds voor Werklozen.

TIJDVAK	IJzer en staal	Metaalbewerking	Textiel (voortbrenging)	Kleding	Hout	Chemie	Glas	Aardewerk	Leder	Papier	Bouwnijverheid	Steen	Graphische bedrijven	Diamant	Tabak	Voeding	Landbouw	Bos, jacht	Visvangst	Hotels, spijshuizen	Vervoer	Handel	Bedienden	Ongeschoolden	Leerjongens	Allerlei	TOTAAL
1947 Januari ...	36	2.187	1.519	636	1.526	61	76	1.352	416	115	3.558	208	131	3.013	—	1.591	1.645	351	1.202	2.492	463	1.576	13.484	1.108	1.303	40.049	
Februari ..	46	2.394	1.564	695	2.091	64	83	1.402	540	121	4.088	237	150	3.944	—	1.614	1.876	353	1.274	2.601	479	1.547	14.578	1.518	1.467	44.726	
Maart ...	40	2.149	1.483	603	1.808	106	76	1.017	480	118	2.354	202	136	4.008	—	1.652	1.420	314	1.283	2.488	552	1.542	12.873	1.445	1.653	39.802	
April	35	1.800	1.349	522	1.581	48	66	347	431	102	1.511	154	121	3.238	514	958	1.026	62	252	1.198	2.192	523	1.529	10.772	1.030	1.606	32.967
Mei	26	1.546	1.228	476	1.521	49	43	241	377	81	1.087	133	116	3.151	462	813	575	74	314	1.057	2.070	484	1.479	9.245	764	1.512	28.924
Juni	25	1.469	1.239	690	1.525	56	43	222	544	73	1.182	128	152	2.695	442	777	855	72	340	985	1.915	510	1.624	8.851	949	1.432	28.795
Juli	21	1.607	1.269	983	1.695	70	47	155	832	96	1.365	112	151	2.092	456	786	755	63	206	904	1.953	539	1.697	9.257	1.132	1.467	29.710
Augustus .	23	1.679	1.347	1.086	1.533	63	43	169	634	100	1.450	150	161	1.364	434	872	729	84	199	1.145	1.998	590	1.879	9.423	1.396	1.597	30.148
September.	30	1.586	1.475	884	1.468	56	56	427	518	427	1.755	130	146	973	396	918	1.115	100	226	1.501	2.128	587	1.896	9.857	1.618	1.753	31.685

BANKSTATISTIEKEN

I — BELGIE EN BELGISCH CONGO DRIEMAANDELIJKSE STATEN DER BANKEN (1)

85

(miljoenen franken)

POSTEN	31 Dec. 1946 (2)	31 Maart 1947 (2)	30 Juni 1947 (2)	30 Sept. 1947 (2)
ACTIVA				
A. <i>Spaargelden</i> (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. <i>Beschikbare en vlottende middelen</i> :				
Kas, Nationale Bank, Postrekening	3.361	3.016	2.890	2.078
Daggeld	1.298	1.260	2.049	1.811
Bankiers	5.594	4.601	3.999	3.989
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	412	440	463	363
Andere te innen waarden op korte termijn	1.119	1.169	1.354	1.290
Effecten-portefeuille	37.130	38.306	40.068	39.687
a) Handelswissels	3.678	4.837	5.047	4.976
b) Overheidsfondsen herdisconteerbaar bij de Nationale Bank	12.731	11.826	10.731	12.363
c) Overheidsfondsen mobiliseerbaar bij de Nationale Bank tot beloop van 95 pCt.	21.081	21.643	24.290	22.348
d) Te ontvangen Schatkistcertificaten (M. B. 5-12-1945, art. 10)	—	—	—	—
Prolongaties en voorschotten op effecten	836	822	849	833
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	3.657	3.125	3.024	3.230
Diverse debiteuren	11.265	10.713	10.779	11.304
Effecten	6.707	6.682	6.848	6.378
a) Belegde wettelijke reserve	127	129	163	163
b) Belgische overheidsfondsen	5.059	4.887	4.647	4.498
c) Buitenlandse overheidsfondsen	294	300	272	272
d) Bankaandelen	344	383	389	389
e) Andere fondsen	883	983	1.377	1.056
Diversen	306	282	471	345
Niet gestort kapitaal	21	18	19	18
<i>Totaal beschikbare en vlottende middelen</i>	71.706	70.434	72.813	71.326
C. <i>Vastgelegde middelen</i> :				
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	5	5	5	5
Gebouwen	350	437	448	470
Participaties in dochtermaatschappijen voor immobiëlen	102	103	102	112
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor immobiëlen	62	65	72	80
Materieel en menbilair	22	30	40	52
<i>Totaal vastgelegde middelen</i>	541	640	667	719
Algemeen totaal der Activa	72.247	71.074	73.480	72.045
PASSIVA				
A. <i>Spaargelden</i> (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. <i>Opvraagbaar</i> :				
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeisers	97	131	193	139
Daggeld	40	29	21	31
Bankiers	3.084	3.094	3.270	3.188
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	677	549	606	783
Geaccepteerde wissels	3.657	3.125	3.027	3.230
Andere te betalen waarden op korte termijn	1.386	1.329	2.602	1.414
Crediteuren wegens wissels ter incasso	603	672	874	988
Deposito's en crediteuren	40.019	45.845	47.128	47.147
a) Dadelijk opvraagbaar en op ten hoogste 30 dagen	43.785	43.405	44.086	43.950
b) Op meer dan 30 dagen	2.234	2.440	3.042	3.197
Obligaties en kasbons	14	14	16	20
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	277	432	441	448
Diversen	1.482	1.379	1.506	1.697
<i>Speciaal opvraagbaar</i> (besluitwet van 6 October 1944) :				
Tijdelijk onbeschikbare rekeningen (artikels 16 en 17) :				
a) Dadelijk opvraagbaar en op ten hoogste 30 dagen	11.264	10.323	9.477	8.584
b) Op meer dan 30 dagen	204	190	180	163
<i>Totaal opvraagbaar</i>	68.803	67.112	69.341	67.832
C. <i>Niet opvraagbaar</i> :				
Kapitaal	2.343	2.737	2.776	2.845
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	77	174	193	193
Wettelijke reserve (artikel 13, koninklijk besluit 185)	129	132	166	166
Beschikbare reserve	818	852	935	939
Reservefonds	77	67	69	70
<i>Totaal niet opvraagbaar</i>	3.444	3.962	4.139	4.213
Algemeen totaal der Passiva	72.247	71.074	73.480	72.045

(1) Omloopsnelheid van het geld in de banken, zie tabel nr 35.

(2) De globale staat bevat, wat de banken betreft welke haar bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de Kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels.

De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de Kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, Filialen en Dochtermaatschappijen ».

(millioenen franken)

ACTIVA

	7-8-1947	12-8-1947	21-8-1947	28-8-1947	4-9-1947	11-9-1947	18-9-1947	25-9-1947
Goudvoorraad	17.927	17.938	17.959	17.960	17.962	17.966	17.986	17.985
Onbeschikbaar goudsaldo na herwaarde- ring van de goudvoorraad (Besluitwet n° 5 van 1-5-1944)	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493
<i>Totaal van de goudvoorraad...</i>	28.420	28.431	28.452	28.453	28.455	28.459	28.479	28.478
Buitenlandse deviezen { op zicht	6.745	6.758	7.467	7.638	6.757	6.816	5.931	5.458
Te ontvangen deviezen { op termijn	5.409	5.130	4.330	4.523	5.419	5.473	6.410	6.712
Vorderingen in Belgische franken op het buitenland	20	17	17	17	14	14	23	13
Papier op België { Handelspapier	367	386	377	393	301	342	339	284
Uitgegeven door instel- lingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaar- borgd zijn	2.463	2.246	2.730	2.193	2.757	2.259	2.030	1.941
Overheidseffecten	3.536	2.855	2.092	1.679	1.689	2.091	2.601	2.495
Voorschotten op overheidsfondsen	21	6	17	68	83	83	63	63
Deel- en pasmunt	281	276	294	356	492	316	319	440
Deelneming in het Internationaal Munt- fonds :	760	770	794	749	735	737	757	728
Voorschotten aan { voor cessie van goud..	1.514	1.464	1.414	1.364	1.314	1.264	1.214	1.164
de Staat { in Belgische franken...	986	986	986	986	986	986	986	986
Voorschot in Luxemburgse franken aan het Groothertogdom Luxemburg	44	44	44	44	44	44	44	44
Vorderingen op de Staat :								
Voorschotten aan de Schatkist :								
Certificaten «A» (eigen rekening en Dienst voor Onderlinge Hulp)	45.404	46.199	46.119	46.864	47.684	47.489	46.359	46.604
Certificaten «C» (soldij der Geall. Legers)	1.032	1.032	1.032	1.032	1.032	1.032	1.032	1.032
Andero vorderingen op de Staat	1.050	1.050	1.050	1.050	1.050	1.050	1.050	1.050
Overheidsfondsen	637	637	637	637	637	637	637	637
Gebouwen, materieel en meubelen....	146	146	146	146	146	146	146	146
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	275	275	275	275	275	274	274	274
Debiteuren wegens termijnverkoop van deviezen en goud	989	857	837	895	902	954	1.187	1.318
Diversen	175	177	180	180	184	184	187	128
	100.274	99.742	99.290	99.542	100.956	100.650	100.068	99.995
Emissiebank te Brussel	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597
	164.871	164.339	163.887	164.139	165.553	165.247	164.665	164.592

PASSIVA

	7-8-1947	12-8-1947	21-8-1947	28-8-1947	4-9-1947	11-9-1947	18-9-1947	25-9-1947
Bankbiljetten in omloop	78.228	78.071	77.612	77.818	79.185	79.013	78.309	78.125
Rekening-courantsaldi :								
van de Schatkist	3	4	5	1	4	4	4	5
Internationaal Muntfonds :								
Rekening Belgische franken	986	986	986	986	986	986	986	986
Rekening Luxemburgse franken	44	44	44	44	44	44	44	44
Banken in het buitenland	1.842	1.706	1.684	1.611	1.665	1.718	1.547	1.607
Diverse	2.286	2.184	2.225	2.280	2.258	2.023	2.117	2.041
<i>Totaal der verbintenissen op zicht...</i>	83.389	82.995	82.556	82.741	84.142	83.788	83.007	82.808
Tijdelijk onbeschikbare rekeningen	170	169	168	166	167	166	165	164
Te leveren deviezen en goud	989	857	837	895	902	953	1.187	1.318
Schatkist : Onbeschikbare rekening wegens herwaarding (besluitwet n° 5 van 1-5-1944)	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493
Pensioenkas van het Personeel	275	275	275	275	274	274	274	274
Crediteuren wegens termijn aankopen van deviezen	20	17	17	17	14	14	23	13
Uitgestelde inventarisoperatiën en diver- sen	844	843	852	863	878	878	836	843
Kapitaal	200	200	200	200	200	200	200	200
Reserves en afschrijvingsrekeningen....	437	437	437	437	437	437	437	437
	96.817	96.286	95.835	96.087	97.507	97.203	96.622	96.550
Besluitwet van 6 October 1944 :								
Oude biljetten over te boeken op tijdelijk onbeschikbare of geblokkeerde rekenin- gen en niet aangegeven oude biljetten...	530	529	528	528	519	517	516	515
Schatkist { Voorlopig fonds in afrekening op het bedrag van de door de Onbe- schikbare Staat verworven biljetten inge- volg art. 1, § 2, van besluit- wet van 6 October 1944.....	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
rekeningen { Speciale rekening geopend krachtens art. 9 der wet van 14 October 1945	63.524	63.524	63.524	63.524	63.527	63.527	63.527	63.527
	164.871	164.339	163.887	164.139	165.553	165.247	164.665	164.592

MAANDSTATEN VAN DE BANQUE DU CONGO BELGE

(millioenen franken)

85

ACTIVA

	31-12-1946	31-1-1947	28-2-1947	31-3-1947	30-4-1947	31-5-1947
Goudvoorraad (*)	616	621	621	621	621	621
Speciale rekening van de Kolonie (**)...	105	105	105	105	105	105
Diverse kasvoorraden	29	28	27	29	29	36
Banktegoed { in franken	224	367	348	370	347	504
{ in vreemde deviezen	1.320	1.208	1.219	1.220	1.413	1.360
Belgische en Kongolese fondsen	186	186	186	186	186	186
Overheidspapier op de Kolonie, België en het buitenland	5.855	5.917	5.980	6.272	6.587	6.437
Wissels en ander handelspapier	297	256	248	338	368	459
Debiteuren	159	162	159	185	213	217
Kolonie « speciale rekening voorschot op goud »	524	519	519	519	519	519
Belgische Staat	257	244	267	240	244	246
Gebouwen en materieel	13	14	14	16	19	20
Diversen	3	5	5	6	5	5
	9.588	9.632	9.698	10.107	10.636	10.715

PASSIVA

	31-12-1946	31-1-1947	28-2-1947	31-3-1947	30-4-1947	31-5-1947
Kapitaal	20	20	20	20	20	20
Reservefonds	43	43	43	43	43	43
Biljetten en munten in omloop	1.610	1.621	1.631	1.663	1.659	1.685
Crediteuren op zicht { diversen	5.896	5.809	5.921	6.119	6.714	6.727
{ Kolonie	1.498	1.525	1.510	1.608	1.509	1.595
Crediteuren op termijn { diversen	81	67	68	62	59	56
{ Kolonie	—	—	—	—	71	71
Onafgedane transfers en diversen	440	547	505	592	561	518
	9.588	9.632	9.698	10.107	10.636	10.715

(*) Kg 14.632,09407 fijn goud.

(**) Art. 19 van de conventie van 21 Juni 1935 voor de uitgifte van bankbiljetten en tekenmunten.

II — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

Banque de France

(millioenen franken)

DATUM	Gouden munt en munt-materiaal	Verhandelb. schakelbons (deelnem. v. den Staat aan het Intern. Muntf. en insch. op het kap. v. de Inter. Bank v. Hensiel en Ontw.)	Dadelijk beschikbare te goeden in het buitenland	Wisselportefeuille en overheidspapier. (1)	In Frankrijk aangekocht verhandelbaar papier (decreet van 17 Juni 1938)	Voorschotten op effecten	Verhandelbaar Schatkistpapier	Rente-loze voorschotten aan de Staat (wet van 9 Juni 1857, conventie van 29-3-1878enz.)	Voorlopige voorschotten aan de Staat (conventies van 29-9-38, 29-2-40, 9-6-40, 8-6-44, enz.)	Voorlopige voorschotten aan den Staat ter betaling van de onderhoudskosten der Duitse bezettingstroepen in Frankrijk	Bankbiljetten in omloop	Creditsaldi in rekening-courant	Dekningsprocentage
1945 Jaargemidd. (2)	72.593	—	44,4	19.220	14.055	3.624	32.542	10.000	7.268	426.000	542.099	71.444	(3) 11,84
1946 Jaargemiddelde	106.259	—	19,3	48.978	25.779	4.173	—	10.000	20.612	426.000	638.008	58.666	15,29
1946 4 Juli	94.817	—	4,4	44.639	24.998	4.053	35.000	10.000	16.850	426.000	636.706	51.187	13,78
8 Augustus	94.817	—	4,7	59.325	24.067	4.466	35.000	10.000	1.750	426.000	624.205	59.653	13,86
5 September	94.817	—	2,9	60.483	26.113	4.632	35.000	10.000	12.100	426.000	648.485	54.612	13,49
10 October	94.817	—	3,0	64.613	32.977	4.712	35.000	10.000	34.700	426.000	683.219	53.693	12,87
7 November	94.817	—	2,9	68.742	31.224	5.115	35.000	10.000	55.500	426.000	700.032	57.295	12,52
5 December	94.817	—	2,8	72.358	37.206	4.621	35.000	10.000	57.100	426.000	715.498	59.071	12,24
1947 9 Januari	94.817	—	0,8	83.935	39.165	4.614	35.000	10.000	63.100	426.000	732.057	60.760	11,95
6 Februari	94.817	—	0,8	83.047	36.698	4.643	35.000	10.000	58.200	426.000	735.330	54.820	12,—
6 Maart	82.817	12.000	0,3	85.893	43.334	4.305	35.000	10.000	67.500	426.000	747.922	58.315	10,27
10 April	82.817	12.000	0,3	84.608	44.998	4.385	35.000	50.000	51.300	426.000	763.734	61.726	10,03
8 Mei	82.817	12.000	0,3	86.993	44.521	4.459	35.000	50.000	55.700	426.000	774.219	62.795	9,89
5 Juni	82.817	12.000	0,3	84.571	41.503	4.405	35.000	50.000	78.700	426.000	788.003	64.532	9,71
10 Juli	64.817	12.000	0,2	81.287	57.514	4.696	53.000	50.000	106.700	426.000	825.187	72.670	7,22
7 Augustus	64.817	12.000	0,2	94.550	41.633	4.420	53.000	50.000	113.700	426.000	832.422	70.363	7,18
4 September	64.817	12.000	0,2	96.036	40.407	4.469	53.000	50.000	134.500	426.000	854.124	67.628	7,03

Discontorente { huidige: 2,50 pCt. sedert 9 October 1947.
vorige: 1 3/4 pCt. sedert 10 Januari 1947.

- (*) Zonder inachtneming van den weekstaat van 27-12-1945.
- (1) Deze rubriek omvat de gediscoteerde binnenlandse wissels, de door het « Office des Céréales » gegarandeerde wissels en, met ingang van 8 November 1945, het gediscoteerd papier op het buitenland.
- (2) Gemiddelde berekend naar de weekstaten der eerste vijf en der laatste vijf maanden.
- (3) Conventie van 29-2-1940 en van 20-9-1945.
- (4) Overdracht van 18 milliard frank aan het « Fonds de Stabilisation des Changes ».

Bank of England

(duizenden £)

DATUM	Metaalvoorraad		Beleggingen van het « Banking Department »				Bankbiljetten in omloop (Issue Department)	Toegelaten bedrag voor de biljetten-omloop (1)	Deposito's (Banking Department)				Verhouding van de metaalvoorraad van het Bank. Department tot het saldo van zijn deposito's pCt.
	Gouden munten en baren (Issue Department)	Gouden en zilveren munt (Banking Department)	Door de Staat gewaarborgde fondsen	Disconto en voorschotten	Andere waarden	Totaal			Openbare organen	Banken	Andere deposito's	Totaal	
1945 Jaargemiddeld.	245	961	251.841	9.214	14.978	276.033	1.284.388	1.310.577	12.781	217.876	55.063	285.720	9,6
1946 Jaargemiddeld.	248	(2) 1.080	260.197	15.588	18.308	294.093	1.358.271	1.402.885	12.626	254.701	53.970	321.297	14,4
1946 10 Juli	248	1.610	247.823	9.977	15.416	273.216	1.369.722	1.400.000	6.970	224.864	55.319	287.153	11,2
7 Augustus	248	1.276	274.198	18.282	22.502	314.982	1.390.988	1.400.000	13.910	241.100	52.155	307.165	3,4
4 September	248	1.025	275.746	11.145	17.829	304.720	1.367.450	1.400.000	10.105	251.353	58.624	320.082	10,6
9 October	248	1.107	280.491	11.247	17.293	309.031	1.361.866	1.400.000	10.354	267.569	52.893	330.816	11,9
6 November	248	1.029	283.036	12.023	27.733	322.792	1.365.106	1.400.000	19.490	266.749	54.883	341.122	10,6
4 December	248	(3) 1.073	298.463	20.834	16.569	335.866	1.375.670	1.400.000	9.859	279.573	54.131	343.543	8,4
1947 8 Januari	248	1.104	321.238	17.662	18.127	357.027	1.402.033	1.450.000	13.916	314.490	59.769	388.175	12,7
5 Februari	248	1.068	247.783	23.662	26.725	298.170	1.371.055	1.450.000	22.909	280.742	56.428	300.079	22,3
5 Maart	248	832	343.266	12.116	18.620	374.002	1.381.418	1.450.000	9.795	318.950	96.460	425.205	16,4
9 April	248	681	335.931	18.237	16.773	370.941	1.402.890	1.45.000	9.460	289.952	101.856	401.268	12,0
7 Mei	248	1.020	311.091	17.906	26.417	355.414	1.391.789	1.450.000	13.014	288.392	95.650	397.056	15,0
4 Juni	248	1.382	342.371	11.038	16.736	370.145	1.396.157	1.450.000	8.045	293.761	105.798	407.604	13,6
9 Juli	248	2.086	328.016	22.243	17.602	367.861	1.403.591	1.450.000	8.804	293.207	96.387	398.398	12,2
6 Augustus	248	2.431	334.996	18.975	27.153	381.124	1.421.724	1.450.000	18.275	279.649	95.804	393.728	7,9
10 September	248	2.408	320.647	16.697	17.834	355.178	1.389.633	1.450.000	12.763	291.554	95.394	399.711	15,8

Discontorente { huidige: 2 pCt. sedert 26 October 1939.
vorige: 3 pCt. sedert 28 September 1939

- (1) Excl. de biljetten uitgegeven als tegenwaarde van het goud.
- (2) Gemiddelde der eerste 45 staten. — Gemiddelde der laatste 7 staten: 1.131.
- (3) Met ingang van 13 November 1946 luidt deze rubriek: Munten.

Nederlandsche Bank

86

(millioenen gulden)

DATUM	Gouden munt en gouden muntmateriaal	Binnenlandse wissels, promessen, enz.	Papier op het buitenland	Correspondenten in het buitenland	Buitenlandse betaal-middelen (excl. pas-munt)	Bele-ningen op effec-ten, goe-deren en celen	Schatkist-papier, door de Bank overgen. v. d. Staat der Nederl. ingevolge overeen-komst van 26-2-1947	Boek-vordering op de Staat der Neder-landen ingevolge overeen-komst van 26-2-1947	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courant saldo's				Totaal der zicht-verbintenissen		
										Particulieren		's Rijks Schat.				
										geblokk. saldo's	andere saldo's	speciale rekening	andere saldo's			
van banken	van anderen	andere saldo's	speciale rekening	andere saldo's												
1945 Jaargemidd.	818	284,0	4.436	48,6	18,3	138	—	—	3.744	921		105	716	5.486		
1946 Jaargemidd.	708	0,4	4.436	122,1	15,5	160	—	—	(1) 278(2) 2.307	230	620	108	1.460	5.003		
1946 8 Juli	713	0,1	4.431	78,2	15,2	158	—	—	275	2.391	80	54	643	108	1.434	4.985
5 Augustus . . .	713	0,1	4.431	53,2	15,6	156	—	—	274	2.466	67	57	635	109	1.349	4.957
9 Septemb. . . .	698	—	4.431	73,3	15,6	159	—	—	273	2.503	100	60	672	110	1.264	4.982
7 October	699	—	4.431	122,0	15,5	161	—	—	262	2.555	55	50	679	110	1.268	4.979
4 Novemb. . . .	699	—	4.431	75,7	15,5	162	—	—	261	2.628	70	52	689	110	1.137	4.947
9 Decemb. . . .	700	—	4.431	66,0	15,8	154	—	—	260	2.655	90	44	558	111	1.217	4.934
1947 6 Januari. . .	700	—	4.435	109,2	16,0	152	—	—	237	2.737	115	47	624	111	1.072	4.942
10 Februari . . .	647	—	4.471	72,2	16,3	165	—	—	237	2.693	41	44	587	111	1.250	4.963
10 Maart	520	—	40	84,1	4,9	152	2.100	1.500	139	2.722	47	43	680	—	709	4.340
8 April	520	0,1	57	51,7	4,3	155	2.100	1.500	137	2.760	64	40	698	—	636	4.335
6 Mei	520	0,1	127	118,2	4,5	157	2.100	1.500	137	2.754	55	36	721	—	780	4.483
9 Juni	523	0,1	135	142,1	4,7	155	2.100	1.500	126	2.747	55	38	559	—	938	4.463
7 Juli	502	—	130	230,9	4,9	158	2.100	1.500	126	2.752	31	35	725	—	874	4.543
4 Augustus . . .	502	—	140	210,0	5,1	172	2.100	1.500	126	2.805	32	35	723	—	837	4.558
8 Septemb. . . .	502	—	150	246,1	4,8	153	2.100	1.500	126	2.832	33	40	693	—	877	4.601

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 27 Juni 1941.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Augustus 1939.

- (1) Oude uitgiften.
(2) Nieuwe uitgifte.
(3) Incl. de saldi waarover alleen bij giro mag worden beschikt, hetzij 19 millioen per 5 November 1945 en 51 millioen per 10 December 1945.

Banque Nationale Suisse

(millioenen Zwitserse franken)

DATUM	Goudvoorraad	Dadelijk beschikbare tegoeden in het buitenland	Binnenlandse wissels	Voorschotten op onderpand	Binnenlandse correspondenten	Bankbiljetten in omloop	Andere zicht-verbintenissen	Dekkings-percentage
1945 Jaargemiddelde .	4.689	117,3	184,1	19,7	7,3	3.527	1.276	100,06
1946 Jaargemiddelde .	4.817	172,5	55,7	36,7	11,1	3.640	1.225	102,56
1946 6 Juli	4.770	208,6	28,2	39,5	8,8	3.583	1.247	103,10
7 Augustus	4.845	176,8	27,3	32,1	9,6	3.597	1.256	103,49
7 September	4.834	183,8	27,6	31,5	11,6	3.653	1.192	103,57
7 October	4.850	153,4	24,6	34,4	7,9	3.743	1.088	103,58
7 November	4.929	151,5	83,7	34,9	9,3	3.822	1.142	102,33
7 December	4.950	146,4	56,0	51,0	9,9	3.857	1.108	102,66
1947 7 Januari	4.939	158,7	81,9	68,6	17,0	3.965	1.156	99,54
7 Februari	4.925	171,6	42,9	38,9	9,1	3.822	1.216	101,15
7 Maart	4.967	160,1	35,4	40,6	11,7	3.837	1.229	101,19
8 April	5.039	152,8	28,8	44,9	10,4	3.882	1.226	101,62
7 Mei	5.030	144,9	23,9	45,8	16,4	3.858	1.229	101,74
7 Juni	5.041	134,3	31,1	49,6	10,9	3.862	1.160	103,04
7 Juli	5.110	118,9	20,9	57,4	11,6	3.912	1.156	103,18
7 Augustus	5.212	88,2	25,9	60,4	12,7	3.927	1.197	103,43
6 September	5.271	69,7	61,4	65,8	11,6	3.981	1.216	102,75

Discontorente { huidige : 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1936.
vorige : 2 pCt. sedert 9 September 1936.

Federal Reserve Banks

(millioenen \$)

DATUM	Reserves van goudcertificaten			Andere reserves	Nationale overheidsfondsen	Bankbiljetten in omloop (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Dekkingspercentage
	Goudcertificaten	Fonds tot wederinkoop van biljetten (F. R. N.)	Totaal					
1945 Jaargemiddelde	17.404	688	18.092	240	21.350	23.139	16.977	45,1
1946 Jaargemiddelde	17.344	773	18.117	297	23.213	24.328	17.558	43,3
1946 10 Juli	17.341	771	18.112	271	23.394	24.282	17.670	43,2
7 Augustus	17.352	752	18.104	298	23.693	24.318	17.776	43,0
4 September	17.330	766	18.096	284	23.387	24.457	17.469	43,2
9 October	17.342	780	18.122	280	23.502	24.552	17.422	43,2
6 November	17.458	780	18.238	270	23.515	24.639	17.436	43,3
4 December	17.521	786	18.307	257	23.888	24.844	17.818	42,9
1947 8 Januari	17.565	813	18.378	304	23.733	24.794	17.824	43,1
5 Februari	17.779	796	18.575	359	23.412	24.383	18.119	43,7
5 Maart	18.370	793	19.163	333	23.242	24.338	18.445	44,8
9 April	18.498	759	19.257	283	22.276	24.170	17.720	46,0
7 Mei	18.850	719	19.569	256	21.852	24.071	17.448	47,1
4 Juni	19.025	712	19.737	230	21.760	24.130	17.530	47,4
9 Juli	19.376	726	20.102	232	21.611	24.244	17.630	48,0
6 Augustus	19.686	673	20.359	267	21.869	24.127	18.208	48,1
10 September	19.892	700	20.592	238	22.042	24.650	18.135	48,1

Discontorente { huidige : 1 pCt. sedert 25 April 1946.
vorige : 0,50 pCt. sedert 10 October 1942.

Sveriges Riksbank

(millioenen Kr.)

TIJDPAK (jaargemiddelde of einde maand)	Goudvoorraad (1)	Zweedse Staats- fondsen en obligaties	Wissels betaalbaar in Zweden en voorschot- ten in rekening-courant	Vreemde Staats- fondsen, wissels betaal- baar in het buitenland en opvraagbaar tegood bij vreemde banken en bankiers	Regularisatie- rekeningen voor het goud en de deviezen	Fondsen ter beschik- king van de Dienst der Staatsschuld	Diverse activa	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courantsaldi				Diverse passiva	Totaal emissierecht (2)	Verhouding in pCt. (3)	
									Staats- instellingen	Handelsbanken	Andere deposanten	Totaal			van de metaal- voorraad tot de biljettenreul- van de metaal- voorraad tot het emissierecht	
1945 Jaargemiddelde	1.050	335	30	739	710	937	260	2.475	722	191	31	945	216	3.043	80,83	65,73
1946 Jaargemiddelde	1.020	321	67	996	733	835		2.556	872	100	107	1.079		2.959	67,90	58,83
1946 Juli (*)	1.036	179	28	(4) 1.121	793	767	(5) 194	2.450	838	195	(6) 106	1.138	(7) 530	2.866	69,10	59,07
Augustus	1.046	183	30	(4) 1.076	805	754	(5) 186	2.534	797	105	(6) 109	1.011	(7) 535	2.838	67,41	60,19
September	1.040	273	39	(4) 1.037	815	832	(5) 192	2.606	835	133	(6) 112	1.080	(7) 542	2.890	65,17	58,76
October	1.035	140	50	(4) 016	820	822	(5) 245	2.622	582	188	(6) 102	872	(7) 533	2.648	64,45	63,82
November	939	336	217	(4) 901	765	810	(5) 189	2.576	901	47	(6) 98	1.046	(7) 535	2.834	59,50	54,15
December	839	1.544	172	(4) 712	(8) 532	93	(5) 415	2.877	706	84	(6) 84	875	(7) 555	3.092	47,65	44,34
1947 Januari	768	1.446	147	(4) 659	(8) 486	93	(5) 214	2.693	560	99	(6) 72	731	(7) 573	2.858	46,58	43,88
Februari	715	1.693	128	(4) 499	(8) 453	93	(5) 289	2.678	506	260	(6) 56	822	(7) 554	2.686	43,62	43,48
Maart (2)	585	1.735	146	(4) 510	(8) 370	93	(5) 401	2.640	517	35	(6) 83	665	(7) 535	3.167	36,18	30,16
April (2)	478	1.812	106	(4) 429	(8) 303	93	(5) 569	2.603	526	66	(6) 72	664	(7) 518	2.960	29,96	26,30
Mei (2)	418	2.046	118	(4) 363	(8) 265	93	(5) 527	2.656	581	106	(6) 85	772	(7) 502	2.765	26,70	24,68
Juni (2)	371	2.258	126	(4) 344	(8) 235	93	(5) 454	2.618	619	41	(6) 76	736	(7) 527	3.144	23,13	19,26
Juli (2)	316	2.123	223	(4) 391	(8) 200	93	(5) 433	2.543	570	31	(6) 81	682	(7) 554	3.017	20,32	16,77
Augustus (2)	278	2.431	120	(4) 431	(8) 176	93	(5) 439	2.632	478	247	(6) 70	795	(7) 541	2.953	17,22	13,92
September (2)	204	2.362	234	(4) 441	(8) 129	93	(5) 455	2.664	570	62	(6) 73	705	(7) 549	2.833	12,51	10,53

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 9 Februari 1945.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Mei 1941.

(1) De metaaldekking bestaat uit het gehele goudbezit onverschillig of het in Zweden of in het buitenland berust.
(2) Het emissiecijfer is vastgesteld op de metaaldekking plus een bijkomende dekking gevormd door sommige activa-posten. In geval deze bijkomende dekking het cijfer van de gouddekking vermeerderd met 350 miljoen te boven gaat, wordt de dekking vastgesteld op het dubbel van de gouddekking plus 350 miljoen. Dit bedrag werd gebracht op 1.400 miljoen met ingang van de maandstaat van Maart 1947 en op 2.500 miljoen met ingang van deze van Juni 1947. De metaaldekking wordt geraamd op basis van de goudprijs van de dag.

(3) Voor het berekenen der verhoudingen wordt de metaaldekking geraamd op basis van de goudprijs van de dag.

(4) Hierin is een deel der oude rubriek « Diverse activa » begrepen.

(5) Alle andere activa.

(6) Hierin is een deel der oude rubriek « Diverse passiva » begrepen.

(7) Alle andere passiva.

(8) Met ingang van December 1946 uitsluitend « Meerwaarde van goud ».

(*) Reëvaluatie van de Zweedse Kroon : 13 Juli 1946.

Discontovoet der voornaamste circulatiebanken (per 30 September 1947)

	Sedert	pCt.		Sedert	pCt.
België	28 Augustus 1947	3,50 (1)	Oostenrijk	10 Juli 1935	3,50
Bulgarije	14 Augustus 1946	4,50	Polen	1 Augustus 1947	3,50
Denemarken	15 Januari 1946	3,50	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Finland	6 Juni 1947	4,50	Roemenië	8 Mei 1944	4,—
Frankrijk	10 Januari 1947	1,75	Spanje	1 December 1938	4,—
Griekenland	16 Augustus 1946	10,—	Tsjechoslowakije	28 October 1945	2,50
Groot-Brittannië	26 October 1939	2,—	Turkije	1 Juli 1938	4,—
Hongarije	1 Augustus 1946	7,—	Verenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York)	25 April 1946	1,—
Italië	6 September 1947	5,50	Zweden	9 Februari 1945	2,50
Joegoslavië	1 Januari 1947	(2) 1,— à 4,—	Zwitserland	26 November 1936	1,50
Nederland	27 Juni 1941	2,50			
Noorwegen	9 Januari 1946	2,50			

(1) Disconto der bij een bank gedomicilleerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 9.

(2) De discontorente verschilt volgens de categorie debiteuren.

Staten in duizenden Zwitserse goudfranken

[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

	31 Juli 1947		31 Augustus 1947		30 September 1947	
ACTIVA						
I. Goud in baren	82.713	16,3	79.485	15,7	89.695	17,7
II. Kasmiddelen :						
In de Bank en in rekening-courant bij andere banken ..	14.429	2,9	9.635	1,9	6.210	1,2
III. Rentegevende call-gelden	3.574	0,7	1.726	0,3	496	0,1
IV. Herdiscontopapier :						
1. Handelswissels en bankaccepten	8.389	1,7	9.218	1,8	7.058	1,4
2. Schatkistpapier	25.062	4,9	26.941	5,3	27.099	5,3
	33.451		36.159		34.157	
V. Rentegevende termijngelden :						
1. Op ten hoogste 3 maanden	6.765	1,3	3.573	0,7	16.195	3,2
2. Van 3 tot 6 maanden	4.623	0,9	4.635	0,9	1.429	0,3
3. Van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	2.161	0,4
4. Van 9 tot 12 maanden	2.150	0,4	2.155	0,4	—	—
	13.538		10.363		19.785	
VI. Effecten en diverse beleggingen :						
1. Schatkistpapier :						
a) Van 3 tot 6 maanden	6.849	1,3	21.074	4,2	24.428	4,8
b) Van 6 tot 9 maanden	19.280	3,8	3.497	0,7	—	—
c) Met meer dan één jaar looptijd	808	0,2	809	0,2	811	0,2
2. Andere wissels en diverse beleggingen :						
a) Op ten hoogste 3 maanden	33.799	6,7	43.347	8,6	30.195	6,0
b) Van 3 tot 6 maanden	4.741	0,9	4.536	0,9	4.546	0,9
c) Van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	1.191	0,2
d) Met meer dan één jaar looptijd	1.199	0,2	1.062	0,2	1.062	0,2
	66.676		74.325		62.233	
VII. In Duitsland belegde middelen :						
in 1930-31 krachtens de overeenkomsten van Den Haag						
van 1930	291.160	57,3	291.160	57,4	291.160	57,3
VIII. Andere activa	2.506	0,5	4.286	0,8	4.290	0,8
<i>Totaal activa..</i>	508.047	100,0	507.139	100,0	508.026	100,0

PASSIVA

I. Kapitaal :								
Geautoriseerd en geëmiteerd kapitaal : 200.000 aan-	500.000		500.000		500.000			
deelen van 2.500 Zwitserse goudfranken ieder		125.000		125.000		125.000		24,6
Aandeelen met 25 pCt. volgestort								
II. Reserves :								
1. Wettelijke reserve	6.527		6.527		6.527			
2. Algemeen reservofonds	13.343		13.343		13.343			
	19.870	3,9	19.870	3,9	19.870	3,9		
III. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's :								
(diverse munten)								
1. Circulatiebanken voor eigen rekening :								
a) Op ten hoogste 3 maanden	7.697	1,5	4.143	0,8	4.145	0,8		0,8
b) Dadelijk opvraagbaar	3.969	0,8	3.970	0,8	3.935	0,8		0,8
	11.666		8.113		8.080			
2. Circulatiebanken voor rekening van andere deposan-								
ten :								
Dadelijk opvraagbaar	1.652	0,3	2.110	0,4	2.429	0,5		
3. Andere deposanten :								
a) Op ten hoogste 3 maanden	88	0,0	88	0,0	88	0,0		0,0
b) Dadelijk opvraagbaar	347	0,1	393	0,1	411	0,1		0,1
	435		481		499			
IV. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's (goud) :								
a) Op ten hoogste 3 maanden	245	0,0	245	0,0	244	0,0		0,0
b) Dadelijk opvraagbaar	17.848	3,5	17.848	3,5	17.827	3,5		3,5
	18.093		18.093		18.071			
V. Langlopende deposito's :								
ontvangen krachtens de overeenkomsten van Den Haag								
van 1930 :								
1. Deposite's op de Trustrekening der Annuïteiten...	152.606		152.606		152.606			
2. Deposito der Duitse regering	76.303		76.303		76.303			
	228.909	45,1	228.909	45,2	228.909	45,1		45,1
VI. Fonds voor eventuele lasten en diverse posten	102.422	20,2	104.563	20,6	105.168	20,7		20,7
<i>Totaal passiva..</i>	508.047	100,0	507.139	100,0	508.026	100,0		

Nota: In deze staten zijn niet inbegrepen het *earmarked* goud van Circulatiebanken en de fondsen aangehouden voor de Dienst der Internationale Leningen, waarvan de Bank voor Internationale Betalingen mandataris, trustee of fiscaal agent is.

INHOUDSTAFEL

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

	Tab.		Tab.
GELDMARKT		VERBRUIK	
I — Rentetarief voor disconto en be- ningen	2	I — Verbruiksindexcijfers	65
II — Rentestanden voor bankdeposito's en tegoed ter Algemene Spaar- en Lijfrentekas	4	II — Tabakverbruik	66
VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE META- LEN		III — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
I — Notering der edele metalen	9	VERVOER	
II — Officiële wisselkoersen	10	I — Bedrijvigheid van de Nationale Maat- schappij van Belgische Spoorwegen ..	70
KAPITAALMARKT		a) bedrijfsontvangsten en -uit- gaven	
I — Noteringen van enkele overheids- fondsen	14	b) wagens aan de nijverheid ge- leverd	
II — Maandindexcijfers der noteringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen ..	15	c) verkeer :	
III — Omzetten ter Beurze van Brussel ..	15	1° algemeen spoorverkeer	
IV — Notering en rendement van de voor- naamste obligatietypen	16	2° zware goederen :	
V — Emissies van de Belgische en Congo- lese nijverheids- en handelsven- nootschappen	17	A) gezamenlijk verkeer	
Retrospectief overzicht		B) binnenlands verkeer	
Detail der emissies :		II — Bedrijvigheid van de Nationale Maat- schappij van Buurtspoorwegen ..	70
Augustus 1947		III — Havenverkeer	71
Ingedeeld naar de belangrijk- heid van het kapitaal		a) Antwerpen	
VI — Leningen uitgegeven door de Over- heid	18	b) Gent	
VII — Bankoperaties van het Gemeente- krediet	19	BUITENLANDSE HANDEL	
VIII — Hypotheekinschrijvingen	20	Samenvatting aangenomen door de over- eenkomst van Brussel	75
RIJKSFINANCIEN		WERKLOOSHEID	
Opbrengst van de belastingen	26	I — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid ..	81
INKOMEN EN SPAREN		II — Indeling der gecontroleerde werk- lozen per provincie	81
I — Rendement der Belgische naamloze vennootschappen	30	III — Indeling der ingeschreven geheel werklozen naar beroepsgroep	81
Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons :		BANKSTATISTIEKEN	
Augustus 1947		I — België en Belgisch-Congo :	
Retrospectief overzicht		Driemaandelijke staten der Bel- gische banken	85
II — Algemene Spaar- en Lijfrentekas ..	31	Nationale Bank van België :	
a) Inlagen op particuliere spaar- boekjes		Weekstaten	85
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas		Banque du Congo Belge :	
LOOP DER ZAKEN		Maandstaten	85
I — Verrekenkamers	35	II — Buitenlandse emissiebanken :	
a) Algemeen verloop		Staten	86
b) Detailgegevens over het ver- loop der verrekeningen te Brussel		Banque de France	
II — Postchèque- en giroverkeer	36	Bank of England	
PRODUCTIE		Nederlandsche Bank	
I — Steenkolenmijnen en metaalbedrijven ..	55	Banque Nationale Suisse	
II — Diverse producties	56	Federal Reserve Banks	
III — Electriciteit	58	Sveriges Riksbank	
IV — Gas	59	Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken	
		III — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel	87